

GYMNÁZIUM
A STŘEDNÍ ODBORNÁ ŠKOLA
RÝMAŘOV,
PŘÍSPĚVKOVÁ ORGANIZACE

Školní vzdělávací program pro
nižší stupeň víceletého gymnázia

GLÓBUS ZNALOSTÍ A DOVEDNOSTÍ

ČTYŘLETÝ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM
DENNÍ FORMA VZDĚLÁVÁNÍ
PLATNÝ OD PRIMY 2022

Obsah:

1	Identifikační údaje	7
1.1	Název ŠVP, délka programu, forma	7
1.2	Předkladatel.....	7
1.3	Zřizovatel školy	8
1.4	Platnost dokumentu.....	9
2	Charakteristika školy	10
2.1	Velikost a umístění školy	10
2.2	Charakteristika pedagogického sboru	11
2.3	Charakteristika žáků.....	11
2.4	Spolupráce s rodiči a jinými subjekty	12
3	Charakteristika školního vzdělávacího programu	13
3.1	Zaměření školy	13
3.2	Profil absolventa	13
3.3	Organizace přijímacího řízení	14
3.4	Monitorování a hodnocení výsledků na výstupu.....	14
3.5	Výchovné a vzdělávací strategie.....	14
3.6	Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.....	16
3.7	Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných	16
3.8	Začlenění průřezových témat	16
3.8.1	Zkratky pro průřezová témata	16
3.8.2	Tabulace průřezových témat.....	17
4	Učební plán	19
4.1	Učební plán dle vyučovacích předmětů.....	19
4.2	Tabulace učebního plánu	20
4.2.1	Učební plán dle vzdělávacích oblastí a vzdělávacích oborů	20
4.3	Poznámky k učebnímu plánu	21
5	Učební osnovy	23
5.1	Český jazyk a literatura	23
5.1.1	Charakteristika vyučovacích předmětů český jazyk a literatura	23
5.1.2	Klíčové kompetence.....	23
5.1.3	Vzdělávací obsah vyučovacích předmětů český jazyk a literatura.....	25
5.2	Anglický jazyk.....	38
5.2.1	Charakteristika vyučovacích předmětů anglický jazyk	38
5.2.2	Klíčové kompetence.....	38
5.2.3	Vzdělávací obsah vyučovacích předmětů anglický jazyk.....	40
5.3	Další cizí jazyk	54
5.3.1	Charakteristika vyučovacích předmětů další cizí jazyk	54
5.3.2	Klíčové kompetence.....	54
5.3.3	Vzdělávací obsah předmětů další cizí jazyk	56
5.4	Matematika.....	63
5.4.1	Charakteristika vyučovacích předmětů matematika	63
5.4.2	Klíčové kompetence.....	63
5.4.3	Vzdělávací obsah předmětů matematika.....	65
5.5	Informatika a výpočetní technika	78
5.5.1	Charakteristika předmětů informatika a výpočetní technika.....	78
5.5.2	Klíčové kompetence.....	78

5.5.3	Vzdělávací obsah předmětu informatika a výpočetní technika.....	80
5.6	Občanská výchova.....	90
5.6.1	Charakteristika předmětu občanská výchova	90
5.6.2	Klíčové kompetence.....	90
5.6.3	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu občanská výchova.....	92
5.7	Fyzika.....	100
5.7.1	Charakteristika předmětu fyzika	100
5.7.2	Klíčové kompetence.....	100
5.7.3	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu fyzika.....	102
5.8	Chemie.....	109
5.8.1	Charakteristika předmětu chemie.....	109
5.8.2	Klíčové kompetence.....	109
5.8.3	Vzdělávací obsah předmětu chemie.....	111
5.9	Biologie.....	121
5.9.1	Charakteristika předmětu biologie	121
5.9.2	Klíčové kompetence.....	123
5.9.3	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu biologie.....	126
5.10	Zeměpis.....	144
5.10.1	Charakteristika předmětu zeměpis	144
5.10.2	Klíčové kompetence.....	144
5.10.3	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu zeměpis.....	146
5.11	Estetická výchova – výtvarná.....	157
5.11.1	Charakteristika předmětu estetická výchova – výtvarná	157
5.11.2	Klíčové kompetence.....	157
5.11.3	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu estetická výchova – výtvarná.....	159
5.12	Estetická výchova – hudební.....	167
5.12.1	Charakteristika předmětu estetická výchova – hudební.....	167
5.12.2	Klíčové kompetence.....	167
5.12.3	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu estetická výchova – hudební	168
5.13	Tělesná výchova	176
5.13.1	Charakteristika předmětu tělesná výchova.....	176
5.13.2	Klíčové kompetence.....	176
5.13.3	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu tělesná výchova	178
5.14	Dějepis.....	185
5.14.1	Charakteristika předmětu dějepis	185
5.14.2	Klíčové kompetence.....	185
5.14.3	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu dějepis.....	186
5.15	Konverzace v anglickém jazyce	193
5.15.1	Charakteristika vyučovacího předmětu konverzace v anglickém jazyce.....	193
5.15.2	Klíčové kompetence.....	193
5.15.3	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu konverzace v anglickém jazyce	195
5.16	Laboratorní práce.....	216
5.16.2	Klíčové kompetence.....	217
5.16.3	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu laboratorní práce.....	218
5.17	Laboratorní cvičení z fyziky	221
5.17.1	Charakteristika vyučovacího předmětu Laboratorní cvičení z fyziky	221
5.17.2	Klíčové kompetence.....	222

5.17.3	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu laboratorní cvičení z fyziky.....	223
5.18	Laboratorní cvičení z biologie.....	226
5.18.1	Charakteristika vyučovacího předmětu Laboratorní cvičení z biologie.....	226
5.18.2	Klíčové kompetence.....	227
5.18.3	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu laboratorní cvičení z biologie.....	230
6	Hodnocení žáků a autoevaluace školy.....	240
6.1	Pravidla pro hodnocení žáků.....	240
6.1.1	Způsob hodnocení žáka	240
6.1.2	Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou výchovné funkce	240
6.1.3	Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou vzdělávací funkce	241
6.1.4	Klasifikace žáků se specifickými vývojovými poruchami	242
6.1.5	Klasifikace chování.....	242
6.1.6	Celkové hodnocení žáka.....	243
6.1.7	Získávání podkladů pro hodnocení a klasifikaci.....	243
6.2	Průběh klasifikace žáka	243
6.3	Autoevaluace školy	244
6.3.1	Oblasti autoevaluace.....	244
6.3.2	Cíle a kritéria autoevaluace, nástroje, výstupy	245

1 Identifikační údaje

1.1 Název ŠVP, délka programu, forma

Název programu: Školní vzdělávací program pro nižší stupeň víceletého gymnázia.

Motivační název: Glóbus znalostí a dovedností.

Školní vzdělávací program je zpracovaný podle Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání.

Studijní obor 79-41-K/81 Gymnázium – osmileté bude mít vytvořeny dva samostatné školní vzdělávací programy. Jeden pro nižší a druhý pro vyšší stupeň vzdělávání.

Vzdělávací program je čtyřletý.

Forma vzdělávání je denní.

1.2 Předkladatel

Název školy: Gymnázium a Střední odborná škola, Rýmařov, příspěvková organizace

IČO: Identifikační číslo organizace 00601331
DIČ: CZ00601331
Zařízení: Identifikátor zařízení 600 016 188
Sídlo organizace: Sokolovská 466/34, 795 01 Rýmařov

Adresa pro dálkový přístup: www.gymsosrym.cz
 e-mail: info@gymsosrym.cz

Právní forma: Příspěvková organizace

Příspěvková organizace
 Moravskoslezského kraje

Zřizovací listina:

ZL/236/2001 vydaná radou kraje dne 20. 12. 2001, ve znění jejího dodatku č. 1 ze dne 11. 4. 2002, dodatku č. 2 ze dne 28. 4. 2005, dodatku č. 3 ze dne 29. 9. 2005, dodatku č. 4 ze dne 24. 11. 2005, dodatku č. 5 ze dne 21. 12. 2006, dodatku č. 6 ze dne 21. 2. 2008, dodatku č. 7 ze dne 26. 6. 2008, dodatku č. 8 ze dne 18. 2. 2009, dodatku č. 9 ze dne 22. 4. 2009, dodatku č. 10 ze dne 14. 10. 2009, dodatku č. 11 ze dne 5. 9. 2012, dodatku č. 12 ze dne 21. 3. 2013, dodatku č. 13 ze dne 26. 6. 2015.

Vymezení hlavního účelu: Vzdělávání a výchova žáků podle vzdělávacích programů.

Předmět činnosti: Předmět činnosti odpovídá hlavnímu účelu: poskytuje střední vzdělání s maturitní zkouškou, poskytuje střední vzdělání s výučním listem, poskytuje žákům středních škol ubytování, výchovně vzdělávací činnost, zajišťuje těmto žákům školní stravování, vede žáky k plnohodnotnému využívání volného času formou zájmových činností, zabezpečuje stravování žáků, zabezpečuje stravování vlastním zaměstnancům organizace.

Zápis do školského rejstříku: Datum zápisu školy do rejstříku a zařazení do sítě škol 1. 9. 1990, den zahájení činnosti 1. 7. 1991.

Rozhodnutí MŠMT ze dne 11. 6. 2013 pod čj. MSMT-20554/2013, obsahuje změnu názvu organizace, místa poskytovaného vzdělání a obory vzdělání sloučené organizace. Rozhodnutí MŠMT ze dne 10. 5. 2016 pod čj. MSMT-13335/2016-2 obsahuje výmaz dobíhajících oborů 64-41-L/524 Podnikání a 79-41-K/401 Gymnázium – všeobecné, dále výmaz místa poskytovaného vzdělávání na ulici Julia Sedláka 708/18. Rozhodnutí MŠMT ze dne 29. 8. 2018 nově zařazuje od 1. 9. 2018 do školského rejstříku dva obory vzdělávání s maturitní zkouškou, jejichž činnost byla převedena ze zrušené soukromé střední školy. Obor 69-41-L/02 Masér sportovní a rekondiční a dálková forma vzdělávání oboru 68-43-M/01 Veřejnosprávní činnost. Rada kraje svým usnesením č. 45/4043 souhlasí se změnou zápisu. Rozhodnutí MŠMT ze dne 4. 3. 2021 čj. MSMT-4732/2021-4 s účinností od 1. 4. 2021 se provádí výmaz ze školského rejstříku oborů 21-52-H/01 Hutník a 64-41-L/51 Podnikání.

Vykonávání činnosti školského zařízení: Rozhodnutí Krajského úřadu Moravskoslezského kraje ze dne 9. 5. 2013 obsahuje zápis o činnosti školského zařízení. Rozhodnutí KÚ MSK ze dne 30. 8. 2018 obsahuje zápis dalšího zařízení domova mládeže na ulici Sokolovská 31-33. Rozhodnutím KÚ MSK dne 17. 8. 2021 se provádí výmaz ze školského rejstříku a kapacita lůžek se snižuje na 40.

Místo poskytovaného vzdělávání:

795 01 Rýmařov, Sokolovská 466/34, Sokolovská 1199/39, Julia Sedláka 471/16, Divadelní 360/14, Sokolovská 31-33, Jamartice 125.

Vedení školy a koordinátor ŠVP

Ředitelka školy:

Mgr. Zdena Kovaříková

Statutární zástupce ředitelky školy:

Mgr. Petr Kroutil

Zástupce ředitelky školy:

Ing. Jirí Lisický

Vedoucí učitelka gastronomických oborů:

Mgr. Miroslava Koreníková

Vedoucí nepedagogických zaměstnanců:

Hana Zobalová

Vedoucí školní jídelny:

Helena Chlebcová

Koordinátor ŠVP

Mgr. Vladimír Stanzel

1.3 Zřizovatel školy

Zřizovatel školy:

Moravskoslezský kraj

28. října 117, 702 18 Ostrava

IČO: 70890692

www.msk.cz

V souladu s ustanovením § 2 zákona č. 157/2000 Sb., o přechodu některých věcí, práv a závazků z majetku ČR do majetku krajů, ve znění zákona č. 10/2001 Sb., přešla funkce zřizovatele na kraj ke dni 1. 10. 2001.

1.4 Platnost dokumentu

Školní vzdělávací program vznikl v roce 2009 jako nový vzdělávací program pro gymnaziální obory. Od školního roku 2009/2010 se vyučovalo dle tohoto dokumentu v prvním ročníku čtyřletého gymnázia a pátém ročníku osmiletého gymnázia.

V únoru 2017 byly v kapitole 3.6 vzdělávání žáků se specifickými vzdělávacími potřebami a v kapitole 3.7 vzdělávání nadaných a mimořádně nadaných žáků provedeny změny, které navazovaly na zavedení společného vzdělávání. Platnost této úpravy vstoupila v účinnost 1. 9. 2017.

Na základě vydaných úprav Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání platného od 1. 9. 2021 je zpracován tento školní vzdělávací plán.

Byl vytvořen nový obsah ŠVP, doplněný o nově vzniklou kompetenci digitální, byla upravena dotace hodin informatiky v jednotlivých ročnících. Ve všech vzdělávacích oblastech je zpracováno využívání digitálních technologií.

Navrhované změny byly předloženy k vyjádření školské radě v červnu 2022.

Pedagogická rada byla seznámena s revidovaným ŠVP dne 28. 6. 2022.

Dokument nabývá účinnost k 1. 9. 2022.

Dokument je zapsán pod č. jednacím: GYM/01432/2022

Školská rada se vyjádřila souhlasně s obsahem dokumentu 27. 6. 2022

Mgr. Zdena Kovaříková
ředitelka školy

2 Charakteristika školy

2.1 Velikost a umístění školy

Škola je příspěvkovou organizací Moravskoslezského kraje. V Rýmařově má hlubokou tradici.

Počátky rýmařovského středního školství spadají do r. 1873, kdy bylo ve městě založeno německé nižší reálné gymnázium. Od r. 1902 bylo rozšířeno na sedmileté vyšší gymnázium, které fungovalo do r. 1944. K obnovení výuky došlo v letech 1946-1949, pochopitelně s češtinou jako vyučovacím jazykem. Roku 1956 bylo gymnázium obnoveno jako jedenáctiletá střední škola a výuka v něm pokračuje kontinuálně dodnes. Ve městě byla v 80. letech 19. století založena i tkalcovská škola, od 50. let 20. století dvacátého střední odborné učiliště zemědělské, v 90 letech 20. století vznikla i střední soukromá škola cestovního ruchu (posléze PRIMA).

V současné době ve městě existuje pouze jedna škola poskytující středoškolské vzdělání – Gymnázium a Střední odborná škola, Rýmařov, příspěvková organizace, která vznikla postupným slučováním místních škol zřizovaných Moravskoslezským krajem a v nedávné době i školy soukromé. Nabízí dva maturitní obory – gymnaziální (gymnázium 4leté a 8leté) a odborný (Masér sportovní a rekondiční) a dále pak dva obory učební (opravář zemědělských strojů a kuchař-číšník). Jde o školu rodinného typu, v níž panuje přátelská a tvůrčí atmosféra, dbá se na budování pozitivních interpersonálních vztahů. Své absolventy dokáže připravit jak pro další studium a vědu, tak pro praktický život.

Školu tvoří dvě budovy pro teoretickou výuku, dílny pro výuku praktickou, školní jídelna s internátem a tělocvična. Učebny jsou vybaveny moderní technikou (dataprojektory, PC, ozvučení, 3D tiskárna), žáci mají k dispozici laboratoře fyziky, chemie a biologie s PC periferiemi, PC učebnu cizích jazyků, PC učebnu informatiky, dílny vybavené NC soustruhy a automobilovou diagnostickou technikou, posilovnu s tréninkovými stroji a školní bufet. Škola využívá informační systém Bakaláři, on-line výuku zajišťuje pomocí nástrojů MS Office (MS Teams, OneNote, OneDrive, Share point, Forms ad.).

Výuka je zajištěna plně kvalifikovanými a aprobovanými učiteli, žáci se umísťují na předních místech v okresních i krajských kolech soutěží pořádaných MŠMT. Škola je také zapojena do regionálních a mezinárodních projektů, pro výuku cizích jazyků využívá i rodilé mluvčí, organizuje lyžařské a vodácké kurzy, zájezdy do zemí EU. Při škole také funguje střelecký oddíl, z nějž se rekrutují mistři ČR i Evropy. Žáci jsou zapojeni do chodu školy pomocí studentské rady, pořádají podzimní studentskou akademii a jarní Majáles.

Mezi významné absolventy patří např. umělecký fotograf prof. Jindřich Štreit, výtvarník a sochař Bořek Zeman, teolog doc. Petr Sláma, filmový režisér Marek Čermák a další.

Budovy, počty učeben, odborná pracoviště

- hlavní školní budova – Sokolovská 466/34, hlavní budova má 10 učeben, parcela č. 574,
- přístavba specializovaných učeben – Sokolovská 466/34, nová budova má 6 odborných učeben a laboratoří, součástí komunitního centra jsou 2 učebny – studovna a počítačová učebna, parcela č. 574,
- budova – Julia Sedláka 471/16, budova pro SOU se 4 učebnami a 1 učebnou PC, kanceláře, parcela č. 557,
- budova domova mládeže a školní jídelny – Divadelní 630/14, parcela č. 637,
- tělocvična – Sokolovská 1199/39, jedna odborná učebna, moderní posilovna, parcela č. 3526,
- budova dílen v Jamarticích 125 pro odborný výcvik, velká hala, 6 malých odborných dílen, parcela č. 356/2, 356/25.

Pozemky, garáž

- zastavěná plocha a nádvoří k hlavní budově a přístavbě školy Sokolovská 466/34, parcela č. 571/1, č. 571/5, č. 575/1, č. 575/3,
- zahrada přilehlá k budově J. Sedláka, parcela č. 558,
- zahrada kolem tělocvičny Sokolovská 1199/39 o rozloze 5 334 m², parcela č. 3526,
- ostatní plocha kolem domova mládeže Divadelní 630/14, parcela č. 637 a č. 638,
- pozemky v okolí dílen v Jamarticích o rozloze 9 269 m², parcela č. 356/18,
- dvě garáže na pozemku u budovy J. Sedláka 471/16, parcela č. 558.

2.2 Charakteristika pedagogického sboru

Ve školním roce 2020/2021 měl pedagogický sbor celkem 47 členů, 33 učitelů všeobecně vzdělávacích a odborných předmětů, 8 učitelů odborného výcviku, 4 vychovatelky a 2 asistentky pedagoga.

Pedagogický sbor je plně odborně kvalifikovaný pro teoretické vzdělávání, pro každý vzdělávací obor má své odborně vzdělané učitele. Složení pedagogického sboru plně vyhovuje odborností – gymnaziální obory, gastronomický obor, strojnické a zemědělské obory, obor masér. Ředitelka školy a statutární zástupce mají II. a I. stupeň vzdělání pro výkon funkce vedoucího pracovníka. Specializační studium vystudovali dva koordinátoři ICT, dvě koordinátorky prevence sociálně patologických jevů, jedna koordinátorka environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty. V pedagogickém sboru pracuje osm předmětových komisí, koordinátorka spolupráce školy se zaměstnavateli a dvě kariérové poradkyně.

Další vzdělávání pedagogických pracovníků podporuje profesní růst. Vzdělávací kurzy byly různého zaměření a obsahů dle projektu z OP VVV „Osobnostně profesní rozvoj pedagogů“ tzv. Šablony II. Převážná část vzdělávacích kurzů probíhala formou webinářů.

2.3 Charakteristika žáků

Celkem žáků školy

denní forma vzdělávání

Počet tříd	Celkový počet žáků	Počet žáků na jednu třídu
16	334	20,88

Gymnázium

denní forma vzdělávání

Počet tříd	Celkový počet žáků	Počet žáků na jednu třídu
9	200	22,22

Střední odborná škola

denní forma vzdělávání, maturitní obor

Počet tříd	Celkový počet žáků	Počet žáků na jednu třídu
3	41	13,67

Střední odborné učiliště

denní forma vzdělávání

Počet tříd	Celkový počet žáků	Počet žáků na jednu třídu

4	93	23,25
---	----	-------

Z toho dvě třídy víceborové (2OZS + 2KČ, 3KČ + 3OZS)

Domov mládeže

Počet oddělení	Celkový počet ubytovaných
1	37

Školní jídelna

Počet všech strážníků	z toho školní stravování	z toho ostatní
401	269	132

2.4 Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

Rodiče školy jsou organizováni ve Sdružení rodičů a přátel školy, které má při škole dlouhletou tradici. Sdružení pomáhá žákům financovat účast na soutěžích, ocenění nejlepších žáků, přispívá sociálně slabým na mimoškolní akce pořádané školou.

Rodiče školy mají možnost získat informace o výsledcích ve vzdělávání 4x do roka na pravidelných třídních schůzkách a pedagogických odpolednech a v průběhu celého roku individuálně.

Školská rada má 6 členů. Dva zástupci jsou jmenováni zřizovatelem, dva pedagogické pracovníky volí pedagogický sbor a dva zástupce zákonných zástupců nebo zletilých žáků volí rodiče a zletilí žáci.

Při škole funguje také studentská rada, kterou tvoří zástupci jednotlivých tříd (po jednom z každé třídy) denního studia. Tato rada se pravidelně schází na svých schůzkách a také s vedením školy, které ji považuje za důležitého partnera při vytváření demokratické atmosféry a atmosféry důvěry ve škole. Rada má nezastupitelnou úlohu obousměrného prostředníka mezi žáky a pedagogy (vedením školy), žáci se díky ní učí spoluodpovědnosti za fungování „věcí veřejných“, přinášejí svá doporučení a představy o fungování školy, organizují akce jako je Majáles či Juvenáles, školní akademie apod.

3 Charakteristika školního vzdělávacího programu

3.1 Zaměření školy

Vzdělávací prioritou našeho gymnázia je posílení výuky mateřského jazyka jako základního komunikačního prostředku každého občana naší republiky a matematiky, jejíž znalost podporuje rozvoj logického myšlení. Škola umožní všem žákům získat dostatečné všeobecné znalosti a dovednosti ve všech všeobecně vzdělávacích předmětech, účelně rozloží základní učivo, je zachována klasická nabídka předmětů. Důraz je kladen na propojení výuky s informačními technologiemi. První ročník má menší časovou dotaci.

Nedílnou součástí výuky na naší škole je kvalitní jazyková příprava našich žáků, jejíž význam podporujeme jejich zapojením do mezinárodních projektů s partnerskými školami, pravidelných poznávacích zahraničních zájezdů, při kterých si žáci mohou ověřit svoje znalosti a také poznat nutnost komunikace v cizím jazyce. Škola podporuje cizojazyčnou výuku s profilací anglického jazyka ve všech ročnících a zaváděním druhého cizího jazyka od sekundy.

Škola se zaměřuje i na žáky nadané, vytváří jim výrazné podmínky pro rozvoj jejich profilyce.

Naší hlavní prioritou je dokonale připravení žáků k dalšímu studiu na vyšším stupni našeho gymnázia a poté na vysokých školách, kam dlouhodobě směřuje drtivá většina našich absolventů.

Dále umožňujeme našim žákům využít smysluplně jejich volný čas v řadě kroužků i dalších mimoškolních aktivit.

Chápeme, že digitální technologie jsou běžnou součástí dnešního života a snažíme se o jejich maximální zapojení do výuky. Vedeme žáky k smysluplnému a bezpečnému využívání digitálních technologií při studiu i mimoškolních aktivitách.

V neposlední řadě úzce spolupracujeme s místními organizacemi a městským úřadem při pořádání kulturních akcí, do kterých se aktivně zapojují naši žáci, a snažíme se tímto způsobem o posílení vztahu k místnímu regionu.

Jednou z důležitých priorit školy je vytvoření přátelské a otevřené atmosféry podporující samostatné a tvůrčí myšlení žáků, což se již několik let projevuje v pravidelné organizaci studentských akademii, majálesu a zapojení žáků do práce v studentské radě, spolupodílející se na chodu školy.

3.2 Profil absolventa

Gymnázium Rýmařov je všeobecně vzdělávací školou, připravuje tedy svoje žáky tak, aby byli schopni komplexně se orientovat ve veřejném životě, řešit běžné životní situace a byli si plně vědomi svých práv a povinností.

Každý žák naší školy je schopen komunikovat ve dvou cizích jazycích. Prvním je jazyk anglický, což je hlavní cizí jazyk, který je povinný pro všechny žáky. Výběr dalšího cizího jazyka je realizovaný dle zájmu žáka z němčiny, francouzštiny, ruštiny.

Všichni žáci dokážou používat výpočetní techniku ke komunikaci se svým okolím i využívat praktických výhod těchto technologií při vlastním učení, práci i v běžném životě.

Vzhledem ke všeobecnému zaměření naší školy zůstává po celé studium zachována výuka všech všeobecně vzdělávacích předmětů, k profilaci našich žáků a podpoře jejich zájmů o další studium slouží nabídka volitelných předmětů, rozvíjejících základy různých oborů s důrazem na praktické uplatnění získaných znalostí, a také možnost získání základů druhého cizího jazyka již od druhého roku studia na našem gymnáziu.

Absolvent by měl být schopen ovládat různé techniky učení, pracovat v týmu, zvládat zásady diskuse a dokázat veřejně prezentovat a obhájit svůj vlastní názor. V neposlední řadě by měl umět všechny získané znalosti a dovednosti rozvíjet, propojovat a také chápat nebytnost celoživotního vzdělávání.

3.3 Organizace přijímacího řízení

Do oboru probíhají Jednotné přijímací zkoušky z matematiky a českého jazyka. Kritéria přijímacího řízení hodnotí váhu jednotlivých testů v přijímacím řízení v oborech středního vzdělávání s maturitní zkouškou na 60 %.

Výsledky didaktických testů jednotlivých přijímacích zkoušek zpracovává Centrum pro zjišťování výsledků vzdělávání. Po ukončení písemných zkoušek v učebně jsou archy s odpověďmi žáků digitalizovány a elektronicky odeslány k centrálnímu vyhodnocení. V každém z testů žáci mohou získat maximálně 50 bodů. Uchazeč má právo zúčastnit se testování ve dvou centrálně stanovených termínech, lepší výsledek zkoušky je mu započten do bodového hodnocení ve škole.

3.4 Monitorování a hodnocení výsledků na výstupu

Čtvrtým ročníkem nižšího gymnázia ukončí žáci povinnou školní docházku.

V závěru studia třídy kvarty bude testována úroveň dovedností v českém jazyce, matematice a cizím jazyce. Testování studijních dovedností může být zařazeno, pokud jej nabídne Centrum pro zjišťování výsledků vzdělávání.

3.5 Výchovné a vzdělávací strategie

Společné postupy na úrovni školy, uplatňované ve výuce i mimo výuku, jimiž škola cíleně utváří a rozvíjí klíčové kompetence žáků:

Klíčové kompetence	ŠVP „Glóbus znalostí a dovedností“
KOMPETENCE K UČENÍ – umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení, učit žáky aktivně rozvíjet duševní zdraví	<ul style="list-style-type: none"> - žáci získávají základní poznatky z všeobecně vzdělávacích předmětů, - vedeme žáky k samostatné práci, - žáci se pravidelně zúčastňují soutěží a olympiád, - vedeme žáky k organizování různých akcí mimo vyučování, - zohledňujeme individuální potřeby žáků, - využíváme aktivizující metody učení, - zadáváme žákům zajímavé domácí úkoly, - vysvětlujeme žákům význam celoživotního vzdělávání.
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ – podněcuje žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů	<ul style="list-style-type: none"> - výuka je vedena tak, aby žáci hledali sami řešení a dokázali je obhájit, - v určitých vzdělávacích oblastech využíváme netradiční úlohy (Kalibro, Scio, Klokan, CZVV, PISA, ČŠI), - využíváme problémové úkoly a příklady z praktického života, - při výuce využíváme a vedeme žáky k využívání všech dostupných zdrojů informací, - žáci jsou vedeni k využívání informačních technologií, - žáci mohou svoje názory prezentovat ve školním časopise.

<p>KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ – vést žáky k všestranné a účinné komunikaci, rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem</p>	<ul style="list-style-type: none"> - učíme žáky zásadám správné diskuse, obhájit vlastní názor a vyslechnout a respektovat názory ostatních, - žáci dostávají ve výuce prostor k obhájení zadaných prací s využitím multimediální učebny, - pravidelně zařazujeme metody kooperativního učení, tím podporujeme schopnost spolupráce, - účastí v mezinárodních projektech podporujeme komunikaci v cizích jazycích, - podporujeme přátelské vztahy ve třídách.
<p>KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ – rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní a druhých, vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným</p>	<ul style="list-style-type: none"> - vedeme žáky k respektování dohodnutých pravidel chování, - podporujeme vzájemnou spolupráci žáků při učení pravidelným začleňováním skupinové práce, - naším cílem je naučit žáky pracovat v týmu, - učíme žáky respektovat se navzájem a učíme je odmítat vše, co odporuje zásadám slušného chování.
<p>KOMPETENCE OBČANSKÉ – rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní a druhých</p>	<ul style="list-style-type: none"> - naším cílem je, aby se naši žáci stali uvědomělými občany aktivně participujícími na veřejném životě, - v rámci průřezových témat zařazujeme aktivity vedoucí k poznání města a místního regionu, - vedeme žáky k zodpovědnému přístupu k životnímu prostředí a principům trvale udržitelného rozvoje, - vedeme žáky k třídění odpadů (nádoby na tříděný odpad ve vestibulu školy, tašky v učebnách), - do výuky zařazujeme pravidelně exkurze na městský úřad, do banky, pracovní úřad a dalších institucí, - podporujeme ENV v akci Čisté Jeseníky.
<p>KOMPETENCE PRACOVNÍ – připravovat žáky jako svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňující svá práva a plnící své povinnosti – pomáhat žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat získané vědomosti a dovednosti při profesní orientaci</p>	<ul style="list-style-type: none"> - vedeme žáky k aktivnímu zapojení do veřejného života, - učíme žáky sebehodnocení a reálnému posouzení dalšího profesního vývoje, - žáci mají k dispozici kvalifikovaného výchovného poradce pro konzultaci dalšího profesního zaměření, - širokou nabídkou volitelných předmětů a zájmových kroužků podporujeme profilaci dle individuálních zájmů, - do výuky zařazujeme exkurze, - součástí výuky jsou praktická cvičení a laboratorní práce s možnostmi získání praktických dovedností.
<p>KOMPETENCE DIGITÁLNÍ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - vedeme žáky k efektivnímu využívání digitálních technologií napříč vzdělávacími oblastmi, - využíváme sdílení dat, používáme cloudové prostředí jako podporu klasické výuky, - učíme žáky získávat, vyhledávat a kriticky posuzovat informace a digitální obsah, - vedeme žáky k tvorbě digitálního obsahu kombinujícího různé formáty a vyjádření se pomocí digitálních technologií ve všech vzdělávacích oblastech, - dbáme na bezpečnost zařízení a dat. Zaměřujeme se na získání správných návyků při činnostech v digitálním prostředí.

3.6 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žáky s vývojovými poruchami učení posíláme se souhlasem zákonných zástupců na vyšetření do školského poradenského zařízení (Pedagogicko-psychologická poradna Bruntál). Na základě vyšetření a doporučení jsou pak tito žáci integrováni do běžné třídy. Při výchovně vzdělávacím procesu je u nich přihlíženo k doporučením školského poradenského zařízení a respektuje se stupeň a druh specifické poruchy.

Ředitelství školy uzavře se zákonnými zástupci žáka Dohodu o vzájemné úzké spolupráci. Součástí dohody je vypracování individuálního vzdělávacího plánu, podle kterého se se žákem bude pracovat a který obsahuje závěry a doporučení z vyšetření pedagogicko-psychologické poradny. Individuální vzdělávací plán je vypracován ze všech předmětů vyučovaných v daném ročníku a obsahuje časové a obsahové rozvržení učiva, způsob zadávání úkolů a jejich plnění, způsob hodnocení, seznam pomůcek a jméno pedagoga, který zodpovídá za výchovně vzdělávací proces v daném předmětu.

Individuální vzdělávací plán integrovaných studentů bude vyhotoven nejpozději do 1 měsíce po nástupu studenta do školy nebo po zjištění speciálních vzdělávacích potřeb žáka. Výchovný poradce seznámí s individuálním vzdělávacím plánem zákonného zástupce žáka nebo zletilého žáka, který tuto skutečnost potvrdí svým podpisem, a pedagogicko-psychologickou poradnu.

Výchovný poradce konzultuje min. 2x ročně dodržování podmínek stanovených v individuálně vzdělávacím plánu se žákem. Na doporučení pedagogicko-psychologické poradny nebo na žádost žáka může výchovný poradce, popřípadě vyučující v daném předmětu doplňovat a upravovat individuální vzdělávací plán v průběhu celého školního roku.

Studenti s SPU se mohou vzdělávat v rámci speciálně zřízených studijních skupin, jejichž výuka by se konala po vyučování.

3.7 Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

Depistáž žáků mimořádně nadaných provádí výchovný poradce ve spolupráci s třídními učiteli a učiteli za daný předmět. Na jejich doporučení provede zjištění mimořádného nadání žáka školské poradenské zařízení (Pedagogicko-psychologická poradna Bruntál).

Pro tyto žáky je zapotřebí zvýšené motivace k rozšiřování základního učiva do hloubky především v těch vyučovacích předmětech, které reprezentují jeho nadání.

V rámci výchovně vzdělávacího procesu je jim poskytována další naučná literatura, jsou jim zadávány problémové úkoly (hlavolamy, kvízy, záhady...), mohou navštěvovat vyučovací hodiny ve vyšších ročnících. V jednotlivých předmětech jsou jim zadávány náročnější samostatné úkoly (referáty k probíranému učivu, zjišťování zajímavostí...), jsou pověřováni vedením a řízením skupin, je jim dáván hlubší prostor pro bádání. Své znalosti mohou prokazovat na různých soutěžích, olympiádách, na které jsou připravováni pedagogy.

3.8 Začlenění průřezových témat

3.8.1 Zkratky pro průřezová témata

OSV – Osobnostní a sociální výchova

rozvoj schopností poznávání

sebepoznání a sebepojetí

seberegulace a sebeorganizace

psychohygienu

kreativita
 poznávání lidí
 mezilidské vztahy
 komunikace
 kooperace a kompetice
 řešení problémů a rozhodovací dovednosti
 hodnoty, postoje, praktická etika

VDO – Výchova demokratického občana – povinné v celém rozsahu

občanská společnost a škola
 občan, občanská společnost a stát
 formy participace občanů v politickém životě
 principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

MDV – Mediální výchova

kritické čtení, poslouchání a pozorování mediálních sdělení
 interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
 stavba mediálních sdělení
 vnímání autora mediálních sdělení
 fungování a vliv médií ve společnosti
 tvorba mediálních sdělení
 práce v realizačním týmu

EGS – Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Evropa a svět nás zajímá
 objevujeme Evropu a svět
 jsme v Evropě

ENV – Enviromentální výchova

ekosystémy
 základní podmínky života
 lidské aktivity a problémy životního prostředí
 vztah člověka k prostředí

MKV – Multikulturní výchova

kulturní diference
 lidské vztahy
 etnický původ
 podpora multikulturality
 princip sociálního smíru a solidarity

3.8.2 Tabulace průřezových témat

I.

OSV	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.
prima	Bi, Fy, Aj, Dě	Bi, Hv, Vv, M, Ov	Bi, Hv, Ov, Aj	Aj, Dě	Aj	Aj, Dě, Ov	Aj	Vv, Aj	Aj	Ze, Aj	Vv, Aj

sekunda	Aj, Nj, Bi,	Dě, Bi, Vv	Bi				Dě	Čj, Vv	Vv	Čj, Ov	Aj, Nj, Vv, Ov
tercie	Aj, Nj, Bi	Bi, Vv, Ov	Bi, Ivt	M, Dě, Ov		Ov		Čj, Vv		Ov	Aj, Nj, Dě, Vv
kvarta	Aj, Nj, Bi	Čj, Bi	Bi		Čj			Ov			Aj, Nj, Vv, Ov

MDV	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.
prima	Aj, Bi, Ivt	Aj	Ivt		Aj, Ov	Ze, Hv	Dě
sekunda	Aj, Nj, Ze	Aj, Nj	Čj		Aj, Nj, Ze	Čj	Ch
tercie	Čj, Aj, Nj, Ze	Aj, Nj, Ch		Čj, Vv	Aj, Nj, Bi		
kvarta	Čj, Aj, Nj, Dě, Ze	Aj, Nj		Vv	Aj, Nj, Vv	Vv	Vv

VDO	I.	II.	III.	IV.
prima	Aj, Čj, Ov	Dě, Ov	Ov	Ov
sekunda	Aj, Nj,	Dě	Ov	Ze
tercie	Aj, Nj, M, Ze	Ov	Ov	Dě, Bi
kvarta	Aj, Nj, Vv	Ov	Bi, Ze, Ov	Čj, Dě, Ze, Ov

EGS	I.	II.	III.
prima	Aj	Aj, Bi, Vv	Hv
sekunda	Aj, Nj, Ch	Vv, Aj, Nj, Bi	Dě
tercie	Aj, Nj, M, Ze, Ivt	Aj, Nj, Bi, Vv	Dě, Ze
kvarta	Čj, Aj, Nj	Aj, Nj, Bi, Vv, Ov	Ov

ENV	I.	II.	III.	IV.
prima	Bi, Ze			Aj, Bi, Ze, Ivt
sekunda	Ch, Bi, Ze	Ch, Bi, Ov	Ch, Bi, Ivt	Aj, Nj, Bi, Ze
tercie	Ch	Ch	Čj, Ch, Bi, Ze	Aj, Nj, Ch, Bi, Ze
kvarta	Bi, Ze	Bi	Ch, Ov	Aj, Nj, Ch, Bi, Ze

MKV	I.	II.	III.	IV.	V.
prima	Aj	Aj, Dě			
sekunda	Aj, Nj	Aj, Nj, Ov	Ze	Ze	
tercie	Aj, Nj, Bi, Ze	Aj, Nj	Aj, Ze	Čj, Aj	
kvarta	Aj, Nj	Aj, Nj	Aj, Nj, Dě, Ze	Čj, Aj, Nj, Ze	Dě

4 Učební plán

Učební plán je zpracován v souladu s RVP ZV, vázaná a volná disponibilní dotace byla rozdělena dle priorit naší školy.

4.1 Učební plán dle vyučovacích předmětů

Vyučovací předmět	prima	sekunda	tercie	kvarta	CELKEM
Český jazyk a literatura	5	5	4	4	18
Anglický jazyk	3	3	3	3	12
Další cizí jazyk	-	2	2	3	7
Matematika	5	4	5	5	19
Informatika	1	1	1	1	4
Dějepis	2	1	2	2	7
Občanská výchova	1	1	2	2	6
Fyzika	1	2	2	2	7
Chemie	-	1	2	2	5
Biologie	2	2	3	2	9
Zeměpis	2	2	1	1	6
Estetická výchova	3	3	2	2	10
Tělesná výchova	2	2	2	2	8
Volitelný předmět	1	1	1	1	4
<ul style="list-style-type: none"> • konverzace v cizím jazyce • laboratorní práce • laboratorní cvičení z fyziky • laboratorní cvičení z biologie 					
CELKEM	28	30	32	32	122

4.2 Tabulace učebního plánu

4.2.1 Učební plán dle vzdělávacích oblastí a vzdělávacích oborů

Vzdělávací oblast	Vzdělávací obor	Vyučovací předmět	prima	disp	celkem	sekunda	disp	celkem	tercie	disp	celkem	kvarta	disp	celkem	NAŠE ŠKOLA	disp	Povinná časová dotace za
Jazyk a komunikace	český jazyk	Český jazyk a liter	4	1	5	4	1	5	4		4	4		4	18	1	15
	cizí jazyk 1	Anglický jazyk	3		3	3		3	3		3	3		3	12	0	12
	cizí jazyk 2		0		0	1	1	2	2		2	3		3	7	1	6
Matematika a její aplikace		Matematika	4	1	5	4		4	4	1	5	4	1	5	19	4	15
Informatika		Informatika	1		1	1	0	1	1		1	1		1	4	0	4
Člověk a společnost	dějepis	Dějepis	2		2	1		1	2		2	2		2	7	1	10
	obč. výchova	Občanská výchova	1		1	1		1	2		2	1		1	5	1	
Člověk a příroda	fyzika	Fyzika	1		1	2		2	1	1	2	2		2	7	1	20
	chemie	Chemie	0		0	1		1	2		2	2		2	5	0	
	biologie	Biologie	1	1	2	1		1	1		1	1		1	5	1	
	zeměpis	Zeměpis	2		2	2		2	0	1	1	1		1	6	1	
Umění a kultura	hudební a výt.vých.	Estetická výchova	3		3	3		3	2		2	1	1	2	10	1	9
Člověk a zdraví	tělesná výchova	Tělesná výchova	2		2	2		2	2		2	2		2	8	0	10
	výchova ke zdraví	(Bi - 2., 3., 4. r)	0		0	1		1	1		1	0	1	1	3	1	
Člověk a svět práce	(Inf.-1. r,+3. r., Lbi-3. r, Ov-4. r)		1		1	0		0	2		2	1		1	4	0	4
Volitelný předmět			0		0	1		1	1		1	2		2	4	0	
			26	2		27	3		30	2		31	1		122	8	
Celkem škola			28			30			32			32					

vázaná disponibilní časová dotace 10 hodin (další cizí jazyk, volitelný předmět)

volná disponibilní časová dotace 8 hodin

4.3 Poznámky k učebnímu plánu

V poznámkách k učebnímu plánu jsou uvedeny přesné názvy předmětů, kterým se žák vyučuje a jak jsou uvedeny na vysvědčení.

Český jazyk a literatura – tento předmět je vyučován ve všech ročnících vždy po 4 hodinách, navíc je v prvním a druhém roce posílena výuka předmětu na 5 hodin s ohledem na nutnost vytvoření základních gramatických návyků, potřebné slovní zásoby a základních komunikačních dovedností.

Anglický jazyk – je hlavní cizím jazykem vyučováním na naší škole, studium je povinné pro všechny žáky a vlastní výuka je realizována ve všech ročnících ve skupinách po cca 15 studentech, vždy po 3 hodinách.

Další cizí jazyk – žáci mají možnost výběru mezi němčinou, francouzštinou a ruštinou, vzhledem k velikosti naší školy je však možné rozdělení žáků jednoho ročníku maximálně na dvě přibližně stejně početné skupiny. Poprvé se žáci seznamují s novým cizím jazykem ve dvou hodinách v druhém roce studia, vyčleněných z volné disponibilní časové dotace a povinné dotace, ve třetím roce výuka probíhá ve 2 hodinách a ve čtvrtém roce ve 3 hodinách druhého cizího jazyka týdně. Další cizí jazyk je pro žáka nižšího gymnázia povinně-volitelný.

Matematika – je další profilový předmět naší školy, proto je výuka výrazně posílena z volné disponibilní časové dotace na 5 hodin výuky v prvním, třetím a čtvrtém roce studia a 4 hodiny v roce druhém. Samozřejmostí je praktická aplikace mezipředmětových vztahů hlavně s fyzikou, chemií a zeměpisem.

Informatika – výuka je rozložena do všech ročníků nižšího gymnázia s dotací 1 hodina týdně. Realizuje se v ní hlavní část výuky digitální kompetence. Žáci by měli získat základní dovednosti v používání aplikací, které poté rozvíjejí používáním v ostatních předmětech. V předmětu se realizuje většina vzdělávací oblasti Informatika.

Dějepis – tento předmět učíme v prvním, třetím a čtvrtém roce „nižšího“ gymnázia s dvouhodinovou dotací a 1 hodinu týdně v druhém roce studia.

Občanská výchova – předmět je vyučován ve všech čtyřech letech studia, vždy po jedné vyučovací hodině, výjimku tvoří třetí rok studia, kde jsme výuku posílili 1 volnou disponibilní hodinou, která je především určena k začlenění průřezových témat a vzdělávací oblasti Člověk a svět práce (tematický okruh Svět práce), další výjimka nastává ve čtvrtém roce studia, kdy je hodinová dotace posílena na 2 hodiny předmětu týdně, v jejichž vzdělávacím obsahu je integrována vzdělávací oblast Člověk a svět práce (tematický okruh Svět práce).

Fyzika – je vyučována po celou dobu studia na nižším stupni gymnázia v celkovém počtu 7 hodin, rozdělených po 2 hodinách ve druhém až čtvrtém roce studia a 1 hodině v roce prvním.

Chemie – tento předmět je do výuky na našem gymnáziu zařazen až od druhého roku studia, a to 1 hodinou, v ostatních ročnících je vyučován ve 2 hodinách. Do vzdělávacího obsahu předmětu byla integrována vzdělávací oblast Člověk a svět práce (tematický okruh Práce s laboratorní technikou).

Biologie – vzhledem k poloze naší školy na okraji CHKO Jeseníky byla výrazněji posílená hodinová dotace tohoto předmětu. V prvním ročníku je předmět vyučován ve 2 hodinách, z toho jedna hodina je určena na laboratorní práce. V dalších letech je do výuky integrován vzdělávací obor Výchova ke zdraví vždy po 1 hodině v každém ročníku a v třetím roce studia dochází k začlenění 1 hodiny vzdělávacího oboru Člověk a svět práce (tematický okruh Práce s laboratorní technikou).

Zeměpis – předmět vyučujeme po celou dobu studia, v prvních dvou letech po 2 hodinách a poté vždy po 1 hodině, v třetím ročníku je výuka posílena o 1 hodinu z volné disponibilní časové dotace z důvodu zachování kontinuity výuky předmětu.

Estetická výchova – zahrnuje vzdělávací oblast Umění a kultura, a to ve vzdělávacím oboru Hudební výchova a Výtvarná výchova. Předmět je zařazen v každém ročníku a je v něm integrován vzdělávací obsah Hudební a Výtvarné výchovy (2 hodiny a 1 hodina). Každou oblast lze vyučovat jiným vyučujícím.

Tělesná výchova – vzhledem k nutnosti podpory pohybových dovedností našich žáků vyučujeme předmět po celou dobu studia po 2 hodinách, během prvních 3 let pravidelně zařazujeme do výuky kurz plavání, vždy na jaře a na podzim po 4 lekcích. Výuka je dále organizována ve dvou týdenních kurzech, vodáckém a lyžařském.

Volitelný předmět – výuka probíhá od prvního roku studia.

V prvním roce je realizována jako předmět laboratorní cvičení, kde mohou probíhat cvičení z biologie i fyziky. V dalším roce je výběr předmětů je realizován dle zájmu žáků a možností školy. Žáci jsou rozděleni do 2 přibližně stejně početných skupin, s ohledem na velikost školy ůže žák v jednom roce zvolit pouze1 volitelný předmět.

Nabídka volitelných předmětů nemusí být v daném školním roce úplná.

konverzace v cizím jazyce,

laboratorní cvičení,

laboratorních cvičení z fyziky,

laboratorní cvičení z biologie,

informační a digitální technologie.

5 Učební osnovy

5.1 Český jazyk a literatura

5.1.1 Charakteristika vyučovacího předmětu český jazyk a literatura

Vyučovací předmět má standardní časovou dotaci v prvních čtyřech ročnících osmiletého gymnázia 4 hodiny týdně. Ve třídě prima a sekunda je výuka posílena jednou disponibilní hodinou. Časová dotace je tedy následující:

PRIMA:	5 hodin týdně
SEKUNDA:	5 hodin týdně
TERCIE:	4 hodiny týdně
KVARTA:	4 hodiny týdně
CELKEM:	18 hodin týdně

Školní vzdělávací program v jazyce českém a literatuře bude dále rozvíjet zejména zkušenosti žáků i učitelů v oblasti výuky komunikace a rétoriky, které získaly v průběhu několikaleté účasti školy v mezinárodní soutěži Debatní program organizované nadací Open society fund Praha.

Struktura předmětu bude tvořena složkou literární, komunikační a slohovou a složkou jazykovou. Literární výchova se bude soustředit zejména na práci s textem, schopnost jeho porozumění a interpretace, na rozvoj empatie a citového prožívání. Žáci budou vedeni k tomu, aby se naučili rozlišovat literaturu hodnotnou a konzumní a aby uměli formulovat své názory.

V komunikační a slohové výchově se bude rozvíjet schopnost žáků adekvátně reagovat v různých jazykových situacích a prezentovat své názory výstižně a kultivovaně. V jazykové výchově budou žáci vedeni k samostatné práci s Pravidly českého pravopisu a dalšími jazykovými slovníky, ke zvládnutí všech forem pravopisu a ke schopnosti rozlišovat, kdy je nutné užití spisovného jazyka a kdy ne.

Znalosti a dovednosti získané v předmětu český jazyk a literatura se budou uplatňovat a rozvíjet ve všech ostatních předmětech.

5.1.2 Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- nejdůležitější je naučit žáky plánovat, organizovat a řídit vlastní učení a budovat pozitivní vztah k učení

Kompetence k řešení problémů

- kriticky myslet, činit rozhodnutí, uvědomovat si zodpovědnost za svá rozhodnutí

Kompetence komunikativní

- umění naslouchat druhým, zapojovat se kultivovaně do diskuse, vhodně argumentovat, využívat informační technologie pro komunikaci se světem.

Kompetence sociální a personální

- pěstovat ohleduplnost a úctu při jednání s jinými lidmi, vytvářet dobré mezilidské vztahy, dosáhnout pocitu sebeúcty

Kompetence občanské

- respektovat požadavky na kvalitní životní prostředí, chránit zdraví, dodržovat společenské normy

Kompetence pracovní

- přistupovat k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních společenských hodnot
- využívat znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činit podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření

Kompetence digitální

- ovládat běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívat je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhodovat, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- vytvářet a upravovat digitální obsah, kombinovat různé formáty, vyjadřovat se za pomoci digitálních prostředků
- využívat digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- chápat význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamovat se s novými technologiemi, kriticky hodnotit jejich přínosy a reflektovat rizika jejich využívání
- předcházet situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednat eticky

5.1.3 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu český jazyk a literatura

Vyučovací předmět: **Český jazyk**

Třída: **prima**

Očekávané výstupy v RVPZV

- uceleně reprodukuje přečtený text a vlastními slovy interpretuje smysl díla
- formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení
- správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci
- rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a souvětí
- spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova
- rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití
- odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru
- dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředm. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> • žák čte a přednáší plynule, vyjadřuje své pocity z textu 	<ul style="list-style-type: none"> • Můj domov • A to je ta krásná země • Otec vlasti • Učitel národů • Národ sobě • Bejvávalo 	VDO – vztah k zemi a jejím tradicím OSV EGS MKV	D – Karel IV. J. A. Komenský Národní divadlo
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších 	<ul style="list-style-type: none"> • Za dobrodružstvím • V nebezpečí • V zahradě, v lese a na horách 	EV – ochrana přírody EGS	Z – památné hory Bi – chráněné oblasti
<ul style="list-style-type: none"> • pracuje tvořivě s literárním textem 	<ul style="list-style-type: none"> • Nevšední příběhy • Ve škole, doma a mezi kamarády 	EV MDV	OV – psychologie

	<ul style="list-style-type: none"> • Ve škole fantazie 	MKV	
<ul style="list-style-type: none"> • píše správně a odůvodňuje jednotlivé jevy 	<ul style="list-style-type: none"> • tvarosloví 	MDV MKV	
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje v textu druhy vět 	<ul style="list-style-type: none"> • skladba 	MDV MKV	
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova 	<ul style="list-style-type: none"> • zvuková stránka jazyka 	MDV MKV	
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk 	<ul style="list-style-type: none"> • rozvrstvení národního jazyka 	VDO OSV	OV
<ul style="list-style-type: none"> • dorozumívá se kultivovaně a výstižně • zapojuje se do diskuse a řídí ji • samostatně připravuje a přednáší mluvené projevy 	<ul style="list-style-type: none"> • komunikace a sloh 	MKV VDO EGS	OV Dě Z

Metody, formy, nástroje, pomůcky: DVD, CD, počítač, dataprojektor, projekční kamera, portréty spisovatelů, slovníky a encyklopedie, doplňková literatura.

Besedy se spisovateli, infromatické lekce v knihovně, exkurze, návštěvy divadelních představení.

Vyučovací předmět: **Český jazyk a literatura**

Třída: **sekunda**

Očekávané výstupy v RVPZV:

- rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh
- rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí
- v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i v souvětí
- rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru
- uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování
- rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci
- rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty
-

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředm. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> • určuje věcné významy slov • pomocí SSČ rozlišuje slova jednoznačná a mnohoznačná • vyhledává rčení a vysvětluje jejich význam • volí vhodná synonymní a homonymní slova • slova citově zbarvená využívá ve slohových a literárních útvarech 	<ul style="list-style-type: none"> • opakování učiva z primy • význam slov • slova jednoznačná a mnohoznačná • slovo a sousloví, rčení • synonyma a homonyma • slova citově zbarvená 	<p>OSV – VIII. – řeč prostředí vytvářeného člověkem</p>	

<ul style="list-style-type: none"> • základní orientace v odborné terminologii vyučovacích předmětů • rozlišuje jednotlivé způsoby tvoření slov; určuje slovo základové, slovotvorný základ, slovotvorný prostředek • rozlišuje jednotlivé slovní druhy • převádí slovesa do trpného a činného rodu • vyhledává v textu příslovce, stupňuje příslovce • rozlišuje další neohebné slovní druhy • rozliší věty oznamovací, tázací, žádací • rozpozná větu dvojčlennou od jednočlenné; určuje větné členy ve větě dvojčlenné • poznávání a určování jednotlivých druhů vedlejších vět • zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí 	<ul style="list-style-type: none"> • odborné názvy • tvoření slov v češtině • tvarosloví • slovesa, slovesný rod • příslovce • předložky, spojky, částice, citslovce • druhy vět podle postoje mluvčího • věty dvojčlenné, jednočlenné a větné ekvivalenty; větné členy • druhy vedlejších vět • procvičování pravopisu –i/-y, vyjmenovaná slova, psaní –i/-y v koncovkách podstatných 	<p>MDV – III. – stavba a uspořádání zpráv (odborné termíny ve zprávách)</p> <p>MDV – VI. – tvorba vhodných sdělení</p>	<p>Bi, Z, Ch – terminologie</p> <p>CJ – tvoření slov</p> <p>CJ – slovosled ve větě dvojčlenné</p> <p>CJ – vedlejší věty a spojovací výrazy</p>
--	--	--	--

<ul style="list-style-type: none"> • vhodně využívá jazykové prostředky popisu vzhledem k záměru • vystihne povahu člověka, jeho schopnosti, zájmy; využívá přirovnání a vhodné jazykové prostředky charakteristiky. • využívá jazykové prostředky, které vyvolávají citovou působivost textu. • uspořádává informace v textu s ohledem na jeho účel. Dokáže shrnout hlavní myšlenky textu. • zvládá psát obvyklé formy žádosti. • sestaví vlastní životopis, životopis rodinného příslušníka. • na základě osnovy vypravování je schopen vlastního tvořivého psaní. • • čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas. Text je poté schopen interpretovat. Rozčlení text podle osnovy. Provede charakteristiku postav. Vyjádří vlastní postoj k textu. 	<p>jmen, shoda přísudku s podmětem, psaní velkých písmen ve vlastních jménech</p> <ul style="list-style-type: none"> • popis výrobku, uměleckého díla, pracovního postupu • charakteristika • líčení krajiny • • • • výtah • • žádost • životopis • vypravování • Můj domov • Chrám i tvrz • Svatý Václave • Žij pravdu • Běh na dlouhou trať • • Bylo, nebylo 	<ul style="list-style-type: none"> • OSV – X. – zvládnutí učebních problémů vázaných na látku předmětů • • MDV – VI. – tvorba vhodných sdělení • • OSV – VIII. – dovednosti pro sdělování verbální i neverbální, specifické komunikační dovednosti • • OSV – VIII. – dovednosti pro sdělování verbální i neverbální, specifické komunikační dovednosti • • OSV – VIII. – dovednosti pro sdělování verbální i neverbální, 	<p>EV – líčení krajiny</p> <p>D – životopisy významných historických osobností</p> <p>D – osobnost sv. Václava</p>
---	--	---	--

	<ul style="list-style-type: none">• Odkud a kam• Byl jednou jeden• Ve zvířecím zrcadle• V cizí zemi • Co nás zajímá• O zvířatech a lidech• O sobě navzájem• Nápady literárního klauna• O našich dětech• O lidech a robotech	specifické komunikační dovednosti	
--	--	-----------------------------------	--

Vyučovací předmět: **Český jazyk a literatura**

Třída: **tercie**

Očekávané výstupy v RVPZV:

- samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami
- rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí
- využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace
- odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji
- využívá zásady studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu
- vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích
- porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředm. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby, rozpoznává přenesená pojmenování, zvl. ve frazémech • je seznámen s pravopisem přejatých slov; rozlišuje mezi slovy počestělými a slovy psanými původním pravopisem, zvládá výslovnost vybraného souboru běžných cizích slov, skloňuje cizí vlastní jména osobní • rozlišuje slovesa dokonavá a slovesa nedokonavá, vytváří vidové dvojice 	<ul style="list-style-type: none"> • opakování učiva ze sekundy • tvoření slov • slova přejatá • tvarosloví – slovesný vid 	<ul style="list-style-type: none"> • MKV – IV. – specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost. 	<p>CJ – tvoření slov v cizích jazycích</p>

<ul style="list-style-type: none"> • vhodně doplňuje –i/-y v koncovkách, zná pravidla pro psaní předpon s-, z-, vz- a předložek s/se, z/ze, psaní skupin bě/bje, pě, vě/vje, mě/mně • určuje větu jednoduchou a souvětí, rozliší větu dvojčlennou, větu jednočlennou a větný ekvivalent, určuje základní i rozvíjející větné členy • určuje druhy vedlejších vět, spojovací výrazy v souvětí • určuje významové poměry mezi větami hlavními, spojovací výrazy u jednotlivých významových poměrů • graficky znázorňuje několikanásobné větné členy a určuje významové poměry mezi nimi • rozlišuje souvětí souřadné a podřadné, graficky souvětí znázorňuje, určuje spojovací výrazy v souvětí, správně dosazuje interpunkci v souvětí • seřazuje evropské jazyky do jazykových větví • rozlišuje jednotlivé úrovně jazykového vyjadřování. 	<ul style="list-style-type: none"> • pravopis • skladba – věta jednoduchá a souvětí • vedlejší věty • souřadné spojení vět hlavních • významové poměry mezi větnými členy • souvětí souřadné a podřadné • členění jazyků do jednotlivých jazykových větví • jazyková kultura 	<ul style="list-style-type: none"> • MKV – IV. – specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost. 	<p>CJ – jejich postavení v systému</p>
--	--	---	--

<ul style="list-style-type: none"> • zpracovává odborný text – souvislý výtah, citace; formuluje hlavní myšlenky textu • vhodně volí jazykové prostředky charakteristiky • volí vhodné jazykové prostředky výkladu, formuluje myšlenky a názory v logickém sledu • vhodně volí jazykové prostředky uměleckého popisu • rozezná ukázky úvahy odborné, publicistické, umělecké, pokouší se o vlastní tvořivé psaní, o vyjádření vlastního postoje ke sdělovanému obsahu • • čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas, text je poté schopen interpretovat; rozčlení text podle osnovy, provede charakteristiku postav, vyjádří vlastní postoj k textu 	<ul style="list-style-type: none"> • výtah • charakteristika • výklad • líčení • úvaha • komunikační výchova Můj domov a svět • biografická literatura faktu biografický román • cestopis 	<ul style="list-style-type: none"> • MDV – I. – hodnotící prvky ve zpravodajství (výběr slov). • MDV – I. – chápání podstaty mediálního sdělení. • ENV – III. – lidské aktivity a problémy životního prostředí • MDV – IV. – identifikování postojů názorů autora v mediovaném sdělení; V. – vliv médií na každodenní život jednotlivce • • OSV – VIII. – dovednosti pro sdělování verbální i neverbální, specifické komunikační dovednosti. 	<p>Ov – osobnost</p> <p>Bi – životní prostředí</p>
---	--	--	---

	<p>O bozích a lidech</p> <ul style="list-style-type: none"> • antický hrdinský epos, řecká tragédie a pověst, vizuální poezie • starořímská lyrika, časoměrný verš (hexamet), epigram <p>Ve službě Bohu, králi a dámě</p> <ul style="list-style-type: none"> • středověký hrdinský a rytířský epos, kronika, pověst • rytířský román, trubadúrská lyrika a jejich parodie <p>Vyšla hvězda nad Betlémem</p> <ul style="list-style-type: none"> • biblický příběh Ježíšova života v literárních zpracováních • texty Nového zákona a křesťanská tradice v literatuře, legenda, pověst <p>Sen, láska a smrt</p> <ul style="list-style-type: none"> • balada lidová a autorská • téma smrti a nemrtvých • lidová slovesnost a její ohlasy • básnická povídka a romantická lyrika • romantická povídka a román 		<p>EV – antické umění D – historické události antické epochy</p> <p>EV – středověké umění D – historické události středověku</p> <p>EV – umění inspirované životem Ježíše Krista</p>
--	--	--	--

	<p>Šoa</p> <ul style="list-style-type: none">• povídka, epigram, deník, komiks <p>Čtu, čteš, čteme</p> <ul style="list-style-type: none">• téma dospívání• humoristická literatura• hrdinové fantasy literatury mýtů• dobrodružná a sci-fi literatura• téma matky a ženy• eseje a vzpomínková próza		
--	--	--	--

Vyučovací předmět: **Český jazyk a literatura**

Třída: **kvarta**

Očekávané výstupy v RVPZV:

- využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace
- rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování
- správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich využívá ve vhodné komunikační situaci
- rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj
- zapojuje se do diskuse, řídí ji využívá zásad komunikace a pravidel dialogu
- využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů
- tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie
- uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře

Ročníkové výstupy	Učivo	Téma	Průřezová témata	Mezipředm. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> • žák rozeznává jednotlivé slovanské jazyky a jejich charakteristické rysy • správně používá melodii věty, slovní i větný přízvuk, správně vyslovuje • zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i v souvětí • • • 	<ul style="list-style-type: none"> • jazyky slovanské, výklady o českém jazyce • zvuková stránka jazyk • tvoření slov • význam slova • tvarosloví • skladba • slohové útvary • publicistické útvary 		<ul style="list-style-type: none"> • MKV – IV. – specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost • MDV – I. – chápání podstaty mediálního sdělení, hodnotící prvky ve zpravodajství 	CJ – srovnání EV – správné frázování D – historické události 20. století OV – zodpovědný přístup k životu D – historické události 20. století

<ul style="list-style-type: none"> • je schopen vytvářet samostatné jazykové projevy a prezentovat v nich své názory • • rozumí literárnímu textu, je schopen interpretovat jeho hlavní myšlenky • uplatňuje svou fantazii, umí některé texty z poezie 20. století • zná stěžejní díla české a světové literatury 20. století, vyjadřuje se výstižně a kultivovaně 	<ul style="list-style-type: none"> • souhrnné poučení o slohu • Můj domov a svět • Za literárními památkami • Krása je v pravdě • Moderna • Avantgarda • Neklidné 20. století 		<ul style="list-style-type: none"> • VDO – IV. – principy demokracie, důsledky jejich porušování • OSV – II. – sebepoznání a sebepečení • OSV – V. – kreativita • MKV – IV. • EGS – I. – Evropa a svět nás zajímá 	<p>ZSV – charakteristika osobnosti</p> <p>Z – poloha zemí, které jsou zobrazeny ve světové literatuře</p>
---	--	--	--	---

5.2 Anglický jazyk

5.2.1 Charakteristika vyučovacího předmětu anglický jazyk

Vyučovací předmět představuje nejdůležitější cizí jazyk. Při časové dotaci tři hodiny týdně probíhá výuka ve třídách dělených na dvě skupiny. Snahou je rozvíjet všechny jazykové dovednosti se zvláštním důrazem na komunikativní schopnosti, čemuž je podřízena i výuka gramatiky.

Cílem je schopnost žáka dorozumět se s cizincem v běžných situacích, hovořit s ním o jednoduchých tématech. Žák musí být rovněž schopen porozumět textu odpovídající obsahové i gramatické náročnosti. Značná pozornost je rovněž věnována procvičování větné skladby a zvyšování poslechových dovedností. Postupně v jednotlivých ročnících narůstá i význam psaného projevu.

Výuka seznamuje přirozenou formou žáky i s reáliemi anglicky hovořících zemí. Žáci jsou vedeni k pochopení jiných kultur, k toleranci a ke komunikaci mezi nimi.

Výuka je založena na modelu britské angličtiny, ale žáci jsou průběžně seznamováni i s některými výrazy americké angličtiny.

Výuka anglického jazyka probíhá převážně ve vybavených jazykových učebnách.

5.2.2 Klíčové kompetence

Kompetence k učení

Na konci základního vzdělání žák:

- využívá vhodné způsoby, metody a strategie pro efektivní učení, je ochoten se věnovat dalšímu studiu
- vyhledává a třídí informace a systematicky je využívá v procesu učení i praktickém životě
- operuje s obecně užívanými termíny, je schopen dávat věci do souvislostí, propojuje poznatky z různých oblastí, a vytváří si tak komplexnější pohled na společenské a kulturní jevy, uvědomuje si rozdíly a odlišnosti ve společnostech v zemích jejichž jazyk se učí (social background)
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich, využívá i jiných zdrojů – internet, časopisy, filmy...

Kompetence k řešení problémů

Na konci základního vzdělání žák:

- vnímá nejrůznější problémové situace, promýšlí a plánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastní zkušenosti
- vyhledává informace vhodné k řešení problémů i ze zdrojů mimo třídu, nenechá se odradit případným nezdarem
- samostatně řeší problémy
- činí rozhodnutí, je schopen je obhájit

Kompetence komunikativní

Na konci základního vzdělání žák:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky jak v ústní, tak i psané podobě v rámci svých jazykových možností
- naslouchá promluvám druhých lidí přiměřené obtížnosti, vhodně na ně reaguje, obhajuje svůj názor

- zapojí se způsobem přiměřeným svým jazykovým možnostem do komunikace v běžných sociálních kontextech
- rozumí jednoduchým textům a obrazovým materiálům přiměřeně na ně reaguje
- využívá informační a komunikační prostředky pro účinnou komunikaci v míře dané zvládnutou úrovní cizího jazyka

Kompetence sociální a personální

Na konci základního vzdělání žák:

- účinně spolupracuje ve skupině, je schopen efektivní práce v týmu, pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- podílí se na vytváření příjemné atmosféry v týmu, v případě potřeby poskytne pomoc a požádá o ni
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě ve třídě, respektuje různá hlediska a umí na ně přiměřeně reagovat
- má představu o cizím jazyku jako o prostředku k získávání a předávání informací i sdělování názorů
- rozvíjí se u něj pozitivní vztah k danému jazyku jako prostředku interkulturní komunikace

Kompetence občanské

Na konci základního vzdělání žák:

- respektuje naše tradice a kulturní dědictví při současném uvědomování si rozdílů mezi naší zemí a zemí, jejíž jazyk se učí, i případných podobností
- chápe základní ekologické souvislosti i environmentální problémy
- získá sebedůvěru při vystupování před skupinou jiných lidí

Kompetence pracovní

Na konci základního vzdělání žák:

- využívá znalosti získané v různých vzdělávacích oblastech k vlastnímu rozvoji a přípravě k dalšímu vzdělávání
- uvědomuje si důležitost ochrany životního prostředí

Kompetence digitální

Na konci základního vzdělávání žák:

- vyhledává a zpracovává informace, samostatně vyhledává a snaží se posoudit důvěryhodnost cizojazyčného informačního zdroje, digitálně zpracovává, ukládá, zálohuje a sdílí získané informace a vytváří digitálního obsahu, případně bez opory o jiné zdroje (např. vlastní video nebo prezentace vlastních fotografií)
- uvědomuje si existenci autorského zákona a osvojuje si zvyk uvádět bibliografické zdroje při šíření informací jiných autorů
- pracuje s vybranými internetovými aplikacemi, které jsou určeny pro studium cizího jazyka, používá je, např. využívá online slovníků
- využívá odpovídající čtenářské strategie vhodné pro digitální čtení a práci (čtení) v prostředí elektronické obrazovky (posouvání řádků, stránek) a další práci s textem a informacemi
- pracuje s klávesnicí pro další cizí jazyky, formuluje písemné vyjádření různými formami

5.2.3 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu anglický jazyk

Vyučovací předmět: **Anglický jazyk**

Třída: **prima**

Očekávané výstupy v RVPZV

- Analyzuje a používá novou gramatiku v kontextu psaného nebo slyšeného textu
- Rozvíjí své schopnosti porozumět slyšenému textu na písních a básničkách
- Pracuje na projektech, při kterých využívá znalostí z jiných předmětů
- Odhaduje pokračování kontextu na základě nabízených obrázků
- Používá gramatické struktury a slovní zásobu dramatisací reálných situací a je tím veden k efektivnímu a logickému vyjadřování se
- Sděluje informace o sobě v prostředí jemu známém a blízkém prostřednictvím projektů a prezentací před spolužáky
- Stává se zodpovědným za vlastní učení kontrolními testy v pracovním sešitě
- Prezentuje výsledky skupinové práce, rekapituluje své nabyté vědomosti, používá svou vlastní iniciativu, představivost, znalosti a schopnost pracovat s ostatními

Ročníkové výstupy	Učivo	Téma	Průřezová témata	Mezipředm. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> • Receptivní řečové dovednosti • žák <ul style="list-style-type: none"> - rozumí známým slovům a jednoduchým větám se vztahem k osvojovaným tématům - rozumí obsahu a smyslu jednoduchých autentických materiálů a využívá je při své práci - čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty obsahující známou slovní zásobu (využívá gramatická; fonetická cvičení/videa/audia online) 	<ul style="list-style-type: none"> • pravidla komunikace v běžných každodenních situacích – pozdrav, poděkování, představování • jednoduchá sdělení – adresa – blahopřání – pozdrav z prázdnin • tematické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas a zájmová činnost, oblékání, nákupy, zdraví, důležité zeměpisné údaje • slovní zásoba a tvoření slov • základní gramatické struktury – přítomný čas prostý 	můj život zvířata zdraví jídlo víte že...	OSV – I.–XI. VDO – I. MDV – I., II., V. EGS – I., II. MKV – I., II. ENV – IV.	ČJ - opora o základní mluvnické kategorie - porovnávání gramatických struktur Bi - lidské tělo - zvířata Z - základní geografické pojmy - vybraná fakta ze zeměpisu GB IVT

<ul style="list-style-type: none"> - vyhledává v jednoduchém textu potřebnou informaci a vytvoří odpověď na otázku - používá dvojjazyčný slovník (online slovníky) • Čtení s porozuměním: <ul style="list-style-type: none"> - využívá internetová úložiště pro materiály k osvojení slovní zásoby, gramatiky a výslovnosti - používá elektronické slovníky • Produktivní řečové dovednosti • žák • sestaví gramaticky a formálně správně jednoduché písemné sdělení, krátký text, vyplní své základní údaje do formulářů (využívá i elektronické formuláře) • reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu a jednoduché konverzace • obměňuje krátké texty se zachováním smyslu textu (využívá software Microsoft Office) odpoví na textovou zprávu nebo e-mail týkající se osvojovaných témat • vyplní elektronický formulář týkající se jeho osoby • • Interaktivní řečové dovednosti • žák • aktivně se zapojí do jednoduché konverzace, pozdraví a rozloučí se s dospělým i kamarádem, poskytne požadovanou informaci 	<ul style="list-style-type: none"> • přítomný čas průběhový • minulý čas • going to • vyjádření množství • stupňování přídavných jmen • přídavná jména, příslovce • have to • základy lexikálního principu pravopisu slov • věta jednoduchá • tvorba otázky a záporu • pořádek slov ve větě <p>Písemný projev</p> <ul style="list-style-type: none"> • elektronické formuláře online – osobní údaje <p>Čtení s porozuměním:</p> <ul style="list-style-type: none"> • internetová úložiště a materiály k osvojení slovní zásoby, gramatiky a výslovnosti; elektronické slovníky 	zábava	<ul style="list-style-type: none"> - získávání informací na internetu - běžně používané výrazy vycházející z A₁
---	---	--------	--

<ul style="list-style-type: none">• (využívá různých aplikací k nahrání zvukového záznamu, TEAMS, SKYPE apod.)•• Vědomosti• žák• zná slovní zásobu, gramatiku a texty odpovídající rozsahu učebnice Project 2. díl•• Postoje• žák• je citlivý ke kulturním rozdílům• je ochotný navazovat kontakty s lidmi z odlišných kultur• uvědomuje si význam a důležitost znalosti angličtiny				
---	--	--	--	--

Vyučovací předmět: **Anglický jazyk**

Třída: **sekunda**

Očekávané výstupy v RVPZV

- Analyzuje a používá novou gramatiku v kontextu psaného a slyšeného textu
- Rozumí slyšenému textu ze zvukového záznamu rozhovorů rodilých mluvčích v každodenní situaci Používá důležité slovní výrazy související s tématem dané lekce je schopen pracovat se zadáním v angličtině a poslouchat instrukce učitele v angličtině Dovede pracovat se zadáním v angličtině a poslouchat instrukce učitele v angličtině Porovnává výsledky své práce se svými spolužáky a vyvozuje osvědčený postup pro svou další práci je schopen procvičit gramatické struktury a slovní zásobu simulací běžných situací a dovede se efektivně a logicky vyjádřit
- Je schopen plynulého projevu v běžné, komunikační mluvě
- Je schopen sdělit své názory a pohledy na svět prostřednictvím projektů a následně své názory prezentovat
- Je schopen pracovat na úkolech ve dvojicích nebo v týmu, ovlivňuje kvalitu společné práce
- Je zodpovědný za vlastní učení kontrolními testy po každé lekci
- Je schopen vyjádřit své postoje k dění ve svém okolí
- Zvládne systematicky pracovat a rekapitulovat nabyté vědomosti
- Používá představitivost a schopnost spolupracovat s ostatními
- Je schopen správně načasovat dílčí úkoly

Ročníkové výstupy	Učivo	Téma	Průřezová témata	Mezipředm. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> • Receptivní řečové dovednosti • žák • rozumí známým slovům a jednoduchým větám se vztahem k osvojovaným tématům • rozumí obsahu a smyslu jednoduchých autentických materiálů (časopisy, obrazové a poslechové materiály) a využívá je při své práci • čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty obsahující známou slovní zásobu • vyhledá v jednoduchém textu potřebnou informaci a vytvoří odpověď na otázku 	<p>Pravidla komunikace v běžných každodenních situacích</p> <ul style="list-style-type: none"> • pozdrav, poděkování, představení, vzájemné poznávání, domluva o budoucích záležitostech, nabídka, návrh, poskytnutí rady, rozhodnutí <p>jednoduchá sdělení</p> <ul style="list-style-type: none"> • – adresa, blahopřání, pozdrav a dopis z prázdnin, omluva <p>Písemný projev</p>	<p>domov a mimo něj</p> <p>dobře se bavit</p> <p>svět zítřka</p> <p>Co se stalo?</p> <p>Londýn</p> <p>film</p>	<p>OSV – I.–XI.</p> <p>VDO – I.</p> <p>MDV – I., II., V.</p> <p>EGS – I., II.</p> <p>MKV – I., II.</p> <p>ENV – IV.</p>	<p>ČJ</p> <ul style="list-style-type: none"> - opora o základní mluvnické kategorie - porovnávání gramatických struktur - literární a neli- terární texty <p>Bi</p> <ul style="list-style-type: none"> - lidské tělo <p>Z</p>

<ul style="list-style-type: none"> • používá dvojjazyčný slovník • (využívá gramatická; fonetická cvičení/videa/audia online) • Čtení s porozuměním: • používá elektronické výkladové slovníky pro práci s textem • Produktivní řečové dovednosti • žák • sestaví gramaticky a formálně správně jednoduché písemné sdělení, krátký text a odpověď na sdělení, vyplní své základní údaje do formulářů (využívá i online formuláře) • reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu a jednoduché konverzace (využívá nástroje Microsoft Office) • obměňuje krátké texty se zachováním smyslu textu • Písemný projev: • napíše a odpoví na e-mail týkající se osvojených témat • vyplní elektronický formulář týkající se jeho osoby, rodiny a kamarádů • Interaktivní řečové dovednosti • žák • aktivně se zapojí do jednoduché konverzace, pozdraví se s dospělým i kamarádem, poskytne požadovanou informaci • (využívá různých aplikací k nahrání zvukového záznamu, TEAMS, SKYPE apod.) • Vědomosti • žák zná 	<ul style="list-style-type: none"> • e-mail, výhody a nevýhody osobní komunikace, elektronický formulář online (příhlášky, dotazníky apod.) <p>Čtení s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> • práce s elektronickými slovníky, vyhledávání slovní zásoby a významu slov <p>Tematické okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> • domov, rodina, škola, volný čas a zájmová činnost, oblékání, nákupy, film, video, sport, budoucnost, doprava, město <p>Slovní zásoba a tvoření slov</p> <ul style="list-style-type: none"> • synonyma, antonyma, význam slov z kontextu <p>Základní gramatické struktury</p> <ul style="list-style-type: none"> • přítomný čas prostý, přítomný čas průběhový, minulý čas prostý, minulý čas průběhový, going to, like + ...ing, přítomný čas průběhový pro vyjádření budoucích záležitostí, budoucí čas prostý, členy, předpřítomný čas, modální slovesa <p>Základy lexikálního principu pravopisu slov</p> <ul style="list-style-type: none"> • věta jednoduchá, tvorba otázky a záporu, pořádek slov ve větě 	<p>problémy</p> <p>nevěřím tomu</p>		<ul style="list-style-type: none"> - základní geografické pojmy - vybraná fakta ze zeměpisu anglicky mluvících zemí - zajímavosti významných míst v anglicky mluvících zemích <p>IVT</p> <ul style="list-style-type: none"> - získávání informací po internetu - běžně používané výrazy vycházející z A
---	--	-------------------------------------	--	--

<ul style="list-style-type: none">• slovní zásobu• gramatiku• literární a neliterární texty• odpovídající rozsahu učebnice Project 3. díl• Postoje• žák• si vytváří pozitivní vztah k angličtině s ohledem na jeho významnou roli světového jazyka• je citlivý ke kulturním rozdílům• je ochotný navazovat kontakty s lidmi z odlišných kultur• dokáže se bránit předsudkům o kulturních stereotypch				
---	--	--	--	--

Vyučovací předmět: **Anglický jazyk**

Třída: **tercie**

Očekávané výstupy v RVPZV

- Analyzuje a používá novou gramatiku v kontextu psaného a slyšeného textu
- Rozumí slyšenému textu ze zvukového záznamu rozhovorů rodilých mluvčích v běžné i méně běžné, každodenní situaci
- Používá důležité slovní výrazy související s tématem dané lekce
- Pracuje se zadáním v angličtině, poslouchá instrukce učitele v angličtině
- Pracuje na projektech, při práci využívá i znalosti z jiných předmětů
- Porovnává výsledky své práce se svými spolužáky, vyhodnocuje je a vyvozuje osvědčený postup pro svou další práci
- Komunikuje v běžných i méně běžných situacích a je tím veden k efektivnímu a logickému vyjadřování se
- Osvojuje si plynulý projev v běžné komunikační mluvě
- Sděluje informace o svých názorech a pohledech na svět prostřednictvím projektů
- Umí pracovat na úkolech ve dvojicích nebo v týmu, ovlivňuje kvalitu společné práce
- Je zodpovědný za vlastní učení kontrolními testy po každé lekci
- Je schopen vyjádřit své postoje k dění ve svém okolí
- Je schopen systematické práce se správným načasováním dílčích úkolů

Ročníkové výstupy	Učivo	Téma	Průřezová témata	Mezipředm. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> • Receptivní řečové dovednosti • žák • rozumí obsahu textů v učebnicích i obsahu autentických textů přiměřené obtížnosti • rozumí zřetelně vyslované promluvě • čte nahlas plynule a foneticky správně přiměřené texty 	<p>Komunikace v běžných situacích</p> <ul style="list-style-type: none"> • pozdravy, zaměstnání, gratulace, nakupování, přesvědčování, vyjádření obav, u lékaře, vyjádření lítosti, sdělení zkušeností, vyjadřování souhlasu, reakce na sdělované novinky, komunikace pomocí e-mailu, počasí a jeho předpověď <p>Písemný projev</p> <ul style="list-style-type: none"> • pravidla diskuse online; korektní a nekorektní vystupování; vyjádření názoru, souhlasu, podpory nebo nespokojenosti <p>Čtení s porozuměním</p>	<p>oblékání</p> <p>život v minulosti</p> <p>jídlo a zdraví</p>	<p>OSV – I.–XI.</p> <p>VDO – I.</p> <p>MDV – I., II., V.</p> <p>EGS – I., II.</p>	<p>ČJ</p> <ul style="list-style-type: none"> - opora o základní mluvnické kategorie - porovnávání podobností a odlišností gramatických

<ul style="list-style-type: none"> • umí použít běžně dvojjazyčný slovník • (využívá gramatická; fonetická cvičení / videa / audia online, online slovníky) • Čtení s porozuměním: • rozvíjí své jazykové prostředky a jazykové dovednosti prostřednictvím online výukových aplikací nebo instalovaného softwaru (Word Manager aj.) • pro práci s textem využívá Wikipedii • Produktivní řečové dovednosti • žák • sestaví gramaticky a formálně (ústní i písemné) správně sdělení související s probíranými tématy • ústně i písemně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu nebo konverzace • je schopen obměňovat krátké texty při zachování smyslu • (využívá nástroje Microsoft Office) • Písemný projev • žák 	<ul style="list-style-type: none"> • softwarové aplikace, jejich ovládnání, terminologie k práci s novými technologiemi v daném jazyce <p>Tematické okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> • osobní informace, svět práce, oblékání, lidské tělo a zdraví, štěstí, spolupráce, náš svět • slovní zásoba a tvoření slov • odpovídající probíraným tématům <p>Gramatické struktury, typy vět a lexikální princip pravopisu slov</p> <ul style="list-style-type: none"> • - revize přítomných časů (slovesa nepoužívající přítomný čas průběhový) • - čas předpřítomný (s výrazy <i>since</i> a <i>for</i>) • - čas minulý prostý a průběhový • - <i>too/ enough</i> • - modální slovesa <i>can/can't</i> a jejich opisy pro budoucí čas • - <i>had to</i> • - rady pomoci <i>should/ shouldn't</i> • - rozlišení minulého předpřítomného času • - první podmínková věta • - trpný rod • - <i>see/hear someone.....ing</i> • - modální sloveso <i>might</i> • - ztotožnění se s výrokem • - sestavování textu, organizace námětu do odstavců • - prohlubování lexikálního principu pravopisu slov 	<p>sláva a štěstí</p> <p>spolupráce</p> <p>náš svět</p>	<p>MKV – I., II., III., IV.</p> <p>ENV – IV.</p>	<p>struktur obou jazyků</p> <p>Z</p> <ul style="list-style-type: none"> - reálie i kulturní pozadí anglicky hovořících zemí - vybraná fakta ze zeměpisu anglicky hovořících zemí (Austrálie), oceány, znečištění životního prostředí <p>Bi</p> <ul style="list-style-type: none"> - lidské tělo, zdravá výživa, - nemoci <p>D</p> <ul style="list-style-type: none"> - život v minulosti <p>OV</p> <ul style="list-style-type: none"> - svět práce, spolupráce, - sláva a štěstí, charita
--	--	---	--	--

<ul style="list-style-type: none"> • komunikuje v modelových situacích (pro sociální síť) o osvojovaných tématech • napíše komentář a vyjádří souhlas nebo nesouhlas s textem blogu nebo jiným komentářem • Interaktivní řečové dovednosti <ul style="list-style-type: none"> • žák • -umí se domluvit v běžných situacích souvisejících s probíranou tematikou • (využívá různých aplikací k nahrání zvukového záznamu, TEAMS, SKYPE apod.) • • • • Vědomosti <ul style="list-style-type: none"> • žák • zná slovní zásobu, gramatiku a texty odpovídající rozsahu učebnice Project English 4 • Postoje <ul style="list-style-type: none"> • žák • - je citlivý ke kulturním rozdílům různých zemí • je ochotný navazovat kontakty s lidmi s odlišných kultur 				<p>IVT</p> <ul style="list-style-type: none"> - anglické výrazy běžně používané v informatice, - získávání informací pro výuku pomocí internetu <p>EV</p> <ul style="list-style-type: none"> - výroba plakátů a koláží
---	--	--	--	---

<ul style="list-style-type: none">• uvědomuje si význam a důležitost anglického jazyka v současném světě				
--	--	--	--	--

Vyučovací předmět: **Anglický jazyk**

Třída: **kvarta**

Očekávané výstupy v RVPZV

- Analyzuje a procvičuje novou i již známou gramatiku v kontextu psaného a slyšeného textu
- Rozvíjí schopnosti porozumět slyšenému textu ze zvukového záznamu rozhovorů rodilých mluvčích v běžné i méně běžné, každodenní situaci
- Ukotvuje důležité slovní výrazy související s tématem dané lekce
- Učí se jednoduchou formou formulovat jazyková pravidla v anglickém jazyce
- Pracuje se zadáním v angličtině, poslouchá instrukce učitele v angličtině
- vypracovává projekty, při práci využívá i znalosti z jiných předmětů
- Porovnává výsledky své práce se svými spolužáky, vyhodnocuje je a vyvozuje osvědčený postup pro svou další práci
- Je schopen při zpracovávání úkolů vyhledávat informace z různých zdrojů, např. z internetu nebo naučných časopisů
- Komunikuje v běžných i méně běžných situacích a je tím veden k efektivnímu a logickému vyjadřování se
- Osvojuje si plynulý projev v běžné komunikační mluvě, při které používá naučené fráze
- Sděluje informace o svých názorech a pohledech na svět prostřednictvím projektů, které zpracovává sám, ve dvojici nebo ve skupině
- Umí pracovat s různými texty a vyhledávat nejdůležitější informace, které slouží k jejich pochopení
- Umí pracovat na úkolech ve dvojicích nebo v týmu, ovlivňuje kvalitu společné práce
- Vyjadřuje svůj názor na danou problematiku prostřednictvím prostřednictvím projektů, které prezentuje různou formou
- Je schopen diskutovat na dané téma, vyjádřit své postoje, přijímat názory jiných a ovládat svoje projevy
- Je zodpovědný za vlastní učení kontrolními testy po každé lekci
- Je schopen systematické práce se správným načasováním dílčích úkolů
- Přizpůsobí se různým technikám učení a je schopen se samostatně rozhodnout pro vhodnou formu řešení úkolu

Ročníkové výstupy	Učivo	Téma	Průřezová témata	Mezipředm. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> • Receptivní řečové dovednosti žák • čte nahlas plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu 	Komunikace v běžných situacích <ul style="list-style-type: none"> • vedení a průběh interview, představování se, vyjádření a podpora názoru, psaní dopisu a jeho struktura, popisování lidí, • vyjádření požadavků, hovoření o problémech 	popis osob použití značek	OSV – I.–XI. VDO – I.	ČJ - opora o mluvnické kategorie češtiny při osvojování podobných gramatických jevů v angličtině

<ul style="list-style-type: none"> rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnici a obsahu autentických materiálů s využitím vizuální opory, v textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpovědi na otázky rozumí jednoduché a zřetelně vyslovené promluvě a konverzaci odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu text používá dvojjazyčný slovník, vyhledá informaci nebo význam slova ve vhodném výkladovém slovníku (využívá gramatická; fonetická cvičení/video/audia online, online slovníky) <ul style="list-style-type: none"> Čtení s porozuměním žák používá různé digitální nástroje (počítač, tablet, interaktivní tabuli aj.) podporující výuku cizího jazyka vyhledává doplňující informace k osvojovaným tématům na internetu Produktivní řečové dovednosti žák 	<p>Písemný projev</p> <ul style="list-style-type: none"> evropské jazykové portfolio; vyjádření názoru; způsoby argumentace a kritiky; elektronická mobilní zařízení – funkce a aplikace; pravidla diskuse online; korektní a nekorektní vystupování; vyjádření názoru, souhlasu, podpory nebo nespokojenosti <p>Čtení s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> digitální nástroj, znalost terminologie v daném jazyce, práce s prohlížečem <p>Tematické okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> popisování lidí, použití symbolů a značek ve společnosti, zákazy a příkazy, cestování a turistika, média, zábava, hudba <p>Slovní zásoba a tvoření slov</p> <ul style="list-style-type: none"> prohlubování a rozšiřování slovní zásoby odpovídající probíraným tématům a jazykovým situacím <p>Gramatické struktury, typy vět a lexikální princip pravopisu slov</p> <ul style="list-style-type: none"> opakování časů probraných v předešlých ročnících 	<p>zákazy a příkazy</p> <p>cestování</p> <p>média</p> <p>zábava</p> <p>hudba</p>	<p>MDV – I., II., V.</p> <p>EGS – I., II.</p> <p>MKV – I., II., III., IV.</p> <p>ENV – IV.</p>	<ul style="list-style-type: none"> porovnávání podobností a odlišností gramatických struktur obou jazyků <p>Z</p> <ul style="list-style-type: none"> realie i kulturní pozadí anglicky hovořících i jiných zemí (vzdělávací systém v USA) vybraná fakta ze zeměpisu anglicky hovořících i jiných zemí (vlády VB a USA) cestování <p>OV</p> <ul style="list-style-type: none"> interview, spolupráce, osobní problémy šikana útěky z domova jízdní řády ubytování vládní systém ČR dotazníky <p>IVT</p> <ul style="list-style-type: none"> anglické výrazy běžně používané v informatice, získávání informací pro výuku pomocí internetu <p>EV</p> <ul style="list-style-type: none"> písně texty o hudebnících
--	---	--	--	--

<ul style="list-style-type: none"> • sestaví jednoduché (ústní i písemné) sdělení týkající se situací souvisejících se životem v rodině, škole a probíranými tematickými okruhy • písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty • stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy a konverzace zdraví • vyžádá jednoduchou informaci • (využívá různých aplikací k nahrání zvukového záznamu, TEAMS, SKYPE apod.) • Písemný projev • žák • napíše komentář k modelovému blogu nebo příspěvku na sociální síti a v komentáři zdůvodní svůj postoj • sdílí informace o svých zájmech • zhodnotí své jazykové dovednosti v Evropském jazykovém portfoliu <p>Interaktivní řečové dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • žák • jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích • (využívá gramatická, fonetická cvičení/video/audia online, online slovníky) <p>Vědomosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • žák 	<ul style="list-style-type: none"> • vztažná souvětí • tázací dovětky a opakovací otázky • podmiňovací způsob • druhá podmínková věta • zájmena zvrtná • počitatelnost a nepočitatelnost podstatných jmen a s tím související použití členů • <i>used to</i> • frázová slovesa • prohlubování lexikálního principu pravopisu slov • spojování slov do vět a tvorba souvětí • celkové zlepšení a upevnění jazykových dovedností osvojených předešlých ročnících 			<ul style="list-style-type: none"> - populární huba <p>Fy</p> <ul style="list-style-type: none"> - účinky elektřiny - lety na Mars <p>Bi</p> <ul style="list-style-type: none"> - zdraví - biologické hodiny <p>EV</p> <ul style="list-style-type: none"> - výroba plakátů a koláží
---	---	--	--	---

<ul style="list-style-type: none">• zná slovní zásobu, gramatiku a texty odpovídající rozsahu sady učebnic Project English Postoje žák <ul style="list-style-type: none">• je citlivý a vnímavý ke kulturním rozdílům• je ochotný navazovat kontakty s lidmi z odlišných kultur• je si plně vědom významu a důležitosti anglického jazyka				
--	--	--	--	--

5.3 Další cizí jazyk

5.3.1 Charakteristika vyučovacího předmětu další cizí jazyk

Vyučovací předmět představuje jeden z důležitých cizích jazyků. Jedná se o předmět povinně volitelný ze 2 cizích jazyků (dle zájmu je na výběr NJ, FJ, RJ), výuka probíhá v půlených skupinách.

Časová dotace: sekunda 2 hodiny týdně, tercie 2 hodiny týdně, kvarta 3 hodiny týdně.

Snahou je rozvíjet všechny jazykové dovednosti se zvláštním důrazem na komunikativní schopnosti, čemuž je podřízena i výuka gramatiky.

Cílem je schopnost žáka dorozumět se s cizincem v běžných situacích, hovořit s ním o jednoduchých tématech. Žák musí být rovněž schopen porozumět textu odpovídající obsahové i gramatické náročnosti. Značná pozornost je rovněž věnována procvičování větné skladby a zvyšování poslechových dovedností. Postupně v jednotlivých ročnících narůstá i význam psaného projevu.

Výuka seznamuje přirozenou formou žáky i s reáliemi jinojazyčných zemí. Žáci jsou vedeni k pochopení jiných kultur, k toleranci a ke komunikaci mezi nimi.

Výuka je založena na modelu spisovného jazyka, ale žáci jsou průběžně seznamováni i s některými výrazy hovorové formy jazyka.

Výuka druhého cizího jazyka probíhá převážně ve vybavených jazykových učebnách.

5.3.2 Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- využívá vhodné způsoby, metody a strategie pro efektivní učení, je ochoten se věnovat dalšímu studiu
- vyhledává a třídí informace a systematicky je využívá v procesu učení i praktickém životě
- operuje s obecně užívanými termíny, je schopen dávat věci do souvislostí, propojuje poznatky z různých oblastí, a vytváří si tak komplexnější pohled na společenské a kulturní jevy, uvědomuje si rozdíly a odlišnosti ve společnostech v zemích jejichž jazyk se učí (social background)
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich, **využívá i jiných zdrojů – internet, časopisy, filmy...**

Kompetence k řešení problémů

- vnímá nejrůznější problémové situace, promýšlí a plánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastní zkušenosti
- vyhledává informace vhodné k řešení problémů **i ze zdrojů mimo třídu**, nenechá se odradit případným nezdarem

Kompetence komunikativní

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky jak v ústní, tak i psané podobě v rámci svých jazykových možností
- naslouchá promluvám druhých lidí přiměřené obtížnosti, vhodně na ně reaguje, obhajuje svůj názor
- zapojí se způsobem přiměřeným svým jazykovým možnostem do komunikace v běžných sociálních kontextech
- rozumí jednoduchým textům a obrazovým materiálům přiměřeně na ně reaguje
- využívá informační a komunikační prostředky pro účinnou komunikaci v míře dané zvládnutou úrovní cizího jazyka

Kompetence sociální a personální

- účinně spolupracuje ve skupině, je schopen efektivní práce v týmu, pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- podílí se na vytváření příjemné atmosféry v týmu, v případě potřeby poskytne pomoc a požádá o ni
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě ve třídě, respektuje různá hlediska a umí na ně přiměřeně reagovat
- má představu o cizím jazyku jako o prostředku k získávání a předávání informací i sdělování názorů
- rozvíjí se u něj pozitivní vztah k danému jazyku jako prostředku interkulturní komunikace

Kompetence občanské

- respektuje naše tradice a kulturní dědictví při současném uvědomování si rozdílů mezi naší zemí a zemí, jejíž jazyk se učí, i případných podobností
- chápe základní ekologické souvislosti i environmentální problémy
- získá sebedůvěru při vystupování před skupinou jiných lidí

Kompetence pracovní

- využívá znalosti získané v různých vzdělávacích oblastech k vlastnímu rozvoji a přípravě k dalšímu vzdělávání
- uvědomuje si důležitost ochrany životního prostředí

Kompetence digitální

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdělení informací v digitálním prostředí jedná eticky

5.3.3 Vzdělávací obsah předmětu další cizí jazyk

Vyučovací předmět: **Další cizí jazyk**

Třída: **sekunda**

Očekávané výstupy v RVPZV

- **Receptivní řečové dovednosti:**
- vyslovuje a čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty složené ze známé slovní zásoby
- rozumí známým každodenním výrazům, zcela základním frázím a jednoduchým větám
- rozumí jednoduchým pokynům a adekvátně na ně reaguje
- rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu, v textu vyhledá potřebnou informaci a odpověď na otázku
- používá abecední slovník učebnice a dvojjazyčný slovník
- **Produktivní řečové dovednosti:**
- sdělí ústně i písemně základní údaje o své osobě, své rodině a běžných každodenních situacích, vyplní základní údaje do formulářů
- reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy a jednoduché konverzace
- napíše jednoduchá sdělení a odpověď na sdělení za správného použití základních gramatických struktur a vět
- **Interaktivní řečové dovednosti:**
- zapojí se do jednoduché, pečlivě vyslovované konverzace dalších osob prostřednictvím běžných výrazů, poskytne požadované informace

Ročníkové výstupy	Učivo	Téma	Průřezová témata	Mezipředm. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> • Receptivní řečové dovednosti: • vyslovuje a čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty složené ze známé slovní zásoby • rozumí známým každodenním výrazům, zcela základním frázím a jednoduchým větám 	<ul style="list-style-type: none"> • základní pravidla komunikace v běžných každodenních situacích • pozdrav, poděkování, představování • jednoduchá sdělení – adresa,, pozdrav, omluva • slovní zásoba – antonyma, význam slov v kontextu • základní gramatické struktury: • časování sloves v přít. čase • časování pomocných a některých způsobových a nepravidelných sloves 	<p>seznamujeme se</p> <p>moje rodina</p> <p>rodinné vztahy</p>	<p>OSV – I.–XI.</p> <p>VDO – I.</p> <p>MDV – I., II., V.</p> <p>EGS – I., II.</p> <p>MKV – I., II.</p>	<p>ČJ</p> <p>- opora o základní mluvnické kategorie</p> <p>- porovnávání gramatických struktur</p> <p>Bi</p>

<ul style="list-style-type: none"> • rozumí jednoduchým pokynům a adekvátně na ně reaguje • rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu, v textu vyhledá potřebnou informaci a odpoví na otázku • používá abecední slovník učebnice a dvojjazyčný slovník • Produktivní řečové dovednosti: <ul style="list-style-type: none"> • sdělí ústně i písemně základní údaje o své osobě, své rodině a běžných každodenních situacích, vyplní základní údaje do formulářů • reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy a jednoduché konverzace • napíše jednoduchá sdělení a odpověď na sdělení za správného použití základních gramatických struktur a vět • Interaktivní řečové dovednosti: <ul style="list-style-type: none"> • zapojí se do jednoduché, pečlivě vyslovované konverzace dalších osob prostřednictvím běžných výrazů, poskytne požadované informace 	<ul style="list-style-type: none"> • předpony u sloves • člen určitý, neurčitý • osobní zájmena • přivlastňovací zájmena • ukazovací zájmena • podstatná jména v čísle jednotném a množném • vykání • tvorba otázek • některé předložky • skloňování podstatných jmen • použití záporu • časové údaje • základy lexikálního principu pravopisu slov • věta jednoduchá, tvorba otázky a záporu, pořádek slov ve větě 	<p>kde bydlíme</p> <p>můj dům, byt</p> <p>na návštěvě</p> <p>domácí mazlíčci</p> <p>Odkud jsi?</p> <p>Co jíš o přestávce?</p> <p>školní potřeby</p> <p>Co dávají v televizi?</p> <p>určování času</p>	<p>ENV – IV.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - lidské tělo - zvířata <p>Z</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní geografické pojmy - vybraná fakta ze zeměpisu <p>IVT</p> <ul style="list-style-type: none"> - získávání informací na internetu
---	---	---	------------------	---

Vyučovací předmět: Další cizí jazyk

Třída: tercie

Očekávané výstupy v RVPZV

- **Receptivní řečové dovednosti:**
- vyslovuje a čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty složené ze známé slovní zásoby
- rozumí známým každodenním výrazům, zcela základním frázím a jednoduchým větám
- rozumí jednoduchým pokynům a adekvátně na ně reaguje
- rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu, v textu vyhledá potřebnou informaci a odpověď na otázku
- používá abecední slovník učebnice a dvojjazyčný slovník
- **Produktivní řečové dovednosti:**
- sdělí ústně i písemně základní údaje o své osobě, své rodině a běžných každodenních situacích, vyplní základní údaje do formulářů
- reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy a jednoduché konverzace
- napíše jednoduchá sdělení a odpověď na sdělení za správného použití základních gramatických struktur a vět
- **Interaktivní řečové dovednosti:**
- zapojí se do jednoduché, pečlivě vyslovované konverzace dalších osob prostřednictvím běžných výrazů, poskytne požadované informace
- napíše krátkou textovou zprávu, ve které uvede informaci o místě a čase

Ročníkové výstupy	Učivo	Téma	Průřezová témata	Mezipředm. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> • Receptivní řečové dovednosti: • vyslovuje a čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty složené ze známé slovní zásoby • rozumí známým každodenním výrazům, zcela základním frázím a jednoduchým větám • rozumí jednoduchým pokynům a adekvátně na ně reaguje 	<ul style="list-style-type: none"> • základní pravidla komunikace v běžných každodenních situacích • zdvořilostní obraty, konverzační fráze • přiměřená sdělení – blahopřání, dopis z prázdnin, žádost, vyjádření názoru, pocitu • slovní zásoba – • osobní informace • koníčky, záliby • dovolená, prázdniny • narozeniny, rodina, oslavy 	<p>sport</p> <p>dovolená</p> <p>oslava narozenin</p> <p>nemoc</p>	<p>OSV – I.–XI.</p> <p>VDO – I.</p> <p>MDV – I., II., V.</p> <p>EGS – I., II.</p> <p>MKV – I., II.</p> <p>ENV – IV.</p>	<p>ČJ</p> <p>- opora o základní mluvnické kategorie</p> <p>- porovnávání gramatických struktur</p> <p>Bi</p> <p>- lidské tělo</p>

<ul style="list-style-type: none"> • rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu, v textu vyhledá potřebnou informaci a odpověď na otázku • používá abecední slovník učebnice a dvojjazyčný slovník • Produktivní řečové dovednosti: <ul style="list-style-type: none"> • sdělí ústně i písemně základní údaje o své osobě, své rodině a běžných každodenních situacích, vyplní základní údaje do formulářů • reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy a jednoduché konverzace • napíše jednoduchá sdělení a odpověď na sdělení za správného použití základních gramatických struktur a vět • Interaktivní řečové dovednosti: <ul style="list-style-type: none"> • zapojí se do jednoduché, pečlivě vyslovované konverzace dalších osob prostřednictvím běžných výrazů, poskytne požadované informace 	<ul style="list-style-type: none"> • lidské tělo, zdraví, nemoc, úraz • jídlo a pití, zdravý životní styl • sport • orientace ve městě • termíny, schůzky • můj pokoj, náš byt, pořádek a úklid • základní gramatické struktury: <ul style="list-style-type: none"> • přítomný čas modálních sloves • přivlastňovací zájmena a jejich skloňování • tázací, osobní, přivlastňovací zájmena • slova složená • směrová příslovce • tázací slova • roční období, datum, určování času • rozkazovací způsob • předložky • základní typ vedlejší věty • minulý čas: -pravidelná, nepravidelná slovesa • infinitivní věty • poziční slovesa • základy lexikálního principu pravopisu slov • věta jednoduchá, tvorba otázky a záporu, pořádek slov ve větě • interaktivní výukové materiály, práce s elektronickým slovníkem, terminologie daného jazyka pro práci digitálními technologiemi 	<p>zdravý životní styl</p> <p>dopravní nehoda</p> <p>plán města</p> <p>orientace ve městě</p> <p>Pořádek musí být!</p>		<ul style="list-style-type: none"> - zvířata Z - základní geografické pojmy - vybraná fakta ze zeměpisu IVT • získávání informací na internetu
--	--	--	--	--

Vyučovací předmět: **Další cizí jazyk**

Třída: **kvarta**

Očekávané výstupy v RVPZV

Receptivní řečové dovednosti:

- žák rozumí obsahu textů v učebnicích přiměřené obtížnosti
- rozumí zřetelně vyslovované promluvě, čte nahlas plynule a foneticky správně přiměřené texty, umí běžně používat dvojjazyčný slovník

Produktivní řečové dovednosti:

- sestaví gramaticky a formálně správně (ústně i písemně) sdělení související s probíranými tématy
- ústně i písemně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu nebo konverzace
- je schopen obměňovat krátké texty při zachování smyslu

Interaktivní řečové dovednosti:

- umí se domluvit v běžných životních situacích, souvisejících s probíranou tematikou

Vědomosti:

- žák zná slovní zásobu, gramatiku a texty odpovídající rozsahu učiva

Postoje:

- je citlivý ke kulturním rozdílům různých zemí, je ochotný navazovat kontakty s lidmi odlišných kultur
- napíše krátký e-mail o své osobě, rodině a svých zájmech
- vyplní jednoduchý elektronický formulář týkající se základních osobních údajů

Ročníkové výstupy	Učivo	Téma	Průřezová témata	Mezipředm. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> • Receptivní řečové dovednosti: • rozumí obsahu textů v učebnicích – rozumí zřetelně vyslovované promluvě • čte nahlas plynule a foneticky správně přiměřené texty 	<p>Komunikace v běžných situacích</p> <ul style="list-style-type: none"> • pozdravy, zaměstnání, gratulace, nakupování, přesvědčování, vyjádření obav, u lékaře, vyjádření lítosti, sdělení zkušeností, vyjadřování souhlasu, reakce na sdělované novinky, komunikace pomocí e-mailu, počasí a jeho předpověď <p>Tematické okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> • osobní informace, svět práce, oblékání, lidské tělo a zdraví, štěstí, spolupráce, náš svět 	<p>oblékání</p> <p>život v minulosti</p> <p>jídlo a zdraví</p>	<p>OSV – I.–XI.</p> <p>VDO – I.</p> <p>MDV – I., II., V.</p>	<p>ČJ</p> <ul style="list-style-type: none"> • opora o základní mluvnické kategorie • porovnávání podobností a odlišností gramatických struktur obou jazyků •

<ul style="list-style-type: none"> • umí použít běžně dvojjazyčný slovník • • Produktivní řečové dovednosti: <ul style="list-style-type: none"> • sestaví gramaticky a formálně (ústní i písemné) správně sdělení související s probíranými tématy • ústně i písemně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu nebo konverzace • je schopen obměňovat krátké texty při zachování smyslu • Interaktivní řečové dovednosti: <ul style="list-style-type: none"> • umí se domluvit v běžných situacích souvisejících s probíranou tematikou • Vědomosti: <ul style="list-style-type: none"> • zná slovní zásobu, gramatiku a texty odpovídající rozsahu učebnice • Postoje: <ul style="list-style-type: none"> • je citlivý ke kulturním rozdílům různých zemí • je ochotný navazovat kontakty s lidmi s odlišných kultur 	<p>Slovní zásoba a tvoření slov</p> <ul style="list-style-type: none"> • odpovídající probíraným tématům <p>Gramatické struktury, typy vět a lexikální princip pravopisu slov</p> <ul style="list-style-type: none"> • přítomný čas • čas minulý • modální slovesa • předložky se 3.p. a 4.p. • první slovesné vazby • odvozování slov • rady • vyjádření podmínky • ztotožnění se s výrokem • sestavování textu, organizace námětu do odstavců • prohlubování lexikálního principu pravopisu slov 	<p>sláva a štěstí</p> <p>spolupráce</p> <p>náš svět</p>	<p>EGS – I., II.</p> <p>MKV – I., II., III., IV.</p> <p>ENV – IV.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <p>Z</p> <ul style="list-style-type: none"> • realie i kulturní pozadí cizích zemí • vybraná fakta ze zeměpisu jinak hovořících zemí • oceány, znečištění životního prostředí <p>Bi</p> <ul style="list-style-type: none"> • lidské tělo, zdravá výživa, • nemoci <p>D</p> <ul style="list-style-type: none"> • život v minulosti <p>OV</p> <ul style="list-style-type: none"> • svět práce, spolupráce, • sláva a štěstí, • charita <p>IVT</p> <ul style="list-style-type: none"> • cizojazyčné výrazy běžně používané v informatice, • získávání informací pro výuku pomocí internetu <p>EV</p> <ul style="list-style-type: none"> • výroba plakátů a koláží
--	--	---	---	--

• uvědomuje si význam a důležitost cizího jazyka v současném světě				
--	--	--	--	--

5.4 Matematika

5.4.1 Charakteristika vyučovacího předmětu matematika

Vyučovací předmět matematika naplňuje vzdělávací oblast matematika a její aplikace v celém rozsahu. V základním vzdělávání má nezastupitelnou roli, prolíná se celým vzděláváním na nižším stupni víceletého gymnázia.

Matematika má časovou dotaci pět hodin v primě, tercii a kvartě, časová dotace v sekundě je čtyři hodiny. Předmět se může dělit v jedné hodině v ročníku na matematická cvičení, která mohou probíhat v počítačové učebně.

V první a druhém ročníku je předmět doplněn třídním matematickým soustředěním, které probíhá mimo školní třídy a jeho obsah navazuje na probírané učivo. Zaměřuje se na úlohy řešené v terénu a úlohy z praktického života.

Důraz je kladen na poskytování vědomostí a dovedností, které jsou využitelné v reálných situacích v praktickém životě. Vytváří předpoklady pro další úspěšné studium na vyšším stupni gymnázia, umožňuje získat matematickou gramotnost.

Žáci se učí rozpoznat situace, kdy jim kalkulátory ulehčí řešení algoritmických úloh a napomáhají s rutinními výpočty. Jejich pozornost se tak může přesunout na podstatu řešení problému.

Digitální technologie slouží žákům jako nástroj pro zpracování dat. S pomocí tabulkového procesoru či vhodného programu žáci analyzují a prezentují data.

K modelování geometrických útvarů a těles využívají dynamický geometrický software, který přispívá k porozumění geometrickým vztahům a vlastnostem útvarů a také podporuje osvojení geometrických dovedností a rozvoj prostorové představivosti.

5.4.2 Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- vybírá pro efektivní učení vhodné metody
- organizuje a řídí vlastní učení
- vyhledává a řídí vlastní učení
- vytváří komplexnější pohled na matematické jevy
- poznává smysl a cíl učení
- hodnotí výsledky učení

Kompetence k řešení problémů

- vnímá problémové situace ve škole
- vyhledává informace vhodné k řešení problémů
- samostatně řeší problémy a volí vhodné způsoby
- kriticky myslí, je zodpovědný za svá rozhodnutí

Kompetence komunikativní

- obsahuje svůj názor a postup řešení, formuluje a vyjadřuje své názory v logickém sledu
- využívá moderní komunikační prostředky ke komunikaci s okolním světem

Kompetence sociální a personální

- účinně pracuje ve skupině na vytváření pravidel práce v týmu
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy
- oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska

- čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají

Kompetence občanské

- respektuje přesvědčení druhých lidí
- rozhoduje zodpovědně podle dané situace

Kompetence pracovní

- respektuje životní prostředí při práci
- využívá znalostí a zkušeností při své práci i zábavě
- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých
- chápe podstatu, cíl a riziko podnikání

Kompetence digitální

- analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, účelně používá digitální technologie při řešení rutinních výpočtů
- vyhodnocuje a porovnává soubory dat, prezentuje a interpretuje výsledky i za pomoci digitálních technologií
- načrtne a sestrojí rovinné útvary, účelně používá geometrický software
- načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině, účelně používá geometrický software k manipulaci s modely těles

5.4.3 Vzdělávací obsah předmětu matematika

Vyučovací předmět: **Matematika**

Třída: **prima**

Očekávané výstupy v RVPZV

- zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru N
- využívá formát čísla při zaokrouhlení v tabulkovém procesoru
 - provádí jednoduché výpočty (zapisuje jednoduché vzorce a používá funkci součtu) v prostředí tabulkového procesoru
 - používá kalkulátor při rutinních výpočtech odpovídajících učivu daného ročníku
 - využívá digitální technologie k ulehčení výpočtů algoritmických úloh odpovídajících učivu daného ročníku
- narýsuje a znázorní základní rovinné útvary
- sestrojí rovnoběžky a kolmice
- rozpozná a znázorní jednoduché osově a středově souměrné útvary
- modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel
- určuje velikost úhlu měřením a výpočtem
- načrtne a sestrojí rovinné útvary
- načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osově souměrnosti, určí středově a osově souměrný útvar
- odhaduje a vypočítá objem a povrch těles
- načrtne a sestrojí síť základních těles
-

Ročníkové výstupy	Učivo	Téma	Průřezová témata	Mezipředm. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> • sčítá, odčítá, násobí a dělí pamětně i písemně v N • dokáže zapsat a vyřešit jednoduché slovní úlohy • zná a narýsuje jednoduché rovinné útvary, vypočte jejich obvod, u čtverce a obdélníku i obsah 	<ul style="list-style-type: none"> • přirozená čísla • číselná osa • sčítání a odčítání přirozených čísel • násobení a dělení přirozených čísel • jednoduché rovnice a nerovnice • obvod mnohoúhelníku • konstrukce trojúhelníku a čtyřúhelníku 	opakování (bez učebnice – např. pomocí sbírky)		
<ul style="list-style-type: none"> • čte desetinná čísla, zná jejich zápis a provádí s nimi základní početní operace • porovnává a zaokrouhluje desetinná čísla • používat kalkulátor • seznámí se s prací v tabulkovém procesoru (jednoduché výpočty, formát čísla) 	<ul style="list-style-type: none"> • porovnávání a zaokrouhlování desetinným číslem • sčítání a odčítání desetinným číslem • násobení a dělení desetinných čísel 10, 100, 1000 • převádění jednotek délky, času, hmotnosti • násobení desetinných čísel z paměti a písemně • dělení desetinných čísel • kalkulátor • tabulkový procesor 	desetinná čísla		

<ul style="list-style-type: none"> rozpozná kladné a záporné číslo zvládá číst, porovnávat celá čísla pracuje s číselnou osou provádí základní operace s celými čísly, řeší číselné výrazy dokáže provádět odhad výsledků 	<ul style="list-style-type: none"> čísla kladná, nula a záporná porovnávání celých čísel uspořádání a znázornění celých čísel na čís. ose soustava souřadnic absolutní hodnota operace s celými čísly číselné výrazy aritmetický průměr 	celá čísla		
<ul style="list-style-type: none"> rozliší pojem násobek a dělitel určí prvočíslo a číslo složené dokáže vypočítat nejmenší spol. násobek a největší spol. násobek a největší spol. dělitel u zadaných čísel vyřeší jednoduché slovní úlohy 	<ul style="list-style-type: none"> násobek a dělitel znaky dělitelnosti 2, 3, 4, 5, 6, 9, 10, 7, 11 prvočísla a čísla složená společný násobek a dělitel největší společný dělitel čísla soudělná a nesoudělná nejmenší společný násobek slovní úlohy 	dělitelnost přirozených čísel		
<ul style="list-style-type: none"> dokáže narýsovat a popsat úhel pracuje s úhly graficky i numericky rozpozná úhly souhlasné, střídavé, vedlejší i vrcholové dokáže pracovat s jednotkami úhlu 	<ul style="list-style-type: none"> úhel velikost úhlu sčítání a odčítání úhlů a jejich velikostí násobení a dělení úhlů a jejich velikostí další vlastnosti úhlů 	úhel a jeho velikost		

<ul style="list-style-type: none"> rozpozná útvary osově i středově souměrné dokáže určit osu souměrnosti a samodružné body sestrojí útvary ve středové a osově souměrnosti 	<ul style="list-style-type: none"> shodnost geometrických útvarů osová souměrnost v rovině rýsování osově souměrných útvarů středová souměrnost, samodružný bod středově souměrné útvary konstrukce obrazu 	osová a středová souměrnost		
<ul style="list-style-type: none"> rozliší typy trojúhelníků sestrojí výšky a těžnice a kružnice zvládne ověřit trojúhelníkovou nerovnost seznámí se s větami o shodnosti trojúhelníku a využívá je při konstrukcích 	<ul style="list-style-type: none"> druhy trojúhelníku, vnější a vnitřní úhly trojúhelníková nerovnost výšky v trojúhelníku těžnice a těžiště kružnice trojúhelníku vepsaná a opsaná konstrukce trojúhelníku užitím vět sss, sus, usu 	trojúhelník		
<ul style="list-style-type: none"> narýsuje rovnoběžník, určí výšky a úhlopříčky rozliší kosodélník a kosočtverec vypočítá jejich obvod a obsah zvládá jednoduché konstrukce, popis lichoběžníku, vypočítá obvod a obsah 	<ul style="list-style-type: none"> rovnoběžník a jeho vlastnosti úhlopříčky a výšky rovnoběžníku kosodélník a kosočtverec obsah a obvod rovnoběžníku konstrukce rovnoběžníku lichoběžník, vlastnosti, obvod, obsah, konstrukce 	čtyřúhelníky a rovnoběžníky		shrnutí poznatků z 1.stupně ZŠ

<ul style="list-style-type: none">• narýsuje krychli a kvádr• vypočítá objem a povrch krychle a kvádr• narýsuje síť těchto těles	<ul style="list-style-type: none">• objem kvádr a krychle• jednotky objemu• síť krychle a kvádr• povrch kvádr a krychle• volné rovnoběžné promítání	objem a povrch kvádr a krychle		Fy
--	---	--------------------------------	--	----

Vyučovací předmět: **Matematika**

Třída: **sekunda**

Očekávané výstupy v RVPZV

- provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu
- zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor
- používá kalkulátor při rutinních výpočtech odpovídajících učivu daného ročníku
- využívá digitální technologie k ulehčení výpočtů algoritmických úloh odpovídajících učivu daného ročníku
- modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel
- užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)
- řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů
- řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)
- analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel
- určuje a charakterizuje základní tělesa, analyzuje jejich vlastnosti
- modeluje řešení geometrických úloh pomocí dynamického geometrického softwaru

Ročníkové výstupy	Učivo	Téma	Průřezová témata	Mezipředm. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> • provádí početní operace • užívá různé způsoby vyjádření vztahu celek-část 	<ul style="list-style-type: none"> • zlomek a jeho základní tvar • smíšené číslo • rozšiřování, krácení zlomků, porovnávání • znázornění na číselné ose, • operace se zlomky, společný jmenovatel • převrácené číslo, složený zlomek • zlomky a desetinná čísla • vyjádření racionálního čísla desetinným rozvojem • desetinný periodický rozvoj, perioda 	zlomky		
<ul style="list-style-type: none"> • řeší situace vyjádřené poměrem 	<ul style="list-style-type: none"> • poměr, převrácený poměr, krácení a rozšiřování poměru • zvětšování a zmenšování v daném poměru 	poměr, přímá a nepřímá úměrnost		Ch – náročnější úlohy na trojčlenku

<ul style="list-style-type: none"> • pracuje s měřítky map a plánů • pracuje s grafy úměrností • řeší slovní úlohu pomocí trojčlenky 	<ul style="list-style-type: none"> • postupný poměr, měřítko map a plánů • soustava souřadnic v rovině • přímá úměrnost, graf • nepřímá úměrnost, graf • úměra, trojčlenka, slovní úlohy 			
<ul style="list-style-type: none"> • řeší aplikační úlohy na % 	<ul style="list-style-type: none"> • procento, procentový základ, část, počet procent • promile • úrok, jednoduché úrokování, úlohy z praxe 	procento, úrok		Téma na matematické soustředění
<ul style="list-style-type: none"> • zaokrouhluje a provádí s danou přesností • účelně využívá kalkulátor 	<ul style="list-style-type: none"> • pojem a výpočet druhé mocniny a odmocniny • užití tabulek a kalkulátoru • iracionální čísla a osa reálných čísel • užití druhé mocniny a odmocniny 	mocniny a odmocniny		
<ul style="list-style-type: none"> • řeší úlohy z praxe 	<ul style="list-style-type: none"> • Pythagorova věta a věta k ní obrácená • výpočty pomocí velké P_v v pravouhlém trojúhelníku • užití P_v a obrácené věty • výpočet délky tělesové úhlopříčky krychle y kvádru 	Pythagorova věta		
<ul style="list-style-type: none"> • určí a charakterizují tělesa • analyzují jejich vlastnosti • načrtne a sestrojí síť základních těles 	<ul style="list-style-type: none"> • hranol, zobrazení hranolu a síť hranolu • kolmý hranol • objem a povrch kolmého hranolu • čtyřboké a trojboké hranoly, síť • použití dynamického grafického softwaru 	hranoly		
<ul style="list-style-type: none"> • vyhledává, vyhodnocuje data • porovnává soubory dat • vyjádří vztah tabulkou, grafem • pro zpracování dat používá tabulkový procesor 	<ul style="list-style-type: none"> • statistický soubor, statistické šetření • jednotka, znak, četnost, vyjádření četnosti v procentech • aritmetický průměr • modus a medián • sloupkový a kruhový diagram • použití tabulkového procesoru 	statistika		Téma na matematické soustředění

Vyučovací předmět: **Matematika**

Třída: **tercie**

Očekávané výstupy v RVPZV

- matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných
- určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny
- provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním
- využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových úloh
- formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic
- užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací
- odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů
- analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát s racionálními čísly
- používá kalkulačku při rutinních výpočtech odpovídajících učivu daného ročníku
- využívá digitální technologie k ulehčení výpočtů algoritmických úloh odpovídajících učivu daného ročníku
- používá tabulkový procesor: organizuje data a zjišťuje základní vlastnosti souboru, vybere data v tabulce podle jednoho kritéria, třídí data v tabulce podle více kritérií
- využívá digitální prostředí pro manipulaci s rovinnými a prostorovými útvary
-

Ročníkové výstupy	Učivo	Téma	Průřezová témata	Mezipředm. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> • řeší neoficiální výstupy 	<ul style="list-style-type: none"> • číselný výraz, výraz a jeho proměnná 	výrazy		Fy
<ul style="list-style-type: none"> • určí hodnotu výrazu • při výpočtu umí použít kalkulátor 	<ul style="list-style-type: none"> • výrazy s proměnnými 			
<ul style="list-style-type: none"> • sčítá, odčítá a násobí mnohočleny, dělí jednočlenem, umocňuje dvojčleny dle vzorce $(A \pm B)^2$, rozkládá $A^2 - B^2$ a vytýká před závorokou 	<ul style="list-style-type: none"> • mnohočleny, operace s mnohočleny 			Fy – vytýkání
<ul style="list-style-type: none"> • řeší reálnou situaci, provádí ověření správnosti splnění úkolu 	<ul style="list-style-type: none"> • rovnost, lineární rovnice • ekvivalentní úpravy lineárních rovnic 	rovnice		

•	• výpočet neznámé ze vzorce			Fy, Ch – veličiny, vlastnosti látek
• řeší jednoduché problémy, vyhodnocuje	• lineární nerovnice s jednou neznámou • intervaly	nerovnice		
• analyzuje a řeší jednoduché problémy, využívá matematické poznatky pro odhady a porovnávání velikostí a vzdáleností • při výpočtu umí použít kalkulátor a výpočetní techniku	• slovní úlohy z praxe řešené rovnicí		OSV – IV. – analýza vlastních i cizích postojů	Ch – procenta Fy – pohyby těles
• rozvíjí abstraktní myšlení	• mocniny s přirozeným exponentem • operace s mocninami s přirozeným exponentem • určování třetí a vyšších mocnin pomocí kalkulátoru •	mocniny		
• odhaduje a vypočítá obsah a obvod kruhu a kružnice	• kružnice, kruh	kruhy a válce		Fy – jednotky objemu
• určuje a charakterizuje prostorový útvar válec, analyzuje jeho vlastnosti	• vzájemná poloha kružnice a přímky • vzájemná poloha dvou kružnic •			
• srozumitelně a přehledně zapisuje řešení matematických úloh • při výpočtu umí použít kalkulátor a výpočetní techniku	• rotační válec, síť válce • objem a povrch válce			
• charakterizuje útvar	• množiny bodů všech vlastností	geometrie v rovině		
• řeší polohové a nepolohové úlohy	• Thaletova kružnice	konstrukční úlohy		

<ul style="list-style-type: none"> • zapisuje postupy pomocí symboliky, k přesnému a stručnému vyjadřování užívá matematického jazyka včetně symboliky, provádí rozbory a zápisy při řešení úloh • při řešení úloh používá dynamický grafický software 	<ul style="list-style-type: none"> • konstrukce trojúhelníků a čtyřúhelníků 			
<ul style="list-style-type: none"> • užívá logickou úvahu, zkoumá situaci, nalézá různá řešení 	<ul style="list-style-type: none"> • číselné a obrázkové analogie 	aplikační úlohy	EGS – I. – pomáhá překonávat stereotypy a předsudek	Fy

Vyučovací předmět: **Matematika**

Třída: **kvarta**

Očekávané výstupy v RVPZV

- formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav
- analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel
- používá kalkulačku při rutinních výpočtech odpovídajících učivu daného ročníku
 - vhodně volí digitální technologie a aplikace k ulehčení výpočtů algoritmických úloh odpovídajících učivu daného ročníku
 - používá tabulkový procesor: výpočty provádí pomocí vzorců a funkcí
 - využívá software pro tvorbu grafu, k reprezentaci dat volí vhodný typ grafu
- vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data
- porovnává soubory dat
- vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data
- porovnává soubory dat
- určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti
- odhaduje a vypočítá objem a povrch těles
- načrtne a sestrojí síť základních těles
- načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině
- analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu
- vytváří v digitálním prostředí modely prostorových útvarů

Ročníkové výstupy	Učivo	Téma	Průřezová témata	Mezipředm. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> • žák určí hodnotu lomeného výrazu • žák umí sčítat, odčítat, násobit a dělit lomený výraz 	lomené výrazy <ul style="list-style-type: none"> • lomený výraz a jeho definiční obor • operace s lomenými výrazy – sčítání, odčítání, dělení, násobení 	číslo a proměnná		Fyzikální jednotky jako proměnné v lomeném výrazu
	rovnice s lomenými výrazy	číslo a proměnná		úlohy o pohybu úlohy o směsích úlohy na procentech

<ul style="list-style-type: none"> žák zná základní postupy řešení lineárních rovnic a jejich soustav, umí řešit různé typy kvadratických rovnic a používat diskriminant v kvadratické rovnici žák formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav žák analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel používá kalkulačku při rutinních výpočtech odpovídajících učivu daného ročníku vhodně volí digitální technologie a aplikace k ulehčení výpočtů algoritmických úloh odpovídajících učivu daného ročníku 	<ul style="list-style-type: none"> lineární rovnice s neznámou ve jmenovateli, diskuse řešitelnosti slovní úlohy řešené pomocí rovnic s lomenými výrazy 			
	soustavy dvou lineárních rovnic o dvou neznámých <ul style="list-style-type: none"> metoda dosazovací metoda sčítací slovní úlohy řešené pomocí soustavy dvou lineárních rovnic o dvou neznámých 	číslo a proměnná		úlohy o pohybu úlohy o směsích úlohy na procentech
	kvadratické rovnice <ul style="list-style-type: none"> rovnice ryze kvadratická a kvadratická rovnice bez absolutního členu kvadratická rovnice s celočíselnými koeficienty vztahy mezi kořeny a koeficienty kvadratické rovnice v oboru celých čísel slovní úlohy řešené pomocí kvadratických rovnic využití digitálních technologií pro rutinní výpočty (kalkulačka, tabulkový procesor a další nástroje odpovídající učivu v daném ročníku) 	číslo a proměnná		
<ul style="list-style-type: none"> žák určuje vztah přímé a nepřímé úměrnosti vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů používá tabulkový procesor: výpočty provádí pomocí vzorců a funkcí 	funkce <ul style="list-style-type: none"> pravoúhlá soustava souřadnic přímá úměrnost nepřímá úměrnost lineární funkce 	závislosti, vztahy a práce s daty		závislosti přímé a nepřímé úměrnosti ve fyzice, chemii ...

<ul style="list-style-type: none"> • využívá software pro tvorbu grafu, k reprezentaci dat volí vhodný typ grafu 				
<ul style="list-style-type: none"> • žák užívá k argumentaci a při výpočtech vět o shodnosti a podobnosti trojúhelníků 	<p>podobnost trojúhelníků</p> <ul style="list-style-type: none"> • podobnost, poměr podobnosti • věty o podobnosti trojúhelníků • užití podobnosti 	geometrie v rovině		
<ul style="list-style-type: none"> • žák umí sestavit a použít funkce sinus, kosinus, tangens v pravoúhlém trojúhelníku • žák ovládá výpočty s goniometrickými funkcemi pomocí kalkulátoru • žák ovládá výpočty s goniometrickými funkcemi pomocí kalkulátoru • žák dokáže aplikovat goniometrické funkce v jednoduch. geom. úlohách 	<p>goniometrické funkce v pravoúhlém trojúhelníku</p> <ul style="list-style-type: none"> • goniometrické funkce v pravoúhlém trojúhelníku • vztahy mezi goniometrickými funkcemi v pravoúhlém trojúhelníku • využití digitálních technologií pro rutinní výpočty (kalkulačka, tabulkový procesor a další nástroje odpovídající učivu v daném ročníku) • užití v praxi 	geometrie v rovině		
<ul style="list-style-type: none"> • žák určuje a charakterizuje jehlany, kužely a koule, analyzuje jejich vlastnost a spočítá objem a povrch • žák načrtne a sestrojí síť jehlanu a kužele • žák sestrojí rovinný obraz jehlanu a kužele • vytváří v digitálním prostředí modely prostorových útvarů 	<p>Jehlany, kužely, koule</p> <ul style="list-style-type: none"> • povrch jehlanu a kužele • objem jehlanu a kužele • objem a povrch koule • nástroje a využití (dynamického) geometrického softwaru (k řešení úloh odpovídajících učivu v daném ročníku) 	geometrie v prostoru	užití goniometrických funkcí pro určování základních parametrů jehlanu a kužele	

5.5 Informatika a výpočetní technika

5.5.1 Charakteristika předmětu informatika a výpočetní technika

Předmět umožňuje všem žákům porozumět tomu, jak funguje počítač a informační systémy. Zabývá se automatizací, programováním, optimalizací činností, reprezentací dat v počítači, kódováním a modely popisujícími reálnou situaci nebo problém. Dává prostor pro praktické aktivní činnosti a tvořivé učení se objevováním, spoluprací, řešením problémů, projektovou činností. Pomáhá porozumět světu kolem nich, jehož nedílnou součástí digitální technologie jsou.

Hlavní důraz je kladen na praktickou činnost s tvorbou jednotlivých typů dat a práci s aplikacemi, rozvoj žákova inforatického myšlení s jeho složkami abstrakce a algoritmizace.

Škola je zaměřena na informatiku a technické směřování rozvoje žáků, proto jsou do výuky zařazeny základy robotiky jako aplikovaná oblast, propojující informatiku a programování s technikou, umožňují řešit praktické komplexní problémy, podporovat tvořivost a projektovou činnost a rozvíjet tak inforatické myšlení.

Škola klade důraz na rozvíjení digitální gramotnosti v ostatních předmětech, k tomu přispívá informatika svým specifickým dílem.

V rámci předmětu je realizována hlavní část výuky digitální kompetence, kde by měl žák získat dovednosti v ovládnání aplikací, které dále rozvíjí v ostatních předmětech.

Organizační a obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Výuka probíhá na počítačích, noteboocích s myší, nebo iPadech buď v PC učebně, nebo v běžné učebně s přenosnými notebooky, s připojením k internetu. Některá témata probíhají bez počítače.

V řadě činností preferujeme práci žáků ve dvojicích u jednoho počítače, aby docházelo k diskusi a spolupráci. Žák nebo dvojice pracuje individuálním tempem.

Výuka je orientována činnostně, s aktivním žákem, který objevuje, experimentuje, ověřuje své hypotézy, diskutuje, tvoří, řeší problémy, spolupracuje, pracuje projektově, konstruuje své poznání.

Není kladen naprosto žádný důraz na pamětné učení a reprodukci.

Pro výuku jsou zakoupené následující pomůcky:

- robotická stavebnice LEGO Mindstorms EV3 (min. na 2 žáky 1 stavebnice),
- iPad Air ke každé stavebnici.

5.5.2 Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- učíme žáky vybírat vhodné metody pro efektivní učení
- vedeme k efektivnímu třídění a vybírání informací
- žáci hodnotí vlastní výsledky učení

Kompetence k řešení problémů

- vyhledává informace vhodné k řešení problémů
- samostatně řeší problémy a volí vhodné způsoby
- kriticky myslí, je zodpovědný za svá rozhodnutí, neodradí jej první neúspěch.

Kompetence komunikativní

- obhájí svůj názor a postup řešení, formuluje a vyjadřuje své názory v logickém sledu
- využívá moderní komunikační prostředky ke komunikaci s okolním světem

Kompetence sociální a personální

- účinně pracuje ve skupině na vytváření pravidel práce v týmu
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy

Kompetence občanské

- respektuje přesvědčení druhých lidí
- rozhoduje zodpovědně podle dané situace

Kompetence pracovní

- využívá znalostí a zkušeností při své práci i zábavě, bezpečně používá HW i SW, je si vědom nebezpečí a pravidel pohybu ve virtuálním prostředí.
- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých

Kompetence digitální

- analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, účelně používá digitální technologie při řešení rutinních výpočtů
- vyhodnocuje a porovnává soubory dat, prezentuje a interpretuje výsledky i za pomoci digitálních technologií
- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

5.5.3 Vzdělávací obsah předmětu informatika a výpočetní technika

Vyučovací předmět: **Informatika a výpočetní technika**

Třída: **prima**

Očekávané výstupy v RVPZV

- navrhuje a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu
- získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat
- sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu
- vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů
- po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen
- vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému
- v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné
- ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu
-

Ročníkové výstupy	Učivo	Téma	Průřezová témata	Mezipředm. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> • vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků 	<ul style="list-style-type: none"> • základní zásady pro zpracování dokumentu v textovém editoru • základy tvorby správné prezentace 	digitální technologie	MD I	Čj, Aj, M, Bi, Ch
<ul style="list-style-type: none"> • najde a opraví chyby u různých interpretací týchž dat (tabulka versus graf) • odpoví na otázky na základě dat v tabulce • popíše pravidla uspořádání v existující tabulce • doplní podle pravidel do tabulky prvky, záznamy • navrhne tabulku pro záznam dat 	<ul style="list-style-type: none"> • data v grafu a tabulce • evidence dat, názvy a hodnoty v tabulce • kontrola hodnot v tabulce • filtrování, řazení a třídění dat • porovnání dat v tabulce a grafu 	informační systémy	MD III	Fy, Bi, Z

<ul style="list-style-type: none"> • propojí data z více tabulek či grafů 	<ul style="list-style-type: none"> • řešení problémů s daty 			
<ul style="list-style-type: none"> • popíše pomocí modelu alespoň jeden informační systém, s nímž ve škole aktivně pracují • pojmenuje role uživatelů a vymezí jejich činnosti a s tím související práva 	<ul style="list-style-type: none"> • školní informační systém, uživatelé, činnosti, práva, databázové relace 	informační systémy		OV, Z
<ul style="list-style-type: none"> • v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program, dbá na jeho čitelnost a přehlednost • po přečtení programu vysvětlí, co vykoná • ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby • používá cyklus s pevným počtem opakování, rozoznává, zda má být příkaz uvnitř nebo vně opakování, • vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech • diskutuje různé programy pro řešení problému • vybere z více možností vhodný program pro řešení problému a svůj výběr zdůvodní 	<ul style="list-style-type: none"> • sestavení a oživení robota • vytvoření programu • opakování • sestavení programu s opakováním • podprogramy 	algoritmizace a programování.		M, Fy

Vyučovací předmět: **Informatika a výpočetní technika**

Třída: **sekunda**

Očekávané výstupy v RVPZV

- po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešení
- vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému
- v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné
- ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu
- vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní
- zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji
- ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos
- vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky
- poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače
- dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení

Ročníkové výstupy	Učivo	Téma	Průřezová témata	Mezipředm. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> • v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému • po přečtení programu vysvětlí, co vykoná • ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby • používá podmínky pro ukončení opakování, rozezná, kdy je podmínka splněna • spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav 	<ul style="list-style-type: none"> • opakování s podmínkou • události, vstupy • objekty a komunikace mezi nimi • větvení programu, rozhodování • grafický výstup, souřadnice • podprogramy s parametry • proměnné 	algoritmizace a programování		

<ul style="list-style-type: none"> • vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech • diskutuje různé programy pro řešení problému • vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní • hotový program upraví pro řešení příbuzného problému 				
<ul style="list-style-type: none"> • rozpozná zakódované informace kolem sebe • zakóduje a dekáduje znaky pomocí znakové sady • zašifruje a dešifruje text pomocí několika šifer • zakóduje v obrázku barvy více způsoby • zakóduje obrázek pomocí základní geometrických tvarů • zjednoduší zápis textu a obrázku, pomocí kontrolního součtu ověří úplnost zápisu • ke kódování využívá i binární čísla 	<ul style="list-style-type: none"> • přenos informací, standardizované kódy • znakové sady • přenos dat, symetrická šifra • identifikace barev, barevný model • vektorová grafika • zjednodušení zápisu, kontrolní součet • binární kód, logické A a NEBO 	data, informace a modelování		M
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí známé modely jevů, situací, činností • v mapě a dalších schématech najde odpověď na otázku • pomocí ohodnocených grafů řeší problémy • pomocí orientovaných grafů řeší problémy • vytvoří model, ve kterém znázorní více souběžných činností 	<ul style="list-style-type: none"> • standardizovaná schémata a modely • ohodnocené grafy, minimální cesta grafu, kostra grafu • orientované grafy, automaty • modely, paralelní činnost 	data, informace a modelování		
<ul style="list-style-type: none"> • nainstaluje a odinstaluje aplikaci, aktualizuje • uloží textové, grafické, zvukové a multimediální soubory • vybere vhodný formát pro uložení dat 	<ul style="list-style-type: none"> • datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému • správa souborů, struktura složek • instalace aplikací, aktualizace • domácí a školní počítačová síť 	digitální technologie		

<ul style="list-style-type: none"> • vytvoří jednoduchý model domácí sítě; popíše, která zařízení jsou připojena do školní sítě • porovná různé metody zabezpečení účtů • spravuje sdílení souborů • pomocí modelu znázorní cestu e mailové zprávy • zkontroluje, zda jsou části počítače správně propojeny, nastavení systému či aplikace, ukončí program bez odezvy 	<ul style="list-style-type: none"> • fungování a služby internetu • princip e-mailu • přístup k datům: metody zabezpečení přístupu, role a přístupová práva (vidět obsah, číst obsah, měnit obsah, měnit práva), digitální stopa • postup při řešení problému s digitálním zařízením (např. nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení, hlášení / dialogová okna) 			
<ul style="list-style-type: none"> • vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků 	<ul style="list-style-type: none"> • základy práce v tabulkovém kalkulačtoru 	digitální technologie		M, Fy, Ch, Bi

Vyučovací předmět: **Informatika a výpočetní technika**

Třída: **tercie**

Očekávané výstupy v RVPZV

- rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení
- vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému
- v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné
- ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu
- vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat
- nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat

Ročníkové výstupy	Učivo	Téma	Průřezová témata	Mezipředm. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> • vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků 	<ul style="list-style-type: none"> • práce v bitmapovém grafickém editoru, základní úpravy fotografií, bitmapové grafické formáty. • práce ve vektorovém grafickém editoru, kombinace vektorové a bitmapové grafiky. 	digitální kompetence		
<ul style="list-style-type: none"> • podle návodu nebo vlastní tvořivosti sestaví robota • upraví konstrukci robota tak, aby plnil modifikovaný úkol • vytvoří program pro robota a otestuje jeho funkčnost • přečte program pro robota a najde v něm případné chyby 	<ul style="list-style-type: none"> • sestavení a oživení robota • sestavení programu s opakováním, s rozhodováním • používání výstupních zařízení robota (motory, displej, zvuk) • používání senzorů (tlačítka, vzdálenost, světlo/barva) • čtení programu 	algoritmizace a programování		

<ul style="list-style-type: none"> • ovládá výstupní zařízení a senzory robota • vyřeší problém tím, že sestaví a naprogramuje robota 				
<ul style="list-style-type: none"> • při tvorbě vzorců rozlišuje absolutní a relativní adresu buňky • používá k výpočtům funkce pracující s číselnými a textovými vstupy (průměr, maximum, pořadí, zleva, délka, počet, když) • řeší problémy výpočtem s daty • připsíže do tabulky dat nový záznam • seřadí tabulku dat podle daného kritéria (velikost, abecedně) • používá filtr na výběr dat z tabulky, sestaví kritérium pro vyřešení úlohy • ověří hypotézu pomocí výpočtu, porovnáním nebo vizualizací velkého množství dat 	<ul style="list-style-type: none"> • relativní a absolutní adresy buněk • použití vzorců u různých typů dat • funkce s číselnými vstupy • funkce s textovými vstupy • vkládání záznamu do databázové tabulky • řazení dat v tabulce • filtrování dat v tabulce • zpracování výstupů z velkých souborů dat 	informační systémy		

Vyučovací předmět: **Informatika a výpočetní technika**

Třída: **kvarta**

Očekávané výstupy v RVPZV

- rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení
- vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému
- v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné
- ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu
- popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě
- ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos
- vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky
- poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače
- dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení

Ročníkové výstupy	Učivo	Téma	Průřezová témata	Mezipředm. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> • řeší problémy sestavením algoritmu • v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému • po přečtení programu vysvětlí, co vykoná • ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby • diskutuje různé programy pro řešení problému 	<ul style="list-style-type: none"> • programovací projekt a plán jeho realizace • popsání problému • testování, odladění, odstranění chyb • pohyb v souřadnicích • ovládání myši, posílání zpráv • vytváření proměnné, seznamu, hodnoty prvků seznamu • nástroje zvuku, úpravy seznamu • import a editace kostýmů, podmínky • návrh postupu, klonování. 	algoritmizace a programování		

<ul style="list-style-type: none"> • vybere z více možností vhodný program pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní • řeší problém jeho rozdělením na části pomocí vlastních bloků • hotový program upraví pro řešení příbuzného problému • zvažuje přístupnost vytvořeného programu různým skupinám uživatelů a dopady na ně 	<ul style="list-style-type: none"> • animace kostýmů postav, události • analýza a návrh hry, střídání pozadí, proměnné • výrazy s proměnnou • tvorba hry s ovládáním, více seznamů • tvorba hry, příkazy hudby, proměnné a seznamy 			
<ul style="list-style-type: none"> • pojmenuje části počítače a popíše, jak spolu souvisí • vysvětlí rozdíl mezi programovým a technickým vybavením • diskutuje o funkcích operačního systému a popíše stejné a odlišné prvky některých z nich • na příkladu ukáže, jaký význam má komprese dat • popíše, jak fungují vybrané technologie z okolí, které považuje za inovativní • na schematickém modelu popíše princip zasílání dat po počítačové síti • vysvětlí vrstevníkovi, jak fungují některé služby internetu • diskutuje o cílech a metodách hackerů • vytvoří myšlenkovou mapu prvků zabezpečení počítače a dat • diskutuje, čím vším vytváří svou digitální stopu 	<p>hardware a software</p> <ul style="list-style-type: none"> • složení současného počítače a principy fungování jeho součástí • operační systémy: funkce, typy, typické využití • komprese a formáty souborů • fungování nových technologií kolem mě (např. smart technologie, virtuální realita, internet věcí, umělá inteligence) <p>sítě</p> <ul style="list-style-type: none"> • typy, služby a význam počítačových sítí • fungování sítě: klient, server, switch, paketový přenos dat, IP adresa. • struktura a principy internetu, data-centra, cloud • web: fungování webu, webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz/URL 	digitální technologie	MDV	OV

	<ul style="list-style-type: none">• princip cloudové aplikace (např. e-mail, e-shop, streamování) bezpečnost <ul style="list-style-type: none">• bezpečnostní rizika: útoky (cíle a metody útočníků), nebezpečné aplikace a systémy• Zabezpečení počítače a dat: aktualizace, antivír, firewall, zálohování a archivace dat digitální identita <ul style="list-style-type: none">• digitální stopa: sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, sledování komunikace, informace o uživateli v souboru (metadata); sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat• fungování a algoritmy sociálních sítí, vyhledávání a cookies			
--	--	--	--	--

5.6 Občanská výchova

5.6.1 Charakteristika předmětu občanská výchova

Realizuje se obsah vzdělávacího oboru Výchova k občanství RVP ZV, tematické okruhy průřezových témat Osobnostní a sociální výchova RVP ZV a Výchova demokratického občana RVP ZV.

Předmět přináší informace z řady humanitních oborů, které umožní žákům kriticky reflektovat společenskou skutečnost a posuzovat různé přístupy k řešení každodenních problémů. Přispívá k uchování kontinuity tradičních hodnot naší civilizace, posiluje respekt k základním principům demokracie a evropanství. Podporuje vědomí neopakovatelnosti a jedinečnosti života, významu lidské důstojnosti. Přípravuje žáky na odpovědný občanský život v demokratické společnosti.

Žák je veden k tomu, aby zejména

- sbíral informace k vybraným tématům z nejrůznějších zdrojů,
- systematicky pozoroval reakce, chování a jednání lidí v různých situacích,
- sledoval aktuální politickou situaci, prezentoval svá hodnocení,
- získal přehled o svém možném budoucím pracovním zařazení,
- diskutoval nad aktuálními tématy,
- čerpal poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají.

5.6.2 Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- samostatně vyhledává a třídí informace, dokáže uvádět pojmy do souvislostí a využívat v učení
- chápe smysl učení a celoživotního vzdělávání ve společenskovedních disciplínách pro využití v praktickém životě
- vybírá vhodné způsoby efektivního učení

Kompetence k řešení problémů

- rozpozná problémové situace ve škole i mimo ni, přemýšlí o jejich příčinách a hledá možné způsoby řešení
- vyhledává informace vhodné k řešení problémů
- vyhledává historické souvislosti vzniku současných problémů a dokáže se poučit z historických událostí

Kompetence komunikativní

- formuluje myšlenky, vyjadřuje se výstižně, dokáže obhájit svůj názor
- rozumí různým typům textů a obrazových materiálů
- dokáže komunikovat s jednotlivými lidmi i ve skupině, naslouchat druhým, zapojit se do diskuse
- dokáže přijmout názor druhých lidí, přiznat chybu

Kompetence sociální a personální

- dokáže spolupracovat v kolektivu při řešení úkolů
- přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů

- respektuje odlišnosti rozdílných národnostních menšin, jejich chování vycházející z odlišné mentality, kultury a zvyků

Kompetence občanské

- respektuje přesvědčení druhých lidí, odmítá útlak, šikanu a diskriminaci, dokáže pomoci v krizových situacích
- chápe a přijímá společenské normy a zákony
- má pozitivní vztah k vlasti, k jejímu historickému a kulturnímu dědictví
- zajímá se o politické a společenské dění ve své obci a ve státě
- uvědoměle chrání životní prostředí – udržuje pořádek ve škole i mimo ni, třídí odpad apod.

Kompetence pracovní

- má pozitivní vztah k práci, chápe její společenský význam
- dokáže vyhledávat informace potřebné pro rozhodování o profesním zaměření, podnikatelské činnosti
- chápe nutnost ochrany zdraví při práci

Kompetence digitální

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do sociální komunikace
- využívá sdílení dat, používá cloudové prostředí jako podporu klasické výuky
- získává, vyhledává a kriticky posuzuje informace a digitální obsah
- dokáže tvořit digitální obsah kombinující různé formáty a vyjadřovat se pomocí digitálních technologií
- dbá na bezpečnost zařízení a dat, získává správné návyky při činnostech v digitálním prostředí
- rozpozná protiprávní projevy, jako šíření nenávisti, omezování svobody projevu, vydírání, podvodu a neoprávněného nakládání s osobními údaji v digitálním prostředí

5.6.3 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu občanská výchova

Vyučovací předmět: **Občanská výchova**

Třída: **prima**

Očekávané výstupy v RVPZV

- objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání
- rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu
- kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí
- chápe význam dobrého soužití mezi vrstevníky, členy rodiny, obyvateli obce
- respektuje zdravotní stav svůj i svých vrstevníků a v rámci svých možností usiluje o aktivní podporu zdraví
-

Ročníkové výstupy	Učivo	Téma	Průřezová témata	Mezipředm. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> • umí vysvětlit a používat pojmy obec, občan, občanství • chápe význam vzdělávání v kontextu s profesním uplatněním • zná symboly našeho státu a způsoby jejich užívání • má úctu ke kulturním hodnotám a tradicím • kriticky přistupuje k mediálním informacím a reklamě • rozumí vztahům a pravidlům soužití v komunitě • respektuje zdravotní stav svůj i svých vrstevníků 	<ul style="list-style-type: none"> • úvod do učiva , vymezení a vysvětlení základních pojmů • přírodní a kulturní zajímavosti obce, regionu, kraje • národní zvyky a obyčeje • význam vzdělání, školský systém, celoživotní vzdělávání • život ve škole, práva a povinnosti žáků, žákovská samospráva, společná pravidla a normy • významné události a osobnosti, které proslavily naši vlast • státní svátky a významné dny • státní symboly • pojem vlastenectví • kulturní život, kulturní hodnoty a tradice, kulturní instituce, masová kultura • vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity 	<p>obec, region, kraj</p> <p>škola</p> <p>naše vlast</p> <p>kultura vztahy mezi lidmi</p>	<p>VDO – občan jako odpovědný člen společnosti</p> <p>VDO – občanská společnost a škola</p> <p>MDV – vliv médií na kulturu</p> <p>OSV – poznávání lidí</p>	<p>Bi –CHKO Jeseníky</p> <p>ČJ – významné osobnosti české literatury</p>

Vyučovací předmět: **Občanská výchova**

Třída: **sekunda**

Očekávané výstupy v RVPZV

- uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích
- objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám
- rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášlivosti
- objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života
- posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek
- kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání
- popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru
- rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, uvede jejich příklady
- objasní potřebu dodržování zásad ochrany duševního vlastnictví a jejich znalost uplatňuje ve svém jednání
- popíše a objasní vlastní způsoby zacházení s penězi a se svým i svěřeným majetkem
- vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby nabízejí
- uvede zdroje státních příjmů, hlavní oblasti státních výdajů a příklady dávek a příspěvků ze státního rozpočtu
- na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu

Ročníkové výstupy	Učivo	Téma	Průřezová témata	Mezipředm. Vztahy
<ul style="list-style-type: none"> • umí rozeznat osobní a neosobní vztahy mezi lidmi a hledat adekvátní prostředky komunikace mezi nimi • snaží se racionálně řešit konfliktní situace 	<ul style="list-style-type: none"> • druhy vztahů (osobní a neosobní) • mezilidská komunikace a konflikty v mezilidské komunikaci • konflikty v mezilidských vztazích • umění komunikace (empatie, aktivní naslouchání, dialog, efektivní a asertivní komunikace) 	mezilidské vztahy a komunikace	OSV – sociální rozvoj – komunikace; morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti	ČJ – mluvený projev, komunikační normy

<ul style="list-style-type: none"> • chápe rozdíl mezi kamarádstvím a přátelstvím, ví, jaký význam má v lidském životě láska, manželství a rodičovství • zná pravidla chování • dokáže rozpoznat morální a nemorální jednání • respektuje přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi • chápe význam svobody, spravedlnosti a rovnosti pro život ve společnosti • objasní potřebu solidarity ve společnosti • adekvátně řeší problémy v mezilidských vztazích • je schopen empatie a solidarity mezi lidmi • umí rozlišit různé formy vlastnictví, chápe potřebu jejich ochrany • objasní podstatu fungování trhu 	<ul style="list-style-type: none"> • druhy vztahů – kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství • morálka a mravnost, pravidla chování • spolupráce a její výhody • přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi • svoboda • spravedlnost • rovnost • lidská solidarita • nácvik dovedností pro řešení problémů v mezilidských vztazích • pomáhající a prosociální chování • formy vlastnictví, jejich ochrana a hospodaření s nimi • funkce a podoby peněz • rozpočet rodiny, státu • význam daní • funkce a návaznost výroby, obchodu a služeb • nabídka, poptávka, trh, podstata fungování trhu 	<p>zásady lidského soužití vztahy k druhým lidem</p> <p>morální rozvoj</p> <p>majetek, vlastnictví, peníze</p> <p>principy tržního hospodářství</p>	<p>OSV – hodnoty, postoje, praktická etika</p> <p>MKV – lidské vztahy</p> <p>OSV – hodnoty, postoje, praktická etika</p> <p>ENV – hospodaření s přírodními zdroji</p>	<p>Z – hospodářství ČR</p>
---	---	---	---	----------------------------

Vyučovací předmět: **Občanská výchova**

Třída: **tercie**

Očekávané výstupy v RVPZV

- objasní, jak poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu ovlivňuje rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života
- posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při překonávání překážek
- popíše, jak lze usměrňovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru
- dokáže posoudit své možnosti v oblasti profesní orientace s přihlédnutím k potřebám běžného života
- ví, kde může získat profesní informace a poradenské služby pro výběr dalšího vzdělávání, dokáže je využít
- uvědomuje si základní životní potřeby a jejich naplňování ve shodě se zdravím
- chápe význam dobrého soužití s druhými lidmi, projevuje zdravé sebedůvědomí a preferuje ve styku s vrstevníky pozitivní životní cíle, hodnoty a zájmy
- respektuje zdravotní stav svůj i svých vrstevníků a v rámci svých možností usiluje o aktivní podporu zdraví
- uplatňuje způsoby bezpečného chování v sociálním kontaktu s vrstevníky, při komunikaci s neznámými lidmi, v konfliktních a krizových situacích, dokáže v případě potřeby vyhledat odbornou pomoc

Ročníkové výstupy	Učivo	Téma	Průřezová témata	Mezipředm. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> • umí zdůvodnit rozdílnost chování, jednání a prožívání lidí • posoudí osobní vlastnosti a jejich vliv na dosahování cílů • objasní význam vůle při překonávání překážek • kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování • popíše možnosti rozvoje osobních předností, vůle a zdravé sebedůvěry • posoudí své možnosti v oblasti profesní orientace 	<ul style="list-style-type: none"> • projevy chování, rozdíly v prožívání a jednání lidí • osobní vlastnosti, schopnosti, předpoklady a dovednosti • charakter, osobní potenciál • sebepoznávání, sebehodnocení, posuzování skutečnosti • systém osobních hodnot • životní cíle a plány, životní perspektiva • adaptace na životní změny, sebezměna 	<p>podobnost a odlišnost lidí</p> <p>vnitřní svět člověka</p> <p>osobní rozvoj</p>	<p>OSV – poznávání lidí</p> <p>OSV – sebepoznání a sebepojetí</p> <p>OSV – seberegulace a sebeorganizace</p>	

<ul style="list-style-type: none"> • využívá poradenské služby pro volbu povolání • chápe nutnost zdravého uspokojování základních životních potřeb • dodržuje zásady bezpečného chování v sociálních interakcích • usiluje o aktivní podporu zdraví v rámci svých možností 	<ul style="list-style-type: none"> • význam motivace, aktivity, vůle a osobní kázně při seberozvoji • základní principy volby profesní orientace • zájmy, cíle, schopnosti, zdravotní stav a ostatní vlivy na volbu profesní orientace • informační základna pro volbu povolání, práce s profesními informacemi • využívání poradenských služeb <ul style="list-style-type: none"> • • složky zdraví, základní lidské potřeby, jejich hierarchie • psychohygiena pro předcházení a zvládnutí stresu, hledání pomoci při problémech • cvičení sebereflexe, sebeovládání a zvládnutí problémových situací • kompenzační, relaxační a regenerační techniky k překonávání únavy, stresu a k posilování duševní odolnosti • komunikace s vrstevníky, pohyb v rizikovém prostředí, přítomnost v konfliktních a krizových situacích • programy podpory zdraví 	<p>volba profesní orientace</p> <p>celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci</p> <p>stres, psychohygiena</p> <p>seberegulace</p> <p>bezpečné chování</p> <p>podpora zdraví v komunitě</p>	<p>OSV – psychohygiena</p> <p>OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p>	
---	---	--	--	--

Vyučovací předmět: **Občanská výchova**

Třída: **kvarta**

Očekávané výstupy v RVPZV

- rozlišuje nejčastější typy a formy států, dokáže je charakterizovat
- rozlišuje jednotlivé složky státní moci ČR, jejich orgány a instituce, zná jejich úkoly, uvede příklady orgánů a institucí, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu
- objasní podstatu demokratického způsobu řízení státu
- vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech, uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů
- přiměřeně uplatňuje svá práva a respektuje práva druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod
- zaujímá odmítavé postoje ke všem formám brutality a násilí
- uplatňuje způsoby bezpečného chování v sociálním kontaktu s vrstevníky, při komunikaci s neznámými lidmi, v konfliktních a krizových situacích a v případě potřeby dokáže vyhledat odbornou pomoc
- právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství
- uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava, koupě, oprava, pronájem věci
- dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, uvědomuje si rizika jejich porušování
- rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů
- rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady
- popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možností jejich uplatňování
- uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor, popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky.
- objasní souvislosti globálních a lokálních problémů-
- orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí
- využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání
- prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce

Ročníkové výstupy	Učivo	Téma	Průřezová témata	Mezipředm. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje nejčastější typy a formy států • uvede orgány a instituce státní moci ČR, státní správy a samo-správy, zná jejich úkoly 	<ul style="list-style-type: none"> • stát, jeho znaky, typy a formy • státní občanství ČR, Ústava ČR, složky státní moci, jejich orgány a instituce 	právní základy státu	VDO – občan, občanská společnost a stát	Z – regiony ČR

<ul style="list-style-type: none"> • objasní výhody demokratického způsobu řízení státu • vyloží smysl voleb • posoudí význam ochrany lidských práv • staví se odmítavě ke všem formám brutality a násilí • uvede příklady právních vztahů • dodržuje právní ustanovení, uvědomuje si důsledky porušování • zná orgány právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti • dokáže uvést příklady protiprávního jednání • uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU • globální problémy • zná pracovní činnosti vybraných profesí • využije poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání • dokáže se prezentovat při vstupu na trh práce 	<ul style="list-style-type: none"> • orgány a instituce státní správy a samosprávy, jejich úkoly • znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu, politický pluralismus • význam a formy voleb do zastupitelstev • základní lidská práva, práva dítěte, jejich ochrana, právní dokumenty • poškozování lidských práv, diskriminace, šikana a jiné projevy násilí, formy sexuálního zneužívání dětí, komunikace se službami odborné pomoci • význam a funkce právního řádu, orgány právní ochrany občanů, soustava soudů, právní norma, předpis, publikování právních předpisů • důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající, styk s úřady • druhy a postihy protiprávního jednání, trestní postizitelnost, porušování předpisů v silničním provozu, porušování práv k duševnímu vlastnictví • evropská unie, podstata, význam, výhody, integrace ČR • ekonomická, politická a bezpečnostní spolupráce mezi státy, její výhody, významné mezinárodní organizace • projevy, klady a zápory globalizace • významné globální problémy • povolání lidí, druhy pracovišť, pracovních prostředků, objektů, charakter a druhy pracovních činností, kvalifikační, zdravotní a osobnostní požadavky, rovnost příležitostí na trhu práce • náplň studijních oborů, přijímací řízení, poradenství 	<p>státní správa a samo-správa principy demokracie</p> <p>lidská práva</p> <p>skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita</p> <p>právní řád ČR</p> <p>právo v každodenním životě</p> <p>protiprávní jednání</p> <p>evropská integrace</p> <p>mezinárodní spolupráce</p>	<p>VDO – principy demokracie jako formy vlády</p> <p>VDO – demokratické volby</p> <p>OSV – hodnoty, postoje, praktická etika</p> <p>EGS – jsme Evropané</p> <p>EGS – objevujeme Evropu a svět</p>	<p>Z – státy EU</p> <p>BI, Z – vliv lidské činnosti na</p>
--	---	--	---	--

	<ul style="list-style-type: none"> • pracovní příležitosti v regionu, způsoby hledání zaměstnání, psaní životopisu, pohovor u zaměstnavatele, problémy nezaměstnanosti, úřady práce, práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů • formy podnikání, druhy a struktura organizací, drobné a soukromé podnikání 	<p>globalizace</p> <p>trh práce</p> <p>možnosti vzdělávání</p> <p>zaměstnání</p> <p>podnikání</p>	<p>ENV – lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí</p> <p>OSV – seberegulace a sebeorganizace</p> <p>OSV – komunikace</p>	<p>životní prostředí</p>
--	---	---	---	--------------------------

5.7 Fyzika

5.7.1 Charakteristika předmětu fyzika

Vyučovací předmět má časovou dotaci jednu hodinu týdně v primě a dvě hodiny ve třídách sekunda, tercie, kvarta. Výuka probíhá většinou ve třídě, nebo laboratoři speciálně pro tento předmět zařízené a upravené. Třída se nedělí, výjimku tvoří jen laboratorní práce, při nichž je možno třídu rozdělit na dvě skupiny.

Předmět učí studenty systematicky pozorovat a posuzovat různé fyzikální objekty, procesy a jevy. Měřit různé fyzikální vlastnosti objektů, výsledky svých pozorování a měření zpracovávat, vyhodnocovat a dále využívat při dalším vzdělávání. Vede studenty k jednoznačnému formulování problému, na který narazí při jejich fyzikálním vzdělávání. Osvojené metody řešení používat i v jiných oblastech vzdělávání, pokud jsou dané metody v těchto oblastech aplikovatelné.

Předmět přispívá k poznávání souvislostí fyzikálního zkoumání s ostatními, v první řadě přírodovědně zaměřenými, oblastmi zkoumání.

5.7.2 Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- na základě pochopení učiva fyziky, poznatky efektivně využívat v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- naučit se operovat s užívanými znaky, symboly a jednotkami ve fyzice
- samostatně pozorovat, experimentovat, kriticky posuzovat a vyvozovat závěry pro využití v budoucnosti v praxi

Kompetence k řešení problémů

- samostatně řeší problémy za pomoci učebnice a odborných časopisů a literatury, užívá matematické a empirické postupy
- prakticky si ověřuje správnost řešení a aplikuje při řešení drobných problémových situací
- vyhledává informace k řešení problémů

Kompetence komunikativní

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky v logickém sledu-důležitá je práce s učebnicí fyziky
- obhájí svůj názor a vhodně argumentuje
- snaží se porozumět textům v učebnici a literatuře
- využívá moderní komunikační prostředky a technologie ke komunikaci s okolním světem

Kompetence sociální a personální

- účinně pracuje ve skupině- laboratorní práce
- podílí se na řešení problémů při skupinovém vyučování a frontálních pracích

Kompetence občanské

- respektuje přesvědčení druhých lidí
- respektuje a chápe principy na nichž spočívají zákony a spol. normy
- je si vědom svých práv a povinností
- zachází opatrně se školními pomůckami, šetří materiál i nástroje

Kompetence pracovní

- bezpečné používání nástrojů a vybavení
- využívá získaných poznatků v běžné praxi- zacházení s el. spotřebiči a elektrickým proudem
- respektování životního prostředí při práci
- využívá znalostí a zkušeností při své práci i zábavě

- rozvíjí své podnikatelské myšlení

Kompetence digitální

- promyšleně využívá digitální technologie (např. simulace fyzikálních jevů a videonahrávky experimentů)
- vyhledá, třídí, ověřuje a vyhodnocuje relevantní digitální data, informace a obsah v diskusích k aktuálním problémům uplatnění fyzikálních jevů a při ověřování výsledků badání a praktických úloh s fyzikální tematikou
- hodnotí průběh a výsledky vlastní badatelské činnosti a volí k tomu vhodné digitální technologie a prostředky pro komunikaci a sdílení
- efektivně využívá elektronické kalkulátory
- vhodně vybírá a používá digitální přístroje při měření fyzikálních veličin
- vhodně volí a využívá digitální technologie při řešení úloh a zpracování výsledků měření

5.7.3 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu fyzika

Vyučovací předmět: **Fyzika**

Třída: **prima**

Očekávané výstupy v RVPZV

- měří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa
- uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí
- předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně teploty
- využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů
- měří vhodně zvolenými digitálními měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa, např. délku, hmotnost, čas, teplotu
- sleduje změnu venkovní teploty v závislosti na čase; k pozorování, měření, záznamu a zpracování výsledků použije efektivně digitální technologie
- určí, jakou silou působí Země na těleso dané hmotnosti, k měření použije siloměr a digitální váhy
- uloží do svého digitálního portfolia postup měření digitálními měřidly a měřicími přístroji, určení citlivosti a rozsahu digitálního měřidla a měřicího přístroje, postup zpracování a výsledky měření a odkazy na použité digitální zdroje dat

Ročníkové výstupy	Učivo	Téma	Průřezová témata	Mezipředm. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> • změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa • uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí • předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně teploty • využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů 	<ul style="list-style-type: none"> • měřené veličiny – délka, objem, hmotnost, teplota a její změna, čas • skupenství látek – souvislost skupenství látek s jejich částicovou stavbou; difúze 	látky a tělesa	OSV – rozvoj schopností poznávání, komunikace	M – převody jednotek CH – částicové složení látek Z – měření fyz. veličin

Vyučovací předmět: **Fyzika**

Třída: **sekunda**

Očekávané výstupy v RVPZV

- rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu
- využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu
- určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici
- využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů
- rozhodne na základě pozorování záznamu pohybu nebo simulace pohybu pomocí vhodného počítačového programu, o jaký druh pohybu se jedná
- sestrojí graf závislosti dráhy na čase při rovnoměrném pohybu tělesa a odečte z něho hodnoty dráhy, času nebo rychlosti
- sestrojí graf závislosti dráhy na čase při nerovnoměrném pohybu tělesa; vypočítá průměrnou rychlost nerovnoměrného pohybu tělesa (přímo graficky nebo pomocí vhodného počítačového programu) a odečte z něho hodnoty dráhy, času nebo rychlosti
- popíše a zdůvodní, jak se v konkrétních situacích v praxi využívá zvyšování či snižování tlaku tělesa na podložku; svá tvrzení doloží daty, informacemi a obrázky z otevřených zdrojů
- uloží do svého digitálního portfolia zápis postupu experimentů, výsledky pozorování a závěry a odkazy na použité digitální zdroje dat

Ročníkové výstupy	Učivo	Téma	Průřezová témata	Mezipředm. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> • rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu • využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu v jednom bodě. 	<ul style="list-style-type: none"> • pohyby těles – pohyb rovnoměrný a nerovnoměrný; pohyb přímočarý a křivočarý • gravitační síla a gravitační pole – přímá úměrnost mezi gravitační silou a hmotností tělesa • tlaková síla a tlak – vztah mezi tlakovou silou, tlakem a obsahem plochy, na niž síla působí • třecí síla - smykové tření, ovlivňování velikosti třecí síly v praxi • výslednice dvou sil stejných a opačných směrů 	pohyb těles; síly	OSV – rozvoj schopností poznávání, kreativita ENV – ekosystémy, základní podmínky života, lidské aktivity a problémy životního prostředí	M – výpočty rychlostí a převody jednotek Z – atmosféra a její rozložení CH – složení atmosféry Bi – zákonitosti v přírodě a životního prostředí

<ul style="list-style-type: none">• využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů•	<ul style="list-style-type: none">• Pascalův zákon – hydraulická zařízení• hydrostatický a atmosférický tlak – souvislost mezi hydrostatickým tlakem, hloubkou a hustotou kapaliny; souvislost atmosférického tlaku s některými procesy v atmosféře• Archimédův zákon – vztlková síla; potápění, vznášení se a plování těles v klidných tekutinách	mechanické vlastnosti tekutin		
--	--	-------------------------------	--	--

Vyučovací předmět: **Fyzika**

Třída: **tercie**

Očekávané výstupy v RVPZV

- využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem
- zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí za použití digitálního zdroje dat
- sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu
- rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí digitálními měřicími přístroji
- rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností
- využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní
- uloží do svého digitálního portfolia zápis postupu experimentů, výsledky pozorování a závěry a odkazy na použité digitální zdroje dat

Ročníkové výstupy	Učivo	Téma	Průřezová témata	Mezipředm. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> • využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem • sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu • rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí • rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností • využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní 	<ul style="list-style-type: none"> • formy energie – pohybová a polohová energie; vnitřní energie; elektrická energie a výkon; výroba a přenos elektrické energie • přeměny skupenství – tání a tuhnutí; vypařování a kapalnění; hlavní faktory ovlivňující vypařování a teplotu varu kapaliny • elektrický obvod – zdroj napětí, spotřebič, spínač • elektrické a magnetické pole – elektrická a magnetická síla; elektrický náboj; tepelné účinky elektrického obvodu; elektrický odpor; stejnosměrný elektromotor; transformátor; bezpečné chování při práci s elektrickými přístroji a zařízeními 	<p>energie a její přeměny</p> <p>elektromagnetické děje</p>	<p>OSV – rozvoj schopností poznávání, kreativita</p>	<p>Ch – názvosloví, prvky, sloučeniny, radioaktivita</p>

Vyučovací předmět: **Fyzika**

Třída: **kvarta**

Očekávané výstupy v RVPZV

- rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku
- posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí
- využívá zákon o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákon odrazu světla při řešení úloh
- rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici, či od kolmic, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami
- v otevřených zdrojích vyhledá informace o optických zařízeních využívajících různé typy čoček
- pomocí experimentu rozliší spojku od rozptylky, pokusně najde ohnisko tenké spojky a určí její ohniskovou vzdálenost, k popisu podstaty jevů nebo použité metody a kontrole výsledků použije modely a animace z otevřených zdrojů dat
- uloží do svého digitálního portfolia zápis postupu experimentů, výsledky pozorování a závěry a odkazy na použité digitální zdroje dat
- při zkoumání zvuků použije zdroj zvuků proměnné frekvence a intenzity a k jejich analýze vhodný digitální snímač zvuků, např. applet ve smartphonu
- sestaví hlukovou mapu okolí školy pomocí vhodné aplikace ve smartphonu, k posouzení výsledku použije data z otevřených zdrojů, svá zjištění porovná s ostatními žáky v diskuzi prostřednictvím prezentace
- zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy Sluneční soustavy, k tomu využije dat a animací z otevřených zdrojů

Ročníkové výstupy	Učivo	Téma	Průřezová témata	Mezipředm. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> • rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku • posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí • využívá zákon o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákon odrazu světla při řešení problémů a úloh • rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat 	<ul style="list-style-type: none"> • vlastnosti zvuku – látkové prostředí jako podmínka vzniku šíření zvuku, rychlost šíření zvuku v různých prostředích; odraz zvuku na překážce, ozvěna; pohlcování zvuku • vlastnosti světla - zdroje světla; rychlost světla ve vakuu a v různých prostředích; stín, zatmění Slunce a Měsíce; zobrazení odrazem na rovinném, 	<p>zvukové děje</p> <p>světelné děje</p> <p>přeměny energie</p> <p>vesmír</p>	<p>OSV – rozvoj schopností poznávání, kreativity, komunikace</p> <p>ENV – ekosystémy, základní podmínky života,</p>	<p>Ch – názvosloví, prvky, sloučeniny, radioaktivita</p>

<p>ke kolmici či od kolmice a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami</p> <ul style="list-style-type: none"> • zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí • objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet 	<p>dutém a vypuklém zrcadle (kvalitativně); zobrazení lomem tenkou spojkou a rozptylkou (kvalitativně); rozklad bílého světla hranolem</p> <ul style="list-style-type: none"> • obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie • Sluneční soustava – její hlavní složky; měsíční fáze • shrnutí a rekapitulace učiva (prima až kvarta) 		<p>lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí</p>	
---	---	--	--	--

•

5.8 Chemie

5.8.1 Charakteristika předmětu chemie

Vyučovací předmět má časovou dotaci: v sekundě 1 hodina týdně, v tercií 2 hodiny týdně, v kvartě 2 hodiny týdně. Výuka probíhá většinou v odborné učebně. Pokud je zařazena laboratorní práce, probíhá v chemické laboratoři. Předmět směřuje k tomu, aby žáci byli schopni využívat svých nabytých vědomostí v praxi a dokázali chránit své zdraví a životní prostředí.

Výuka seznamuje žáky se složením látek, základními anorganickými a organickými sloučeninami, prohlubuje jejich vztah k přírodě a k ochraně životního prostředí.

5.8.2 Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- organizuje a řídí vlastní učení
- efektivně získává poznatky z chemické literatury
- k získávání poznatků dokáže využívat informací na internetu a ve sdělovacích prostředcích

Kompetence k řešení problémů

- rozpozná problém, objasní jeho podstatu
- formuluje otázky k tomu, čemu nerozumí, hledá na ně odpovědi
- vyhledává informace k řešení problému
- vede záznam o pozorování, měření, experimentu a formuluje závěry
- dokáže obhájit svá zjištění a řešení, připouští možnost chybného řešení
- rozumí příčinám vzniku globálních ekologických problémů, navrhuje řešení z hlediska regionů

Kompetence komunikativní

- rozumí informacím sděleným ústně i písemně, slovně i chemickými symboly
- používá chemické symboly a další odborné termíny pro chemii
- přijímá informace, které se týkají využití chemie v praxi
- zdůvodňuje využití pomůcek, dodržuje bezpečný postup při experimentech
- využívá moderní komunikační prostředky a technologie ke komunikaci s ostatními přírodovědnými obory

Kompetence sociální a personální

- při týmové práci dokáže stanovit společné i individuální cíle
- projevuje pozitivní vztah k vlastnímu zdraví, začleňuje do svého života činnosti podporující zdraví a zdravý životní styl
- na základě znalostí chemického složení látek dokáže rozpoznat jejich přínos, škodlivost, nebezpečnost
- účastní se aktivně při řešení problémů třídění odpadu

Kompetence občanské

- zodpovědně přistupuje k plnění povinností a úkolů
- zaujímá odpovědný postoj k otázce ekologie
- je schopen poskytnout v případě potřeby účinnou první pomoc a chová se zodpovědně a rozhodně v krizových situacích
- s chemickými látkami zachází tak, aby svou činností neohrožoval sebe a jiné, přírodu a životní prostředí

Kompetence pracovní

- bezpečně pracuje s chemikáliemi
- dokáže pracovat s laboratorní technikou
- volí vhodné prostředky a způsoby práce
- vyvozuje závěry a dokáže vést záznam o pozorování
- při práci respektuje životní prostředí

Kompetence digitální

- aktivně využívá digitální technologie za účelem získávání, uchovávání, vyhodnocování a sdílení informací a dat při zkoumání vlastností látek, chemických procesů a jevů
- dokáže na základě osvojených poznatků z chemie kriticky hodnotit informace šířené v přímé (běžné mezilidské) nebo mediální komunikaci.

<ul style="list-style-type: none"> • • uvede zásady bezpečné práce v chemické pracovně i v běžném životě, pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost • uvede H-věty, P-věty, piktogramy a jejich význam • pozná směs a chemickou látku • rozliší stejnorodé a různorodé směsi • rozliší základní typy různorodých dvousložkových směsí • rozliší pojmy: složka, rozpuštěná látka, rozpouštědlo, koncentrovaný a zředěný, nasycený a nenasycený roztok • vypočítá složení roztoků, připraví roztok daného složení • • sestaví jednoduchou filtrační aparaturu pro filtraci a provede ji • popíše jednoduchou dest. aparaturu a vysvětlí princip destilace • vysvětlí princip krystalizace, sublimace a usazování • navrhne postup oddělování směsí v běžném životě. Uvede příklad chemické výroby založené na oddělování složek směsí • • zhodnotí význam vody pro život na Zemi • uvede základní vlastnosti vody a její využití v praxi • rozliší vodu destilovanou, pitnou, užitkovou, odpadní a uvede příklady jejich výskytu a použití • uvede princip výroby pitné vody ve vodárnách 	<ul style="list-style-type: none"> • zásady bezpečné práce v laboratoři i v běžném životě • • různorodé a stejnorodé směsi • složky směsi, složení roztoků • • usazování, filtrace, destilace, krystalizace, sublimace • • voda – destilovaná, pitná, odpadní • výroba pitné vody • čistota vody • vzduch – složení • čistota ovzduší 	<p>bezpečnost při experimentální činnosti</p> <p>směsi</p> <p>oddělování složek směsí</p> <p>voda a vzduch</p>	<p>ENV – III.</p> <p>MDV – VII.</p> <p>ENV – I., II.</p>	<p>M – procenta</p> <p>Bi, Z</p>
---	---	--	--	----------------------------------

<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí oběh vody v přírodě a zhodnotí jeho význam pro život na Zemi • uvede složení vzduchu, charakterizuje kyslík jako nezbytnou složku pro hoření látek • vysvětlí princip hašení, uvede telefonní číslo hasičů • popíše, co je teplotní inverze a smog • používá pojmy atom, molekula ve správných souvislostech • popíše složení atomu a vznik kationu a anionu z neutrálních atomů • • • • vysvětlí, co udává protonové číslo • používá značky a názvy vybraných chemických prvků • používá pojmy chemická látka, chemický prvek, chemická sloučenina a chemická vazba ve správných souvislostech • rozliší chemickou značku prvku a chemický vzorec sloučeniny • odvodí složení chemické látky ze vzorce (a z modelu molekuly) chemické sloučeniny 	<ul style="list-style-type: none"> • ozonová vrstva • • molekuly, atomy, • atomové jádro, protony, neutrony, • elektrony, elektronový obal a jeho změny v chemických reakcích. • protonové číslo • chemické prvky • • vybrané názvy a značky prvků • 	<p>částicové složení látek</p> <p>chemické prvky a chemické sloučeniny</p>	<p>EGS – I.</p>	<p>Fy</p>
---	--	--	-----------------	-----------

Vyučovací předmět: **Chemie**

Třída: **tercie**

Očekávané výstupy v RVPZV

- rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich vlastnosti
- rozliší a zapíše rovnici výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí a zhodnotí jejich využívání
- aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu
- porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky využitelných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců na životní prostředí
- orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi
- orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka
-

Ročníkové výstupy	Učivo	Téma	Průřezová témata	Mezipředm. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> • rozliší kovy a nekovy a uvede příklady vlastností a praktického využití vybraných kovů, slitin nekovů • rozliší periody a skupiny v periodické soustavě chemických prvků a vyhledá známé prvky s podobnými vlastnostmi • • rozliší výchozí látky a produkty chemické reakce, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí • provede jednoduché chemické reakce ve školní laboratoři (pracovně) • uvede faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí • 	<ul style="list-style-type: none"> • kovy • slitiny • nekovy • • • • • výchozí látky a produkty • chemický děj • rychlost chemických reakcí • • • • • • zákon zachování hmotnosti 	<p>chemické prvky a periodická soustava chemických prvků</p> <p>chemické reakce</p> <p>chemické rovnice</p>	ENV – III., IV.	

<ul style="list-style-type: none"> • uvede zákon zachování hmotnosti pro chemické reakce a využije ho pro řešení úloh • zapíše jednoduchými chemickými rovnicemi vybrané chemické reakce a přečte tento zápis • odhadne výsledky a vypočítá úlohy s užitím veličin n, M, m, V, ρ a chemických rovnic • • určí oxidační číslo atomů prvků v oxidech • zapíše z názvů vzorce oxidů a naopak ze vzorců jejich názvy • popíše vlastnosti a použití vybraných oxidů a posoudí vliv těchto látek na životní prostředí • • určí oxidační číslo atomů prvků v halogenidech • zapíše z názvů vzorce halogenidů a naopak ze vzorců jejich názvy • popíše vlastnosti, použití a význam halogenidů • • popíše vlastnosti a použití vybraných kyselin, bezpečné ředění jejich koncentrovaných roztoků a první pomoc při zasažení lidského těla těmito látkami • zapíše z názvů kyselin vzorce a ze vzorců jejich názvy • rozlíší kyselé a zásadité roztoky pomocí indikátoru pH a změří pH roztoku univerzálním indikátorovým papírem • 	<ul style="list-style-type: none"> • látkové množství • molární hmotnost • jednoduché chemické rovnice • • oxidy • názvosloví oxidů, oxidační číslo • skleníkový efekt • • fluoridy, chloridy, bromidy, jodidy • • názvosloví halogenidů • • kyseliny • • • názvosloví kyselin • • kyselost a zásaditost roztoků • • • hydroxidy • • 	<p>oxidy</p> <p>halogenidy</p> <p>kyseliny, pH</p> <p>hydroxidy</p>	<p>ENV – III. MDV – II.</p> <p>ENV – II.</p> <p>ENV – I., III.</p>	
--	---	---	--	--

<ul style="list-style-type: none"> • popíše vlastnosti a použití vybraných hydroxidů, jejich bezpečné rozpouštění a první pomoc při zasažení lidského těla těmito látkami • zapíše z názvů hydroxidů vzorce a ze vzorců jejich názvy • posoudí vliv vybraných hydroxidů (v odpadech) na životní prostředí • • provede neutralizaci velmi zředěných roztoků známých kyselin a hydroxidů, uvede názvy a vzorce výchozích látek a produktů a zapíše je chemickými rovnicemi • rozliší, které látky patří mezi soli • připraví jednoduchým postupem sůl • zapíše z názvů vybraných solí vzorce a ze vzorců jejich názvy • uvede příklady uplatnění solí v praxi • • uvede význam průmyslových hnojiv a posoudí jejich vliv na životní prostředí • popíše složení, vlastnosti a použití nejznámějších hnojiv a stavebních hmot 	<ul style="list-style-type: none"> • názvosloví hydroxidů • • podstata neutralizace • vznik solí • názvy a vzorce síranů, dusičnanů, uhličitánů • • průmyslová hnojiva (N, P, K, stopové prvky) • vápenná malta, sádra, beton • keramika 	<p>neutralizace, soli</p> <p>průmyslová hnojiva, tepelně zpracované materiály</p>	<p>ENV – IV.</p>	
---	---	---	------------------	--

<ul style="list-style-type: none"> • posoudí vliv spalování různých paliv (včetně motorových paliv) na životní prostředí • rozliší obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie • používá bezpečně spotřebiče na topné plyny v domácnosti a plynové kahany při školních experimentech • rozporná označení hořlavých látek, uvede zásady bezpečné manipulace a těmito látkami, uvede hořlaviny a význam tříd nebezpečnosti • uvede, jak postupovat při vzniku požáru, zná telefonní číslo pro přivolání hasičů, poskytne první pomoc při popálení • • rozliší anorganické a organické sloučeniny • rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich vzorce, vlastnosti a použití • vyhledá a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy a zemního plynu • vyhledá a uvede příklady havárií způsobených ropou, ropnými produkty a zemním plynem • • rozliší pojmy „uhlovodíky a deriváty uhlovodíků“ • rozliší uhlovodíkový zbytek a funkční (charakteristikou) skupinu na příkladech vzorců známých derivátů • rozliší a zapíše vzorce methanolu, ethanolu, fenolu, kyseliny mravenčí, octové, formaldehydu a acetonu; uvede vlastnosti a příklady využití těchto látek 	<ul style="list-style-type: none"> • obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie • fosilní paliva (uhlí, ropa, zemní plyn) • průmyslově vyráběná paliva • • alkany, alkeny, alkiny, areny (methan, ethan, propan, butan, ethylen, benzen, naftalen) • průmyslové zpracování ropy • • halogenové deriváty • alkoholy • fenoly • aldehydy • ketony • karboxylové kyseliny • • estery, esterifikace, ethylester kyseliny octové 	<p>uhlovodíky</p> <p>deriváty uhlovodíků</p> <p>přírodní látky</p>	<p>ENV – III.</p> <p>ENV – III.</p>	
--	--	--	-------------------------------------	--

<ul style="list-style-type: none"> • uvede výchozí látky a produkty esterifikace a rozliší esterifikaci mezi ostatními typy chemických reakcí • • rozliší bílkoviny, tuky, sacharidy a vitamíny, uvede příklady zdrojů těchto látek pro člověka a posoudí různé potraviny z hlediska obecně uznávaných zásad zdravé výživy • • rozliší plasty od dalších látek, uvede příklady jejich názvů, vlastností a použití • posoudí vliv používání plastů na životní prostředí • rozliší přírodní význam chemických výrob pro národní hospodářství a pro člověka • • doloží na příkladech chemických výrob pro národní hospodářství a pro člověka • uvede příklady prvotních a druhotných surovin pro chemické výroby a zhodnotí je z hlediska udržitelného rozvoje • zhodnotí ekonomický a ekologický význam recyklace odpadů • vysvětlí pojem biotechnologie a uvede příklady • zjistí, kde a jak v okolí dochází ke znečišťování životního prostředí, a uvede, jak tomu předcházet • uvede příklady chování při nadměrném znečištění ovzduší • zachází bezpečně s běžnými mycími a čistícími prostředky používanými v domácnosti 	<ul style="list-style-type: none"> • sacharidy, tuky, bílkoviny, vitamíny • • polyethylen, polypropylen, polystyren, polyvinylchlorid polyamidová a polyesterová vlákna • • chemické výroby • otravné látky • pesticidy • biotechnologie, enzymy • léčiva • detergenty • potraviny • • • • • chemie a životní prostředí • • • • 	<p>plasty a syntetická vlákna</p> <p>chemie a společnost</p>	<p>ENV – III.</p> <p>ENV – IV.</p>	<p>Bi</p>
--	---	--	------------------------------------	-----------

<ul style="list-style-type: none">• rozporná označení hořlavých, toxických a výbušných látek, uveďte zásady bezpečné práce s běžně prodávanými hořlavinami a výbušninami• uveďte příklady otravných látek a způsoby boje proti nim• uveďte příklady volně i nezákonně prodávaných drog a popište příklady následků, kterým se vystavuje jejich konzument.	<ul style="list-style-type: none">••••• drogy			
---	---	--	--	--

5.9 Biologie

5.9.1 Charakteristika předmětu biologie

Obsahové, organizační a časové vymezení:

Předmět biologie je vyučován jako samostatný předmět v 1., 2., 3. a 4. ročníku. V 1., 2. a 4. ročníku jsou zařazeny dvě hodiny týdně, ve 3. ročníku tři hodiny týdně. Výuka je doplněna výchovou ke zdraví, laboratorní technikou a podpořena volitelným předmětem LP.

V rámci výuky biologie budou v každém ročníku zařazeny minimálně dvě laboratorní práce. Na LP může být využita půlená hodina z dvouhodinové časové dotace. Vyučování bude realizováno v učebně biologie, laboratoři biologie, v přírodě.

Vzdělávání v předmětu biologie:

- směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o přírodu a přírodniny
- poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním dějům a jejich zákonitostem
- umožňuje poznat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se
- podporuje vytváření otevřeného myšlení, přístupného k alternativním názorům, kritického myšlení a logického uvažování
- rozvíjí dovednosti soustavně a objektivně pozorovat, experimentovat, vytvářet a ověřovat hypotézy o podstatě pozorovaných přírodních jevů, analyzovat výsledky ověřování a vyvozovat z nich závěry
- učí aplikovat přírodovědné poznatky v praktickém životě
- vede k chápání podstatných souvislostí mezi stavem přírody a lidskou činností, závislosti člověka na přírodních zdrojích
- seznamuje žáka se stavbou živých organismů
- vede ke získávání orientace v základních názorech na zdraví a postupnému uplatňování preventivních činností podporujících zdraví
- učí dodržování zásad zdravého způsobu života a ochrany zdraví

Předmět **biologie** je součástí vzdělávací oblasti **Člověk a příroda**, úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávacích oblastí **Člověk a zdraví**, **Člověk a svět práce**, **Člověk a příroda**:

- **chemie**: ochrana životního prostředí – chemické znečištění přírodní sféry, chemické vlastnosti minerálů a hornin, herbicidy, pesticidy, insekticidy, aerobní procesy, cukry, tuky, bílkoviny, oxidy, spalování, nukleové kyseliny, chemické vzorce, značky prvků, chemické vlastnosti nerostů a hornin, působení vody ve vápencích, koloběh látek apod.
- **fyzika**: fyzikální vlastnosti nerostů, vlastnosti vody, koloběh vody v přírodě, vodní energie a její využití, sluch, zrak zákon zachování energie, přeměna energie, terminologie, fyzikální vlastnosti nerostů apod.
- **zeměpis**: rozšíření živočichů a rostlin, výskyt, planeta Země, přírodní sféra – atmosféra, hydrosféra, biosféra, pedosféra a litosféra, přírodní oblasti Země – biotopy, chráněné oblasti, zeměpisné rozšíření rostlin a živočichů, migrace organismů, lidé v ohrožení – přírodní katastrofy apod.
- **dějepis**: historický vývoj člověka, rybníkářství v Čechách, historický vývoj člověka apod.

- **občanská výchova:** ontogeneze člověka, chování, základní hygienické návyky, bezpečnost práce, CHKO Jeseníky, místní region, ontogeneze člověka apod.
- **tělesná výchova:** význam posilování, udržování kondice, otužování apod.

Předmětem prolínají **průřezová témata:**

- aplikace odpovědného jednání, zodpovědnost za své zdraví, angažovaný přístup k prostředí (**VDO**)
- evoluce lidského chování, zvířecí a lidské komunikace (**OSV**)
- porozumění souvislostem v biosféře, vztahům člověka a prostředí a důsledkům lidských činností na prostředí, zachování biologické rovnováhy (**EV**)
- komunikace a kooperace, kritické čtení (**MDV**)
- evropská a globální dimenze v základech ekologie (**EGS**)
- vzájemné respektování (**MKV**)

Cíle

Žák by se měl učit:

- pozorovat a poznávat živou a neživou přírodu v její rozmanitosti i vztazích a chápat její důležitost pro člověka
- vysvětlovat a s porozuměním využívat pojmy, získávat přírodovědné informace pozorováním, experimentováním i z vhodné literatury a prostřednictvím informační techniky, hodnotit jejich význam, využívat je k řešení problémů v praktickém životě
- poznávat a učit se chápat základní projevy života, podmínky jeho existence a jeho podstatu
- plánovat a provádět soustavné pozorování, měření a experimentování, zpracovávat získaná data, hodnotit je z různých pohledů a nalézat mezi nimi případné souvislosti
- seznamovat se s ekologickými problémy a získávat znalosti a dovednosti, které vedou k jejich řešení
- aplikovat přírodovědné poznatky a dovednosti v konkrétních životních situacích při ochraně svého zdraví a v péči o přírodu
- chovat se šetrně k přírodě, vnímat její krásu a mnohotvárnost
- přecházet od každodenního zkušenostního poznávání přírodních faktů k jejich poznávání pojmovému, které překračuje smyslovou zkušenost a umožňuje fakta nejen popsat, ale také jim porozumět
- vyvozovat specifické závěry z již osvojených obecnějších zákonů, využívat toho při řešení problémů či rozhodování v praktických situacích;
- využívat obecnou metodu badatelské práce, tj. především nalézt problém, zformulovat ho, hledat a volit postupy jeho řešení, vyhodnocovat získaná data a vyslovit závěry;
- rozpoznávat důležitost různých přírodních objektů a procesů pro svůj vlastní život a jeho plnohodnotné naplňování
- uvědomovat si a vysvětlovat jedinečnost postavení člověka v přírodě a jeho odpovědnost za zachování rozmanitosti přírody
- seznamovat se s ekologickými problémy a získávat znalosti a dovednosti, které vedou k jejich řešení
- aplikovat přírodovědné poznatky a dovednosti v konkrétních životních situacích při ochraně svého zdraví a v péči o přírodu
- chovat se šetrně k přírodě, vnímat její krásu a mnohotvárnost.

- rozpoznávat, resp. předvídat vlivy různých praktických aktivit člověka na důležité přírodní systémy či procesy a využívat toho ve svém každodenním životě
- posuzovat aktivity člověka z hlediska jejich územního dopadu (zda je lokální, oblastní, kontinentální či globální)
- ochraňovat své zdraví a zdraví ostatních
- chápat přírodovědné poznání a jeho vývoj jako součást lidské kultury

5.9.2 Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- učitel vede žáky k vyhledávání, třídění a propojování informací
- učitel vede žáky ke správnému používání odborné terminologie
- učitel vede žáky k samostatnému pozorování a porovnávání získaných informací
- učitel vede žáky k nalézání souvislostí
- učitel věnuje maximální pozornost čtení s porozuměním, zadává úkoly, při kterých žáci využívají informace s různých zdrojů
- učitel umožňuje žákům ověřovat si správnost řešení v dostupných materiálech a zdrojích, vede je k tomu, že není nutné všechno vědět, ale musí vědět, kde to najít a umět to najít
- učitel důsledně rozlišuje procesy učení a hodnocení, poskytuje dostatek času na „zažití“
- učitel potřebné informace systematicky opakuje a procvičuje pomocí různých aktivit
- učitel umožňuje žákům účastnit se různých soutěží a olympiád, kde mohou uplatnit své vědomosti a dovednosti a získat motivaci pro další učení

Kompetence k řešení problémů

- učitel zadává úkoly způsobem, který umožňuje více postupů
- učitel zařazuje metody, při kterých žáci sami navrhnou řešení, docházejí k závěrům a vyhodnocují získaná fakta
- učitel zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů, řešení, při kterých žáci sami objevují, řeší, vyslovují závěry
- učitel dává možnost žákům pracovat s chybou jako s příležitostí hledat správné řešení
- učitel vede žáky aby sami určili problematiku, kterou chtějí k danému tématu řešit, aby řešili aktuální problémy ze života
- učitel zadává dlouhodobé úkoly, při kterých musí žák své činnosti organizovat a plánovat

Kompetence komunikativní

- práce ve skupinách je založena na komunikaci mezi žáky, respektování názorů druhých, na diskusi
- učitel vede žáky k formulování svých myšlenek v písemné i mluvené formě
- učitel umožňuje prezentaci práce žáků, žáci mají možnost sami zhodnotit výsledky své práce a reagovat na hodnocení ostatních, argumentovat, přijmout kritiku
- učitel se zajímá o názory žáků, dává prostor pro efektivní diskusi a vytváří příležitosti pro vzájemnou komunikaci žáků k danému úkolu
- učitel zadává úkoly, při kterých žáci spolupracují, vzájemně si pomáhají a povzbuzují se
- učitel se snaží zjistit, jaké studijní styly žáci ve třídě uplatňují a uzpůsobuje jim výuku
- učitel umožňuje žákům veřejně (ústně) prezentovat výsledky úkolu, činnosti, aby ostatním vysvětlili svoje postupy

- učitel ve třídě navozuje atmosféru bezpečné a přátelské komunikace

Kompetence sociální a personální

- využívání skupinového vyučování vede žáky ke spolupráci při řešení problémů
- učitel navozuje situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků, pocitu zodpovědnosti
- učitel společně se žáky formuluje cíl úkolu, aby mohli posoudit nakolik jej zvládnou, učili se sebehodnocení, poznali svoje rezervy a tyto poznatky využili pro další učení
- učitel sleduje úspěšnost jednotlivých žáků a oceňuje jejich pokrok, zvyšuje sebedůvěru žáků a motivaci k učení pozitivním a častým hodnocením
- učitel vyžaduje dokončení práce v dohodnuté kvalitě a stanoveném čase při dodržení stanovených postupů a bezpečnosti práce
- učitel zadává diferencované úkoly, aby žáci v rámci třídy zažili úspěch, poznali a využili své individuální schopnosti a získali tak potřebnou sebedůvěru

Kompetence občanské

- učitel vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- učitel vede žáky k pochopení práv a povinností v souvislosti s ochranou životního prostředí, ochranou vlastního zdraví i zdraví svých blízkých
- učitel vede žáky k promýšlení a prozkoumávání názorů, lišících se od jejich vlastních, k poznání různých kultur, ras, náboženství a získávání pozitivního vztahu k nim
- učitel umožňuje žákům spoluvytvářet kritéria hodnocení a pravidla soužití a důsledně vede žáky k dodržování stanovených pravidel
- učitel v hojné míře využívá učení pomocí napodobování, působení vzorů a příkladů
- učitel zařazuje do života třídy a školy ekologické aktivity, vede žáky k ochraně životního prostředí i k péči o své zdraví
- učitel zařazuje do života třídy aktivity žáků (sportovní, kulturní ...) reprezentující školu, obec

Kompetence pracovní

- učitel vede žáky k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při práci s mikroskopickými preparáty a s živými přírodními
- učitel zadává úkoly tak, aby měli žáci možnost si práci sami organizovat, navrhnout postup a časový rozvrh
- učitel zařazuje do výuky co nejvíce rozmanitých pracovních činností, poskytuje žákům prostor k výrobě pomůcek, souborů přírodnin, sbírek, plánek, modelů ...
- učitel vede žáky ke správnému a bezpečnému použití materiálů, techniky, nástrojů a vybavení
- učitel se snaží zjistit, jaké studijní styly žáci ve třídě upřednostňují a uzpůsobuje jim výuku

Kompetence digitální

- učitel vede žáky ke kritickému vyhledávání informací o pozorovaných a zkoumaných organismech a k porovnávání vyhledaných informací s informacemi v dalších zdrojích
- učitel vede žáky ke schopnosti analyzovat a vyhodnocovat informace a vyvozovat z nich závěry
- učitel vede žáky k tvorbě a úpravám digitálního obsahu v různých formátech a jeho sdílení v rámci skupiny

- při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí vede učitel žáky k etickému jednání spojené s využíváním převzatých zdrojů

5.9.3 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu biologie

Vyučovací předmět: **Biologie**

Třída: **prima**

Očekávané výstupy v RVPZV

- rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů
- vysvětlí principy základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin
- uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka
- rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků
- odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům
- rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů
- aplikuje praktické metody poznávání přírody
- s pomocí aplikací umožňujících provádět různé techniky animace zachycuje vybrané projevy života organismů (např. růst a vývin, pohyb, dráždivost)

Ročníkové výstupy	Učivo	Téma	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> • odlišuje živé přírodniny od neživých • orientuje se v nejdůležitějších názorech na vznik života • popíše některé základní projevy života na konkrétních organismech • vymezí základní projevy života, jeho podmínky, význam a doloží jeho rozmanitost 	<ul style="list-style-type: none"> - úvod do učiva - vznik života • vývoj, rozmanitost, projevy života, názory na vznik života - buňka - fotosyntéza, dýchání 	<ul style="list-style-type: none"> úvod do učiva Země a život buňka životní procesy rostlin 		<ul style="list-style-type: none"> Z – planeta Země Z – přírodní sféra Země – hydrosféra, atmosféra, biosféra Fy – koloběh vody v přírodě

<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka uvede příklady virových a bakteriálních onemocnění člověka, vstupní cesty bakterií a virů do organismu a způsoby prevence pozná (i s pomocí atlasu) naše nejznámější jedlé a jedovaté houby, popíše stavbu plodnic ovládá zásady sběru hub, jejich konzumace a první pomoci při otravě houbami rozlišuje, popíše a vysvětlí funkci základních orgánů (organových soustav) rostlin jednoduše vysvětlí základní fyziologické procesy a jejich význam pro rostliny a využití při jejich pěstování 	<ul style="list-style-type: none"> viry, bakterie, sinice výskyt, význam a praktické využití - biologie hub <ul style="list-style-type: none"> - houby bez plodnic základní charakteristika, vliv na člověka a ostatní živé organismy - houby s plodnicemi stavba, výskyt, význam, zásady sběru, konzumace a první pomoc při otravě houbami - lišejníky – výskyt, význam - biologie rostlin <ul style="list-style-type: none"> - základní složení a struktura živých soustav pletiva tkáň orgány, orgánové soustavy 	<p>nebuněčné organismy, organismy s nepravým jádrem</p> <p>organismy s pravým jádrem</p> <p>říše houby</p> <p>system a evoluce rostlin</p>	<p>ENV – I.</p> <p>OSV – III.</p> <p>EGS – II. ENV – IV. EGS – II. MDV – I.</p> <p>OSV – I.</p> <p>ENV – I., IV.</p>	
---	---	--	--	--

Doporučené pomůcky: nástěnné obrazy, interaktivní tabule, přírodní materiály, trvalé preparáty, mikroskop a pomůcky pro mikroskopování, botanické a zoologické klíče a atlasy, dataprojektor, počítač ...

Vyučovací předmět: **Biologie**

Třída: **sekunda**

Očekávané výstupy v RVPZV

- odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům
- rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů
- rozpozná a porovná funkci základních orgánů (orgánových soustav) živočichů
- rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin
- zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka a uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy
- odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí aplikuje praktické metody poznávání přírody.
- zaznamenává a vyhodnocuje na základě pozorování v přírodě i na internetu (např. s využitím webkamery) základní projevy chování vybraných živočichů české přírody
- objasní na konkrétních příkladech způsob života pozorovaných živočichů s využitím tištěných i online určovacích klíčů a mobilních aplikací pro identifikaci rostlin
- určuje v regionu běžně se vyskytující rostliny pomocí aplikací (například virtuální pitva)
- zkoumá vnitřní stavbu vybraných organismů a popisuje vlastnosti a funkci jejich orgánových soustav
- přispívá k mapování výskytu vybraných živočichů regionu s využitím vhodných webových stránek a aplikací
-

Ročníkové výstupy	Učivo	Téma	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> • odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům • vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin 	biologie rostlin <ul style="list-style-type: none"> • anatomie a morfologie rostlin – stavba a význam jednotlivých částí těla vyšších rostlin (kořen, stonek, list, květ, semeno, plod) • fyziologie rostlin – základní principy fotosyntézy, dýchání, růstu a rozmnožování 	<ul style="list-style-type: none"> • systém a evoluce rostlin 	ENV – I., II.	

<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich významné zástupce pomocí klíčů a atlasů rozlišuje druhy hospodářsky významných rostlin a uvede jejich využití popíše vnější a vnitřní stavbu živočichů za použití osvojené odborné terminologie a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek vysvětlí význam a zásady třídění organismů rozlišuje živočichy podle diakritických znaků, řadí je do hlavních taxonomických skupin popíše základní způsoby života některých živočichů a jejich přizpůsobení danému prostředí vysvětlí individuální vývin hospodářsky a epidemiologicky známých zástupců bezobratlých a obratlovců, orientuje se v zákonitostech individuálního vývoje 	<p>systém rostlin</p> <ul style="list-style-type: none"> poznávání a zařazování běžných druhů a vybraných zástupců (krytosemenných rostlin), jejich vývoj a využití hospodářsky významných zástupců <p>význam rostlin a jejich ochrana</p> <p>biologie živočichů</p> <ul style="list-style-type: none"> stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla tkáně, orgány, orgánové soustavy, organismy mnohobuněčné, rozmnožování <p>- vývoj, vývin a systém živočichů – významní zástupci jednotlivých skupin živočichů – prvoci, bezobratlí (žahavci, ploštěnci, hlísti, měkkýši, kroužkovci, členovci), strunatci (paryby, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci)</p>	<ul style="list-style-type: none"> systém a evoluce živočichů 	<p>EGS – II. ENV – I.</p> <p>ENV – III., IV. EGS – II. OSV – III.</p>	<p>Z – fyto geografie VZ – léčivé a jedovaté rostliny, drogy, bioprodukty</p> <p>Z – rozšíření živočichů, rozšíření organismů, migrace D – rybníkářství v Čechách Z – cesty ptáků CH – insekticidy</p>
--	---	--	---	--

<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí význam živočichů v přírodě i pro člověka • projevuje aktivní osobní pomoc při ochraně živočichů • uvede příklady chráněných živočichů u nás i ve světě • posoudí vhodnost a důsledky umělého zásahu do přírody • provádí etologická pozorování živočichů • pracuje s encyklopediemi rostlin a živočichů • používá určovací klíče a aplikace, interaktivní a multimediální aplikace pro zkoumání anatomie živočichů a rostlin • pracuje prakticky s mikroskopem a připraví jednoduchý mikroskopický preparát • uvede praktické příklady metod poznávání přírody • aplikuje základní pravidla bezpečnosti práce při poznávání přírody a života při laboratorních cvičeních, terénních vycházkách, exkurzích, školních projektech • vysvětlí význam péče o zdraví a své konkrétní chování (postoje) v souvislosti se zdravím 	<p>- rozšíření, ochrana a význam živočichů – hospodářsky a epidemiologicky významné druhy, péče o vybrané domácí živočichy, chov domestikovaných živočichů, živočišná společenstva</p> <p>praktické poznávání přírody</p> <p>podpora zdraví</p> <p>- podpora zdraví a její formy – prevence a intervence, působení na změnu kvality prostředí a chování jedince, odpovědnost jedince za zdraví</p>	<ul style="list-style-type: none"> • laboratorní práce • výchova ke zdraví 	<p>OSV – I., II., III.</p>	<p>VZ – roztoči a onemocnění nervové soustavy</p> <p>VZ – základní hygienické návyky, bezpečnost práce</p> <p>ochrana člověka za mimořádných událostí.</p>
--	--	--	----------------------------	--

Doporučené pomůcky: nástěnné obrazy, interaktivní tabule, přírodní materiály, trvalé preparáty, mikroskop a pomůcky pro mikroskopování, botanické a zoologické klíče a atlasy, dataprojektor, počítač ...

• Vyučovací předmět: **Biologie**

Třída: **tercie**

Očekávané výstupy v RVPZV

- porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů
- rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin
- zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka a uplatňuje zásady bezpečného chování živočichy
- odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí
- orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka, určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy, objasní vznik a vývin nového jedince od početí až po stáří
- rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby, vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti, uvede příklad dědičnosti v praktickém životě aplikuje praktické metody poznávání přírody
- pomocí názorných multimediálních prostředků vysvětlí funkci orgánových soustav a metabolické procesy v lidském těle
- s využitím mobilní aplikace nebo senzorů změří srdeční tep.
- odůvodňuje hygienicky vhodnou (doporučenou) délku práce s digitálními technologiemi, uvede příklady možného poškození zdraví
- posoudí, jak v rámci denního režimu zařadit aktivity kompenzující jednostrannou zátěž práce s digitálními technologiemi
- dodržuje pravidla bezpečného pohybu na sociálních sítích a ochrany osobních dat, uvede příklady možných rizikových situací při komunikaci v digitálním prostředí
- vyhledá v online dostupných zdrojích konkrétní informace týkající se zdraví a bezpečí, zpracuje je podle zadání a diskutuje o nich, posoudí jejich relevanci a důvěryhodnost
- samostatně zaznamená pomocí digitálních technologií zadané informace týkající se zdraví a bezpečí, připraví z nich prezentaci a diskutuje o zjištěných údajích
- podle zadání vyhledá v online dostupných zdrojích (webové stránky, aplikace) zaměřených na problematiku zdraví a bezpečí konkrétní informace, samostatně je zpracuje, analyzuje a připraví prezentaci
- samostatně zachytí pomocí vybraných digitálních technologií konkrétní data, analyzuje je, připraví prezentaci s vlastními závěry (náměty)

Ročníkové výstupy	Učivo	Téma	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
<p>porovná základní vnější a vnitřní stavbu živočichů za použití osvojené odborné terminologie a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů</p> <ul style="list-style-type: none"> • • rozliší a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy a zařazuje je do hlavních taxonomických skupin • vysvětlí význam živočichů v přírodě i pro člověka • uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy • odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí • popíše stavbu lidského těla a vysvětlí funkci orgánů a orgánových soustav a jejich vztahy • orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka • popíše vznik a vývin nového jedince od početí do dospělosti a stáří • 	<p>biologie živočichů</p> <ul style="list-style-type: none"> • stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla – živočišná buňka, tkáně, orgány, orgánové soustavy, organismy mnohobuněčné, rozmnožování • vývoj, vývin a systém živočichů – významní zástupci savců • • rozšíření, ochrana a význam živočichů • • hospodářsky a epidemiologicky významné druhy, péče o vybrané domácí živočichy, chov domestikovaných živočichů, živočišná společnost <p>projevy chování živočichů</p> <p>fylogeneze a ontogeneze člověka – rozmnožování člověka</p> <p>anatomie a fyziologie člověka</p>	<p>systém a evoluce živočichů</p>	<p>ENV – III. EGS – II.</p>	<p>Z – migrace organismů, rozšíření živočichů</p>

<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uvede praktické příklady jejich prevence a léčby uvede argumenty pro odložení pohlavního života do doby plné zralosti a vysvětlí, proč organismus dospívající dívky není biologicky zralý pro těhotenství a porod pojmenuje způsoby ochrany proti nechtěnému početí a orientuje se v možnostech i ve vhodnosti jejich použití orientuje se v rozdílech sexuálního chování jednotlivců (homosexuální, bisexuální vztahy aj.) vysvětlí potřeby matky v těhotenství a po porodu; uvede potřeby narozeného dítěte vysvětlí roli matky a otce při péči o dítě a při jeho výchově vysvětlí, co je podstatou zdravého životního stylu, a snaží se o jeho uplatnění posoudí výživovou hodnotu potravin a samostatně uplatňuje zásady zdravého stravovacího režimu orientuje se v údajích o složení a trvanlivosti potravinářských výrobků a využívá 	<ul style="list-style-type: none"> stavba a funkce jednotlivých částí lidského těla, orgány, orgánové soustavy (opěrná, pohybová, oběhová, dýchací, trávicí, vylučovací, rozmnožovací a řídicí), vyšší nervová činnost, nemoci, úrazy a prevence - příčiny, příznaky, praktické zásady a postupy při léčení běžných nemocí, závažná poranění a život ohrožující stavy a epidemie změny v životě člověka a jejich reflexe dětství, puberta, dospívání - tělesné, duševní a společenské změn sexuální dospívání a reprodukční zdraví – prevence rizikového sexuálního chování, předčasná sexuální zkušenost; antikoncepce, těhotenství a rodičovství mladistvých; poruchy pohlavní identity základní péče o dítě zdravý způsob života a péče o zdraví výživa a zdraví – zásady zdravého stravování, vliv životních podmínek 	<p>etologie, člověk jako součást živé přírody</p> <p>původ a vývoj člověka</p> <p>biologie člověka</p>	<p>OSV – III.</p> <p>OSV – III.</p> <p>MKV – I. VDO – IV. OSV – I.</p> <p>ENV – III. EGS – II. MDV – V.</p>	<p>D – vývoj člověka</p> <p>OV – ontogeneze člověka TV – význam posilování, udržování kondice, otužování Ch – aerobní procesy, oxidace</p>
---	--	--	---	--

<p>je při nákupu a uchovávání potravin v domácnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • orientuje se ve specifických potřebách výživy v období dospívání • vysvětlí souvislosti mezi nezdravou výživou a rozvojem civilizačních chorob; navrhne změny odpovídající požadavkům zdravé výživy • sestaví jídelníček v souladu se zásadami zdravé výživy • uvede klady a zápory některých alternativních výživových směrů <p>• uplatňuje tělesnou a intimní hygienu s ohledem na zdravotní hlediska a ohleduplné mezilidské vztahy</p> <p>• zařazuje do svého denního režimu aktivní pohyb, otužování a relaxaci</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje mezi běžnými a infekčními chorobami a aktivně se proti nim brání • vysvětlí rizika nechráněného pohlavního styku a střídání partnerů • pojmenuje nejčastější pohlavní choroby (kapavka, příjice aj.) a vysvětlí, jak se před nimi chránit • vysvětlí, jak dochází k přenosu viru HIV a co se děje po proniknutí infekce do organismu 	<p>a způsobu stravování na zdraví; specifické druhy výživy, poruchy příjmu potravy</p> <p>tělesná a duševní hygiena</p> <ul style="list-style-type: none"> • zásady osobní, intimní a duševní hygieny, otužování, význam pohybu pro zdraví • ochrana před přenosnými i nepřenosi- nosnými chorobami, chronickým onemocněním a úrazy - bezpečné způsoby chování (nemoci přenosné pohlavním stykem, HIV/AIDS, he- patitidy); preventivní a lékařská péče; odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů (úrazy v domácnosti, při sportu, na praco- višti, v dopravě) 	<p>výchova ke zdraví</p>	<p>VDO – I.</p>	<p>Fy – zákon zachování energie, přeměna energie, smysly – zrak, sluch Ch – cukry, tuky, bílkoviny, oxidy, spalování</p> <p>VZ – sexualita, pohlavně přenosné choroby</p>
---	---	--------------------------	-----------------	---

<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v léčbě infekce HIV a AIDS a zdůvodní preventivní opatření boje proti šíření HIV • použije v případě problémů kontakty na odbornou pomoc • rozlišuje mezi závažnými a méně závažnými poraněními • samostatně ovládá základní postupy první pomoci, včetně základů obvazové techniky • poskytne nezbytnou první pomoc i při vážnějších poraněních • rozlišuje mezi běžnými a civilizačními chorobami a aktivně se proti nim brání • vysvětlí zdravotní a sociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek • obhájí příklady pozitivních životních cílů a hodnot jako protiargument zneužívání návykových látek • používá způsoby odmítání návykových látek ve styku s vrstevníky • vysvětlí souvislosti mezi zneužíváním návykových látek a bezpečností silničního provozu • orientuje se v trestně právní problematice návykových látek • uplatňuje účelné modely chování v případě šikany, týrání a zneužívání dítěte 	<p>rizika ohrožující zdraví a jejich prevence</p> <ul style="list-style-type: none"> • civilizační choroby • zdravotní rizika, preventivní a akutní lékařská péče <p>auto-destruktivní závislosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • zdravotní a sociální rizika zneužívání návykových látek (bezpečnost v dopravě, trestná činnost), patologické hráčství, práce s počítačem, náboženské sekty <p>skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita</p> <ul style="list-style-type: none"> • šikana a jiné projevy násilí; formy sexuálního zneužívání dětí; komunikace se službami odborné pomoci – praktické dovednosti • bezpečné chování • komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi, pohyb v rizikovém prostředí, konfliktní a krizové situace • dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví – bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech 		<p>ENV – IV.</p> <p>OSV – I., II., III. ENV – IV.</p>	<p>VZ – nebezpečí návykových látek, kouření, alkoholismus</p> <p>Ochrana člověka za mimořádných událostí.</p> <p>Ch – nukleové kyseliny</p>
---	--	--	---	---

<ul style="list-style-type: none"> • rozpozná klamavou reklamu na potraviny a vyjádří k ní vlastní názor • uvede příklady klamavé reklamy na potraviny • kriticky posuzuje reklamy na cigarety a alkohol • kriticky se vyjadřuje k projevům násilí a brutality zprostředkované médií • objasní podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti • uvede příklady dědičnosti v praktickém životě • využívá multimediální aplikace pro zobrazování orgánových soustav člověka • aplikuje praktické metody poznávání přírody 	<ul style="list-style-type: none"> • manipulativní reklama a informace – reklamní vlivy, působení médií • dědičnost a proměnlivost organismů • podstata dědičnosti a přenos dědičných informací, gen, křížení <p>praktické metody poznávání přírody</p> <ul style="list-style-type: none"> • pozorování lupou a mikroskopem, zjednodušené určovací klíče a atlasy, založení sbírek • hygiena práce na počítači a s jinými digitálními technologiemi • dopady dlouhodobé jednostranné práce na zdraví; kompenzace jednostranného zatížení při práci s digitálními technologiemi • riziko používání digitálních technologií v silničním provozu (při přecházení, jízdě na kole apod.) • aktivní odpočinek a předcházení jednostranné zátěži při práci s digitálními technologiemi • relaxační a kompenzační cvičení • webové stránky a aplikace obsahující problematiku zdraví a bezpečí • informační weby se zprávami o běžných situacích týkajících se hygieny, 	<p>genetika</p> <p>laboratorní práce</p> <p>práce s laboratorní technikou</p>	<p>OSV – I., II., III.</p>	<p>VZ – základní hygienické návyky, bezpečnost práce</p>
--	--	---	----------------------------	--

	<p>zdraví a nemocí, stravování, dopravy, mimořádných událostí atd.</p> <ul style="list-style-type: none"> • sběr informací o činnostech ve vlastním denním režimu (práce, pohyb, odpočinek, stravování, hygiena atd.) pomocí digitálních technologií – mobilní telefon, tablet, chytré hodinky atd. • webové stránky a aplikace s problematikou zdraví a bezpečí v češtině i v cizím jazyce; • vyhledávání informací o zdraví a bezpečí, posuzování pravdivosti informací, preferování oficiálních webových stránek institucí, ověřování zdrojů • zpracování dat do podoby grafických a statistických přehledů – týmové projekty zaměřené na problematiku zdraví a bezpečí • hygiena práce s digitálními technologiemi v každodenním režimu 			
--	--	--	--	--

Doporučené pomůcky: nástěnné obrazy, interaktivní tabule, přírodní materiály, trvalé preparáty, videokazety, mikroskop a pomůcky pro mikroskopování, botanické a zoologické klíče a atlasy, dataprojektor, počítač, projekční kamera

Vyučovací předmět: **Biologie**

Třída: **kvarta**

Očekávané výstupy v RVPZV

- vysvětlí rozdíly mezi živou a neživou přírodou
- rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek
- rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin
- uvede na základě pozorování význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi
- uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi
- vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam
- uvede příklad kladných a záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému
- aplikuje praktické metody poznávání přírody dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání přírody
- chová se odpovědně při mimořádných událostech a prakticky využívá základní znalosti první pomoci při likvidaci následků hromadného zasažení obyvatel
- vlastními slovy objasní vývoj populací organismů s využitím názorných multimediálních prostředků
- aktivně využívá digitální technologie za účelem získávání, uchovávání, vyhodnocování a sdílení informací a dat při zkoumání živé a neživé přírody
- na základě osvojených poznatků a zkušeností z přírodopisu kriticky hodnotí informace šířené v přímé (běžné mezilidské) nebo mediální komunikaci
- zkoumá vybrané vlastnosti životního prostředí (např. teplota, vlhkost, hluk) pomocí mobilních zařízení, aplikací a měřicích systémů
- vyhodnocuje vybrané vlastnosti životního prostředí (např. teplota, vlhkost, hluk) pomocí grafů, schémat a mapových portálů
- nachází souvislosti mezi aktivitami člověka a jeho vlivem na životní prostředí, porovnává získaná data o životním prostředí (např. teplota, vlhkost, hluk) s aktivitami člověka a jeho vlivem na přírodu a krajinu

Ročníkové výstupy	Učivo	Téma	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> • objasní zjednodušeně vznik Sluneční soustavy a vymezi velikost a postavení Země v jejím rámci • popíše geologický vývoj a stavbu Země 	Země <ul style="list-style-type: none"> • vznik a stavba Země 	geologické obory neživá příroda a její vztah k přírodě živé	ENV – IV.	Z – planeta Země, její stavba

<ul style="list-style-type: none"> rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek rozliší důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody porovná význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy posoudí praktický význam důležitých nerostů i hornin 	<ul style="list-style-type: none"> nerosty a horniny vznik, vlastnosti, praktický význam a využití vybraných zástupců vnější a vnitřní geologické děje příčiny a důsledky půdy – složení, vlastnosti 	<p>planeta Země, Sluneční soustava a vesmír</p> <p>mineralogie, petrologie</p> <p>pedologie.</p> <p>podzemní voda a prameny</p>		<p>Fy – terminologie, fyzikální vlastnosti nerostů a hornin</p> <p>Ch – chemické vzorce, značky prvků, chemické vlastnosti nerostů a hornin</p>
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí základy deskové tektoniky rozlišuje vnitřní a vnější geologické děje, jejich příčiny a důsledky objasní horninový cyklus a oběh vody <p>– uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi</p> <p>– na příkladu objasní základní princip existence živých a neživých složek ekosystému</p>	<ul style="list-style-type: none"> vývoj zemské kůry a organismů na Zemi – vznik života, vývoj organismů a jejich přizpůsobování prostředí <p>podnebí a počasí ve vztahu k životu organismů</p> <p>organismy a prostředí</p>	<p>geologické děje</p> <p>vznik a vývoj života na Zemi</p>	<p>ENV – IV.</p> <p>ENV – II.</p>	<p>Ch – působení vody ve vápencích</p> <p>Z – lidé v ohrožení – přírodní katastrofy, přírodní sféra – litosféra, pedosféra, hydrosféra, biosféra, atmosféra</p> <p>CH – koloběh látek, chemické znečištění přírodní sféry – emise, pesticidy, herbicidy, insekticidy</p> <p>Fy – vlastnosti vody, koloběh vody v přírodě, vodní energie a její využití</p>

<ul style="list-style-type: none"> – vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam – uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí – uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi • rozliší podmínky života a na příkladech vysvětlí výskyt organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi • vysvětlí podstatu a význam jednoduchých potravních řetězců z různých ekosystémů • využívá simulace a modely vývoje populací a společenstev organismů • • pracuje prakticky s mikroskopem a připraví jednoduchý mikroskopický preparát • uvede praktické příklady metod poznávání přírody • aplikuje základní pravidla bezpečnosti práce při poznávání přírody 	<ul style="list-style-type: none"> • vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím, • • • • • ochrana přírody • globální problémy a jejich řešení, chráněná území <p>praktické poznávání přírody</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ekologie • laboratorní práce 	<p>VDO – III. EGS – II. ENV – I., II., III.</p>	<p>VZ, OV – základní hygienické návyky, bezpečnost práce</p>
--	---	---	---	--

<p>a života při laboratorních cvičeních, terénních vycházkách, exkurzích, školních projektech</p> <ul style="list-style-type: none"> • chová se odpovědně při mimořádných událostech a prakticky využívá základní znalosti první pomoci při likvidaci následků hromadného • zasažení obyvatel 	<p>rizika ohrožující zdraví a jejich prevence</p> <ul style="list-style-type: none"> • ochrana člověka za mimořádných událostí • živelní pohromy, terorismus 		<p>OSV – I., II., III.</p>	<p>ochrana člověka za mimořádných událostí.</p>
---	--	--	----------------------------	---

Doporučené **pomůcky**: nástěnné obrazy, interaktivní tabule, přírodní materiály, trvalé preparáty, mikroskop a pomůcky pro mikroskopování, botanické a zoologické klíče a atlasy, dataprojektor, počítač.

5.10 Zeměpis

5.10.1 Charakteristika předmětu zeměpis

Výuka předmětu zeměpis probíhá ve všech ročnících nižšího gymnázia vždy v celé třídě současně, s hodinovou dotací: 2 hodiny týdně v primě a sekundě a po 1 hodině týdně v terci a kvartě.

Hlavním cílem výuky je získání základních znalostí o Zemi, jejích vlastnostech a vlastnostech krajinné sféry, o obyvatelstvu, kontinentech a regionech.

Studenti jsou vedeni k aplikaci těchto poznatků do praktického života, organizujeme exkurze a praktická cvičení v přírodě, pravidelně začleňujeme průřezová témata dle vzdělávacího obsahu vyučovacího předmětu s aktivním využitím mezipředmětových vztahů. Při výuce kládeme důraz na čtení s porozuměním a samostatnou interpretaci získaných poznatků.

5.10.2 Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- vyhledává a třídí informace ze všech oblastí geografie, na základě pochopení je využívá při dalším učení a v praktickém životě
- používá odborné termíny, symboly
- uvádí a propojuje poznatky do širších souvislostí na jejich základě dokáže charakterizovat komplexněji jednotlivé oblasti světa
- samostatně používá a analyzuje dostupné mapové podklady, výsledky porovnává, posuzuje a vyvozuje závěry
- hodnotí výsledky své práce a dokáže o nich diskutovat

Kompetence k řešení problému

- je schopen rozpoznat problémové situace ve škole i mimo ni, přemýšlí o jejich příčinách a plánuje možnosti jejich řešení
- v literatuře, časopisech i na internetu vyhledává informace k řešení problému
- získané vědomosti uplatňuje k hledání nových variant řešení problémů
- své řešení je schopen obhájit svá řešení

Kompetence komunikativní

- vyjadřuje samostatně své myšlenky, názory a postoje ústním i písemným způsobem
- diskutuje a argumentuje k danému tématu
- dokáže vhodně interpretovat texty, popř. mapové materiály a veřejně je prezentovat
- ke komunikaci využívá nejmodernější komunikační technologie

Kompetence sociální a personální

- chápe význam a pravidla týmové práce, spolupracuje a je platným členem týmu
- ohleduplně jedná s ostatními členy týmu
- umí poskytnout pomoc, případně o ni umí požádat
- upevňuje dobré mezilidské vztahy v týmu

Kompetence občanské

- respektuje názory ostatních lidí, zákony, společenské normy a pravidla slušného chování
- uvědomuje si význam potlačení rasové, náboženské a národnostní diskriminace

- chrání tradice, kulturní, historické a přírodní památky
- chápe význam trvale udržitelného rozvoje, nutnost třídění odpadů, využívání a větší rozvoj obnovitelných zdrojů energie

Kompetence pracovní

- dokáže využít znalostí získaných v jiných vzdělávacích oblastech v rámci další přípravy na budoucí povolání
- efektivně a bezpečně používá materiály a pomůcky
- dodržuje daná pravidla
- pružně reaguje na změněné pracovní podmínky
- orientuje se v základní pracovní legislativě

Kompetence digitální

- učitel žáky k volbě a účelnému využívání vhodných digitálních technologií při činnostech s digitalizovanými geoinformačními zdroji, prameny a programy;
- učitel seznamuje žáky s různými možnostmi, jak komunikovat činnosti a výsledky práce s digitalizovanými geografickými reáliemi;
- učitel klade důraz na bezpečnou a efektivní komunikaci žáků, odpovědné chování a jednání v digitálním světě

5.10.3 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu zeměpis

Vyučovací předmět: **Zeměpis**

Třída: **prima**

Očekávané výstupy v RVPZV

- organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů
- používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii
- vytváří a využívá myšlenková schémata a myšlenkové mapy pro orientaci v prostorové realitě na základě digitalizovaných prostorových informací
- uvede příklady užití geoinformačních technologií v geografii i v běžném životě
- hodnotí význam navigačních přístrojů a aplikací pro orientaci na Zemi, uvede konkrétní příklady jejich využití
- objasní výhody digitálních tematických map pro zobrazení a hodnocení geografické reality přírodního prostředí
- prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů
- rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje, klasifikuje tvary zemského povrchu
- porovnává působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost

Ročníkové výstupy	Učivo	Téma	Průřezová témata	Mezipředm. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> • dokáže pracovat s geografickými informacemi a daty • používá základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii • zlepšuje své prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů 	<ul style="list-style-type: none"> • komunikační a kartografický jazyk - • vybrané obecně používané geografické, topografické a kartografické pojmy (důležité body, výrazné liniové útvary, plošné útvary a jejich kombinace: sítě, povrchy, ohniska-uzly • hlavní kartografické produkty: plán, mapa, jazyk mapy: symboly, smluvené značky, vysvětlivky, statistická data a jejich grafické vyjádření, tabulky, základní informační média a zdroje • geografická kartografie a topografie • glóbus, měřítko glóbu, zeměpisná síť, poledníky a rovnoběžky, zeměpisné souřadnice, určování zeměpisné polohy 	<ul style="list-style-type: none"> • kartografie a topografie <p>Země jako vesmírné těleso</p>	OSV – X.	<p>D – stará mapová díla</p> <p>M – měřítko mapy a glóbu</p> <p>ČJ – názvosloví na mapách</p> <p>TV – práce s mapou v terénu</p>

<p>a procesů v nich a vytváří si postoj k okolnímu světu</p> <ul style="list-style-type: none"> • dokáže tvar Země na konkrétních příkladech, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů • rozlišuje jednotlivé složky a prvky přírodní sféry, tvary zemského povrchu jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje porovná působení vnitřních a vnějších pochodů v přírodní sféře na přírodu a lidskou společnost • uvede příklady užití geoinformačních technologií v geografii • hodnotí význam navigačních přístrojů a aplikací pro orientaci na Zemi, uvede konkrétní příklady jejich využití • využívá vybraný geografický informační systém 	<p>v zeměpisné síti, měřítko a obsah map a plánů, orientace plánů a map vzhledem k světovým stranám: praktická aplikace s dostupnými kartografickými produkty v tištěné i elektronické podobě.</p> <ul style="list-style-type: none"> • příklady užití geoinformačních technologií (navigační přístroje a systémy v dopravě, digitální mapy, digitální zdroje pro znázorňování, vyjádření a hodnocení prvků, jevů a procesů, digitální vzdělávací zdroje, databáze, kanály, portály pro výuku zeměpisu • GIS (komponenty, příklady, příklady výstupů, a jejich užití), vybraný jednoduchý GIS online (užití, tvorba jednoduchých map, propojení s databázovými systémy, využitím vlastních dat • digitální mapy, mapové portály (charakteristiky, příklady využití v geografii i v běžném životě, výhody a nevýhody digitálních map, digitální mapa jako zdroj informací, jako výstup sběru a zpracování dat, užití mapových portálů a digitálních map pro charakteristiky a hodnocení regionů, v nichž se škola nachází • Země jako vesmírné těleso • tvar, velikost, pohyby Země • střídání dne a noci na Zemi, • střídání ročních období • světový čas a časová pásma, pásmový čas, datová hranice pásmový čas • krajinná sféra • přírodní a společenská sféra, hospodářská sféra, složky a prvky přírodní sféry • systém přírodní sféry na planetární úrovni-geografické pásy, geografická šířková pásma, výškové stupně • systém přírodní sféry na regionální úrovni – přírodní oblasti 	<p>krajinná sféra</p> <p>přírodní sféra Země</p>	<p>MKV – I., III., IV. MDV – I.</p> <p>ENV – I.–IV.</p>	<p>Fy – družicové snímky při tvorbě map</p> <p>D – objevné plavby</p> <p>Ov – domov, obec, stát světadíl</p> <p>Bi – vodní ekosystémy, význam vody pro život na Zemi, vodní živočichové</p> <p>Fy – skupenství vody, oběh vody v přírodě, vodní energie a její využití, vlastnosti vody</p> <p>OV – nutnost hygieny, šetření vodou</p> <p>Bi – lesy, význam pro život na Zemi, obživa lidí, ochrana ŽP</p>
--	--	--	---	--

<p>pro znázornování a hodnocení vybraných složek přírodního obrazu planety Země a charakteristik států světa</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozliší na příkladech rozdíl mezi digitální a analogovou mapou, uvede výhody a nevýhody jednotlivých druhů; • vytváří jednoduchou digitální tematickou mapu vybraného přírodního jevu • dokáže objasnit příčinu přírodních katastrof na Zemi a jejich nebezpečí pro člověka lidskou společnost 		<ul style="list-style-type: none"> • lidé v ohrožení 		<p>Ochrana člověka za mimořádných událostí</p>
---	--	---	--	--

Vyučovací předmět: **Zeměpis**

Třída: **sekunda**

Očekávané výstupy v RVPZV

- lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny
- porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podrobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států
- zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich
- charakterizuje užití geoinformačních technologií i v běžném životě
- uvede konkrétní příklady navigačních přístrojů a aplikací pro orientaci na Zemi v rámci života lidí, využívá vybraný GIS pro znázorňování, srovnávání a hodnocení vybraných charakteristik států
- vytváří a využívá myšlenková schémata a myšlenkové mapy pro orientaci v prostorové realitě na základě digitalizovaných prostorových informací
- objasní výhody digitálních tematických map pro zobrazení a hodnocení geografické reality a geografického prostředí vybraných regionů světa

Ročníkové výstupy	Učivo	Téma	Průřezová témata	Mezipředm. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> • lokalizuje na mapách světadíly, oceány a mimoevropské makroregiony • komplexně porovná jejich postavení, jádrové a periferní oblasti • zhodnotí a porovná polohu rozlohu, rozlohy, přírodní znaky oblasti • zhodnotí a porovná kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry • srovnává zvláštnosti, podobnosti a možnosti 	<ul style="list-style-type: none"> • poměr pevniny a oceánů, rozloha kontinentů a světového oceánu • světadíly, oceány, makroregiony světa: • určující a porovnávací kritéria, přiměřená charakteristika přírodních a socio-ekonomických poměrů s důrazem na vazby a souvislosti (přírodní oblasti, podnebné oblasti, sídelní oblasti, jazykové oblasti, náboženské a kulturní oblasti) • modelové regiony světa: • vybrané modelové přírodní, společenské, politické, hospodářské a environmentální problémy, možnosti jejich řešení • Afrika: 	<ul style="list-style-type: none"> • pevniny a oceány • Afrika • regiony Afriky 	<p>MDV – I. MDV – V. VDO</p>	<p>OV – formy států, státní hranice</p> <p>D – objevné cesty Bi – biomy</p> <p>M – čtení grafů (klimadiagramy)</p>

<p>mimoevropských regionů v modelových státech</p> <ul style="list-style-type: none"> • přiměřeně srovnává změny krajiny, politický, hospodářský a kulturní vývoj regionů • používá geoinformační technologie v geografii i v běžném životě • uvádí konkrétní příklady navigačních přístrojů a aplikací pro orientaci na Zemi • využívá vybraný GIS pro porovnávání jednotlivých charakteristik států světa • používá vybrané digitální mapy, mapové portály a digitální databáze pro charakteristiku a srovnávání makroregionů světa • vytváří jednoduchou digitální tematickou mapu přírodního, společenského nebo hospodářského jevu vybraných států nebo regionů světa • analyzuje s pomocí dostupných digitálních 	<ul style="list-style-type: none"> • islámská severní Afrika • sahel • země Guinejského zálivu • východní Afrika • jižní Afrika <p>Atlantský oceán – reliéf dna, oceánské proudy, nerostné suroviny, rybolov</p> <ul style="list-style-type: none"> • Amerika: • USA • Kanada • Mexiko a střední Amerika • andské země • Brazílie • země jižního rohu <p>Indický oceán – reliéf dna, monzuny, mořské proudy</p> <p>Tichý oceán – reliéf dna, tropické cyklóny, typy ostrovů</p> <p>Mikronésie, Melanésie, Polynésie (rozdílné a společné znaky, cestovní ruch)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Arktida, Antarktida • Nový Zéland • Austrálie • Asie: • Blízký východ • Střední východ • Zakavkazsko 	<ul style="list-style-type: none"> • Atlantský oceán • Amerika • regiony Ameriky <ul style="list-style-type: none"> • Indický oceán • Tichý oceán • Oceánie • polární oblasti • Austrálie • Asie • regiony Asie 		<p>Bi – choroby, škůdci</p> <p>D – Vikingové, K. Kolumbus, staré indiánské civilizace</p> <p>Bi – korálnatci, korálové ostrovy</p>
---	---	--	--	--

<p>map a mapových portálů vybrané složky a prvky konkrétních geografických míst, lokalit a regionů</p>	<ul style="list-style-type: none"> • střední Asie • jižní Asie • jihovýchodní Asie • východní Asie • Čína • Japonsko • Dálný východ a Sibiř • navigační přístroje a systémy v dopravě, digitální mapy, digitální zdroje pro znázornění, vyjádření a hodnocení prvků, jevů a procesů v geografickém prostředí, digitální vzdělávací zdroje, databáze, kanály a portály pro výuku zeměpisu • GIS –komponenty, druhy, příklady GIIS, příklady výstupů GIS a jejich užití, vybraný jednoduchý GIS online a jeho užití, tvorba jednoduchých tematických map, propojení s databázovými systémy, využití vlastních dat • prostorová data – charakteristika, druhy, příklady užití v geografii (co jsou to prostorová data, databázové systémy ČR i zahraniční (ČSÚ x World Factbook), užití databázových systémů-zdroj informací (rozloha, počet obyvatel) zpracování dat (např. hustota obyvatelstva) výstupy (tvorba jednoduchých tematických map, propojení s využitím jednoduchého GIS 			<p>OV – světová náboženství</p> <p>Fy, Ch – nerostné suroviny, zpracování ropy</p>
--	---	--	--	--

Vyučovací předmět: **Zeměpis**

Třída: **tercie**

Očekávané výstupy v RVPZV

- rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa
- lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny
- porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podrobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů Evropy a vybraných (modelových) států Evropy
- zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich
- vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy
- hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál ČR v evropském a světovém kontextu
- lokalizuje na mapách jednotlivé kraje ČR, hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit
-

Ročníkové výstupy	Učivo	Téma	Průřezová témata	Mezipředm. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> • lokalizuje na mapách evropský makroregion • podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny Evropy porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry Evropy a vybraných (modelových) států Evropy 	<ul style="list-style-type: none"> • Evropa – určující a porovnávací kritéria, jejich přiměřená charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů s důrazem na vazby a souvislosti (Evropa - vybrané modelové přírodní, společenské politické, hospodářské a environmentální problémy jejich možnosti řešení • severní Evropa • pobaltské republiky • jižní Evropa • západní Evropa • alpské země • transformující se země střední Evropy • země Balkánského poloostrova • východní Evropa 	<ul style="list-style-type: none"> • Evropa • regiony Evropy 	EGS -.I-III MDV – I MKV -.III	OV - , integrace Evropy, EU, formy vlády o D – dějiny Evropy D – Český stát OV – politický systém ČR, volební systém, územní členění

Vyučovací předmět: **Zeměpis**

Třída: **kvarta**

Očekávané výstupy v RVPZV

- posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel
- zhodnotí přiměřeně strukturu, složky, a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje
- porovná předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit
- porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků
- lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech
- používá vybrané digitální mapy, mapové portály a digitální databáze pro charakteristiku a srovnávání makroregionů světa a modelových států, pro jejich společenské, hospodářské a politické prostředí
- využívá vybraný GIS pro znázorňování a hodnocení vybraných složek přírodního obrazu a vybraných společenských a hospodářských jevů
- vytváří a využívá myšlenková schémata a myšlenkové mapy pro orientaci v prostorové realitě na základě digitalizovaných prostorových informací
- objasní výhody digitálních tematických map pro zobrazení a hodnocení geografické reality a geografického prostředí vybraných společenských, hospodářských a environmentálních jevů
- analyzuje pomocí dostupných digitálních map a mapových portálů vybrané složky a prvky konkrétních geografických míst, lokalit a regionů

Ročníkové výstupy	Učivo	Téma	Průřezová témata	Mezipředm. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> • přiměřeně zhodnotí prostorovou organizaci světové populace • posoudí souvislosti sídel a přírodních podmínek • pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel • • • 	<ul style="list-style-type: none"> • Obyvatelstvo světa • rozmístění obyvatelstva na Zemi a jeho příčiny • základní demografické charakteristiky • demografická revoluce • struktura obyvatelstva (věková, národnostní, náboženská, jazyková, rasová, podle pohlaví a zaměstnanosti) • Globalizační společenské, politické a hospodářské procesy • venkovská a městská sídla (společné a rozdílné znaky) • urbanizace, suburbanizace a jejich regionální rozdíly • aglomerace, konurbace, megalopole 	<ul style="list-style-type: none"> • světové obyvatelstvo 	MKV – III.– V. MDV – I.	OV – demografické charakteristiky, světová náboženství ČJ –jazykové rodiny Bi – lidské rasy OV – obec

<ul style="list-style-type: none"> • • přiměřeně zhodnotí strukturu, složky a funkce světového hospodářství • lokalizuje na mapách hlavní průmyslové oblasti a oblasti těžby nerostných surovin • porovnává předpoklady pro rozvoj průmyslu v jednotlivých regionech světa • srovnává státy světa a zájmové integrace států světa podle shodných a rozdílných znaků • lokalizuje na mapách geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech • používá vybrané digitální mapy, mapové portály, databáze • používá vybraný GIS pro znázorňování a hodnocení geografických jevů • objasní výhody digitálních map 	<ul style="list-style-type: none"> • sídelní systémy • globalizace • světové hospodářství: • sektorová a odvětvová struktura světového hospodářství • zemědělství, lesnictví, rybolov • hlavní oblasti těžby nerostných surovin • lokalizační faktory průmyslové výroby • hlavní průmyslové oblasti světa oblasti světa • ukazatele hospodářského rozvoje a životní úrovně • regionální společenské, politické, hospodářské útvary • státy a závislá území • národní a mnohonárodnostní státy • rozdělení států podle formy vlády, organizace státní moci, míry demokracie, hospodářské úrovně • územní členění států (části států, správní oblasti, kraje) • mezinárodní integrace států (politické, vojenské, ekonomické) • periferní a jádrové oblasti světa • konfliktní oblasti světa (příčiny, vývoj, srovnání) • digitální mapy • digitální mapy, digitální zdroje pro znázornění, vyjádření a hodnocení prvků, jevů, procesů v geografickém prostředí, digitální vzdělávací zdroje, databáze, kanály a portály pro výuku zeměpisu • GIS – komponenty, druhy, příklady GIIS, příklady výstupů GIS a jejich užití, vybraný jednoduchý GIS online a jeho užití, tvorba jednoduchých tematických map, propojení s databázovými systémy, využití vlastních dat 	<ul style="list-style-type: none"> • sídla a sídelní systémy • světové hospodářství • politická geografie • krajina • příroda a společnost 	<p>VDO – III., IV.</p> <p>ENV – I.–IV. MDV – I.</p>	<p>D – neolitická a průmyslová revoluce</p> <p>Bi – nerosty a horniny</p> <p>OV – typy států, demokracie, formy vlády, globalizace</p> <p>Bi – chráněné organismy, ekosystémy ochrana přírody</p>
---	---	---	---	---

<ul style="list-style-type: none"> • vytváří jednoduchou digitální tematickou mapu vybraného společenského, hospodářského nebo environmentálního jevu. 	<ul style="list-style-type: none"> • Prostorová data – charakteristika, druhy, příklady užití v geografii (co jsou to prostorová data, databázové systémy ČR i zahraniční (ČSÚ x World Factbook), užití databázových systémů-zdroj informací (rozloha, počet obyvatel) zpracování dat (např. hustota obyvatelstva) výstupy (tvorba jednoduchých tematických map, propojení s využitím jednoduchého GIS • digitální mapy, mapové portály-charakteristiky, příklady využití v geografii i v běžném životě, příklady digitálních map a příklady mapových portálů 			
---	---	--	--	--

5.11 Estetická výchova – výtvarná

5.11.1 Charakteristika předmětu estetická výchova – výtvarná

Realizuje obsah vzdělávacího oboru Výtvarná výchova RVP ZV, tematické okruhy průřezových témat Osobnostní a sociální výchova RVP ZV. Pro výuku je k dispozici odborná učebna.

Předmět Estetická výchova – výtvarná má velký význam pro formování estetického a pocitového vnímání žáků v kontextu s ostatními, převážně naukově orientovanými předměty. V průběhu výuky se žáci seznámí se základními výtvarnými technikami. Důležitou složkou je přehled nejvýznamnějších výtvarných směrů, autorů a děl.

Žák je veden k tomu, aby zejména

- chápal význam emotivních a pocitových prožitků pro život,
- se podílel na utváření příjemného prostředí pro pobyt ve škole,
- se v rámci svých možností snažil vyjádřit výtvarnými prostředky,
- chápal, že práce jedince ovlivní výsledek práce celé skupiny,
- si na základě poznání duchovních a kulturních hodnot současných i minulých utvářel nepředpojaté postoje k různým kulturám a společnostem,
- chápal význam výtvarného díla a výtvarného umění v historickém kontextu.

Výchovné a vzdělávací strategie

5.11.2 Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- nejdůležitější je naučit žáky plánovat, organizovat a řídit vlastní učení a budovat pozitivní vztah k učení

Kompetence k řešení problémů

- kriticky myslet, činit rozhodnutí, uvědomovat si zodpovědnost za svá rozhodnutí

Kompetence komunikativní

- umění naslouchat druhým, zapojovat se kultivovaně do diskuse, vhodně argumentovat, využívat informační technologie pro komunikaci se světem

Kompetence sociální a personální

- pěstovat ohleduplnost a úctu při jednání s jinými lidmi, vytvářet dobré mezilidské vztahy, dosáhnout pocitu sebeúcty
- vést žáky k sdílení a prezentaci tvůrčího záměru, témat a výsledků tvůrčí práce v rovině tvorby, vnímání a interpretace; učitel klade důraz zejména na individuální přístup k žákům a na rozvoj jejich vlastních schopností; organizuje návštěvy výstav podle aktuálních možností, formuje tak postoje žáků k emotivním a pocitovým prožitkům, rozvíjí jejich kulturní rozhled

Kompetence občanské

- respektovat požadavky na kvalitní životní prostředí, chránit zdraví, dodržovat společenské normy; učitel organizuje žákům práci formou větších společných projektů, rozvíjí tak jejich schopnosti týmové spolupráce a zodpovědnost jedince za společné dílo

Kompetence pracovní

- přistupovat k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních společenských hodnot; učitel organizuje žákům práci formou větších společných projektů, rozvíjí tak jejich schopnosti týmové spolupráce a zodpovědnost jedince za společné dílo
- využívat znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činit podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření

Kompetence digitální

- vést žáky k užívání různorodých vizuálně obrazných prostředků včetně digitálních technologií při vlastní tvorbě, k nalézání neobvyklých postupů a různých variant řešení
- vést žáky k vyhledávání a sdílení inspiračních zdrojů, uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům

5.11.3 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu estetická výchova – výtvarná

Vyučovací předmět: **Estetická výchova – výtvarná**

Třída: **prima**

Očekávané výstupy v RVPZV

- vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů, uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků, variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků
- zaznamenává vizuální zkušenost, i zkušenosti získané ostatními smysly a zaznamenává podněty z představ a fantazie
- zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích, k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace
- vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření
- rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku Interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti, vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobitých zkušeností a prožitků
- ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření
-

Ročníkové výstupy	Učivo	Téma	Průřezová témata	Mezipředm. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> • dokáže interpretovat umělecká díla, vychází ze svých znalostí historických souvislostí • ověřuje komunikační účinky vytvořených vizuálně obrazných vyjádření • vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření, objevuje práce s digitálními technologiemi • zaznamenává vizuální zkušenost a zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ a fantazie 	<ul style="list-style-type: none"> – práce s uměleckými díly – orientace v dějinách umění – uplatnění znalostí při vlastních tvůrčích činnostech – kombinace a variace různých výtvarných technik ve vlastní tvorbě – uspořádání objektů do celků v ploše – práce s linií, barvou, tvarem – reflexe ostatních uměleckých druhů – objekty, comics, grafika, malba a kresba, animace – interpretace vlastních děl, porovnávání, zdůvodňování 	<p>dějiny umění životní prostředí</p> <p>živly</p> <p>já a člověk</p> <p>já a příroda</p> <p>perspektiva</p>	<p>EGS – II. OSV – XI.</p> <p>OSV – II.</p> <p>OSV – VIII.</p> <p>OSV – XI.</p>	<p>EV –dějiny hudby ČJ – literatura D- historické události M – kompozice Bi – příroda Ev – hudební ukázky OV – mezilidské vztahy</p>

Vyučovací předmět: **Estetická výchova – výtvarná**

Třída: **sekunda**

Očekávané výstupy v RVPZV

- vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů, uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků, variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků
- zaznamenává vizuální zkušenost i, zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ a fantazie
- zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích, k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích- počítačová grafika, fotografie, video, animace
- vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření
- rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku Interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti, vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobitých zkušeností a prožitků
- ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření
-

Ročníkové výstupy	Učivo	Téma	Průřezová témata	Mezipředm. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> • Vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů, uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků • Vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření, objevuje práce s digitálními technologiemi • Interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti • zaznamenává vizuální zkušenost i zkušenosti získané ostatními 	<ul style="list-style-type: none"> – práce s uměleckými díly 20. století – orientace v dějinách umění – uplatnění znalostí při vlastních tvůrčích činnostech – orientace v historických kulturních souvislostech – objekty, grafika, malba, kresba, animace – práce s linií, tvarem, barvou, kompozicí, objemem – barva a její kvality – kombinace a variace různých výtvarných technik ve vlastní tvorbě 	<p>reakce na výtvarnou tvorbu 20. století</p> <p>já a mé okolí</p> <p>tradice a zvyky</p> <p>perspektiva</p>	<p>EGS – II.</p> <p>OSV – XI.</p> <p>OSV – II.</p> <p>OSV – VIII.</p> <p>OSV – XI.</p>	<p>EV – dějiny hudby</p> <p>ČJ – literatura</p> <p>D – historické události</p> <p>M – kompozice</p> <p>Z – Česká republika</p> <p>OV – mezilidské vztahy</p>

<p>smysly a zaznamenává podněty z představ a fantazie</p> <ul style="list-style-type: none"> • žák dokáže vysvětlit a obhájit své postoje k vizuálně obrazným vyjádřením 	<ul style="list-style-type: none"> – rozvoj fantazie, představ a osobních zkušeností – komunikace, obhajoba vlastní tvorby s respektováním záměru autora, prezentace ve veřejném prostoru. 			<p>D – historie města ČJ – místní spisovatelé, báje a pověsti</p>
---	--	--	--	--

Vyučovací předmět: **Estetická výchova – výtvarná**

Třída: **tercie**

Očekávané výstupy v RVPZV

- vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů, uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků, variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků
- zaznamenává vizuální zkušenost a, zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ a fantazie
- zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích, k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích- počítačová grafika, fotografie, video, animace
- vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření, objevuje práce s digitálními technologiemi, experimentuje
- rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku. Interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti, vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobitých zkušeností a prožitků
- ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření
-

Ročníkové výstupy	Učivo	Téma	Průřezová témata	Mezipředm. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> • vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů, uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků • vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření, objevuje možnosti práce s digitálními technologiemi, experimentuje • interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti 	<ul style="list-style-type: none"> • práce s uměleckými díly 20. století • orientace v dějinách umění • uplatnění znalostí při vlastních tvůrčích činnostech • orientace v historických a kulturních souvislostech • osobní postoj, porovnávání, zdůvodňování • práce s prvky vizuálně obrazného vyjádření • uspořádání objektů na ploše, vyjádření vztahů mezi objekty • comics, grafika, malba, socha, fotografie, animace, audiovizuální obsah 	<p>dějiny umění – 20. století</p> <p>člověk – společnost</p> <p>tradice a zvyky</p> <p>perspektiva</p> <p>reakce na výtvarnou</p>	<p>MDV – IV.</p> <p>EGS – II.</p> <p>OSV – XI.</p>	<p>EV –dějiny hudby</p> <p>ČJ – literatura</p> <p>D – historické události</p> <p>M – kompozice, zlatý řez</p> <p>F – optika</p>

<ul style="list-style-type: none"> • dokáže ověřit komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření • používá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích , k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění 	<ul style="list-style-type: none"> • komunikace, obhajoba vlastní tvorby s respektováním záměru autora, prezentace ve veřejném prostoru 	<p>tvorbu 20. století</p> <p>člověk a kniha</p> <p>životní prostředí</p>	<p>OSV – II.</p> <p>OSV – VIII.</p> <p>OSV – XI.</p>	<p>OV – mezilidské vztahy</p> <p>D – dějiny 20. století</p> <p>ČJ – literatura</p>
---	--	--	--	--

Vyučovací předmět: **Estetická výchova – výtvarná**

Třída: **kvarta**

Očekávané výstupy v RVPZV

- vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů, uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků, variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků
- zaznamenává vizuální zkušenost a, zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ a fantazie
- zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích, k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace
- vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření, objevuje práce s digitálními technologiemi, experimentuje. Rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku
- interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti, vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobitých zkušeností a prožitků
- ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření
-

Ročníkové výstupy	Učivo	Téma	Průřezová témata	Mezipředm. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> • vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů, uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností • zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích, k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace • interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti, vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobitých zkušeností a prožitků 	<ul style="list-style-type: none"> – vyjádření vztahů mezi jednotlivými obdobími v dějinách umění – reflexe ostatních druhů umění – divadlo, hudba – různé typy vizuálně obrazných vyjádření – sochařství, volná malba, kresba, grafika, fotografie, film, elektronický obraz... – porovnávání, zdůvodňování – obhajoby vlastní tvorby – prezentace ve veřejném prostoru – kulturní souvislosti 	<p>reakce na výtvarnou tvorbu 20. století</p> <p>člověk – společnost – svět</p> <p>perspektiva životního prostředí</p>	<p>EGS – II.</p> <p>OSV – XI.</p> <p>MDV – IV.</p> <p>MDV – V.</p> <p>MDV – VI.</p> <p>MDV – VII.</p> <p>VDO – I.</p>	<p>EV – dějiny hudby</p> <p>ČJ – literatura</p> <p>D – historické události</p> <p>IVT – práce s počítačem, kamerou</p> <p>OV – reakce lidí, typy lidí</p> <p>Bi, Z – vztahy k současnému umění</p>

<ul style="list-style-type: none">• ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích.				
--	--	--	--	--

5.12 Estetická výchova – hudební

5.12.1 Charakteristika předmětu estetická výchova – hudební

Realizuje obsah vzdělávacího oboru Hudební výchova RVP ZV, tematické okruhy průřezových témat Osobnostní a sociální výchova RVP ZV. Pro výuku je k dispozici učebna vybavená hudebními nástroji, Orffovým instrumentárem a audio-vizuální technikou.

Předmět Estetická výchova – hudební má velký význam pro formování estetického a pocitového vnímání žáků v kontextu s ostatními, převážně naukově orientovanými předměty. V průběhu výuky se žáci seznámí se základními hudebními styly, žánry a formami, s kategoriemi hudebních nástrojů i s moderními prostředky pro editaci a zpracování hudby. Důležitou složkou je přehled nejvýznamnějších hudebních skladatelů a děl.

Žák je veden k tomu, aby zejména

- chápal význam emotivních a pocitových prožitků pro život,
- v rámci svých možností interpretoval a produkoval hudbu,
- našel v hudbě prostředek relaxace i duševního obohacení,
- chápal, že práce jedince ovlivní výsledek práce celé skupiny,
- si na základě poznání duchovních a kulturních hodnot současných i minulých utvářel ne-předpojaté postoje k různým kulturám a společenstvím,
- chápal význam hudby v historickém kontextu.

5.12.2 Klíčové kompetence

Kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální

- učitel klade důraz zejména na individuální přístup k žákům a na rozvoj jejich vlastních schopností

Kompetence sociální a personální, kompetence občanské, kompetence pracovní

- učitel organizuje žákům práci formou větších společných projektů, rozvíjí tak jejich schopnosti týmové spolupráce a zodpovědnost jedince za společné dílo

Kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální

- učitel organizuje návštěvy výstav, koncertů a divadelních představení podle aktuálních možností, formuje tak postoje žáků k emotivním a pocitovým prožitkům a formuje jejich vztah k hudbě, rozvíjí tak jejich kulturní rozhled

Kompetence digitální

- učitel vede žáky k efektivnímu využívání digitálních technologií a k tvorbě digitálního obsahu kombinujícího různé formáty a vyjádření se pomocí digitálních technologií

5.12.3 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu estetická výchova – hudební

Vyučovací předmět: **Estetická výchova – hudební**

Třída: **prima**

Očekávané výstupy v RVPZV

- využívá své hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách
- uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i mluvním projevu
- dle svých možností zpívá intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase
- vytváří jednoduché doprovody
- orientuje se v proudu znějící hudby
- vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění

Ročníkové výstupy	Učivo	Téma	Průřezová témata	Mezipředm. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> • vokální činnosti: • získává pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i mluvním projevu • intonačně čistě a rytmicky přesně zpívá v jednohlase a lidovém dvojhase • využívá své hudební schopnosti a dovednosti při různých hudebních aktivitách, tyto aktivity zaznamenává za pomoci dostupných digitálních technologií 	<ul style="list-style-type: none"> – hlasová hygiena, nasazení tónu, dýchání, vokalizace, pěvecké dělení slov – frázování. Zpěv v lidovém dvojhlasu, rozšiřování hlasového rozsahu (h–e²), upevnění znalosti České státní hymny, znalost 10 nových písní – volný nástup 1., 3., 5., 8. stupně v dur tónorodu (s oporou tónů kvintakordu a opěrných písní) – hodnoty not, základní takty, reprodukce zapsaného rytmu, jeho souvislost s melodií – schopnost zapsat do not jednoduché rytmické cvičení, zaznamenat průběh jednoduché melodie (u vyspělejších žáků); reprodukce tónů z nezpěvné polohy do polohy zpěvné; zaznamená hudební aktivitu spolužáků (zpěv, hra, pohybový doprovod, tanec) na mobilní zařízení či na dostupné zařízení ve třídě a uloží ji ve vhodném formátu (např. WAV, MP3, FLAC) 	<p>pěvecký a mluvní projev</p> <p>intonace a vokální výchova</p> <p>hudební rytmus</p> <p>rozvoj hudebního sluchu a představitosti</p>	<p>MDV – tvorba mediálních sdělení</p>	<p>Bi – stavba a činnost respiračního a fonačního ústrojí</p>

	– orientuje se v notovém záznamu melodie			
<ul style="list-style-type: none"> • instrumentální činnosti: • vytváří a volí jednoduché doprovody 	– na Orffovy ad. nástroje reprodukuje rytmická cvičení i jednoduché doprovody k písním včetně přede hry a dohry, zkouší vyjádřit své jednoduché emoce a představy pomocí nástrojů	hra na hudební nástroje	OSV – seberegulace a sebeorganizace	
<ul style="list-style-type: none"> • hudebně pohybové činnosti: • zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě 	– ovládá základní taktovací schémata, dokáže vyjádřit emoční zážitek z hudby adekvátním pohybem.	pohybový doprovod znějící hudby	MDV – tvorba mediálních sdělení	TV – hudba a pohyb
<ul style="list-style-type: none"> • poslechové činnosti: • vnímá užité hudebně výrazové prostředky • vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění 	– rozezná lidové hudební nástroje a lidovou hudbu od hudby umělé, chápe funkci lidové i umělé hudby v životě jedince a společnosti, pozná písňovou formu, je obeznámen se základními díly české opery, dokáže rozlišit a slovně charakterizovat operu, operetu, muzikál, hudební revue, balet, výrazový tanec a melodram	interpretace znějící hudby	EGS – jsme v Evropě (národní identita a multikulturalismus)	OV – výchova k vlastenectví

Vyučovací předmět: **Estetická výchova – hudební**

Třída: **sekunda**

Očekávané výstupy v RVPZV

- využívá své hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách
- uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i mluvním projevu
- dle svých možností zpívá intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase
- vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace
- rozpozná některé z tanců různých stylových období
- orientuje se v proudu znějící hudby
- vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění, dokáže využít možnosti, které mu dávají multimédia a digitální prostředí

Ročníkové výstupy	Učivo	Téma	Průřezová témata	Mezipředm. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> • vokální činnosti: • získává pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i mluvním projevu • intonačně čistě a rytmicky přesně zpívá v jednohlase a lidovém dvojhlasu • využívá své hudební schopnosti a dovednosti při různých hudebních aktivitách, tyto aktivity zaznamenává za pomoci dostupných digitálních technologií 	<ul style="list-style-type: none"> – vývoj lidského hlasu, péče o něj, hlasová hygiena v období mutace, zpěv v lidovém dvojhlasu v dur i moll tóninách, rozšiřování hlasového rozsahu, znalost 10 nových písní – upevnění dovedností získaných v primě, volný nástup 6. stupně s využitím opěrných písní – hodnoty not, základní takty, reprodukce zapsaného rytmu, jeho souvislost s melodií – schopnost zapsat do not jednoduché rytmické cvičení, zaznamenat průběh jednoduché melodie (u vyspělejších žáků); reprodukce tónů z nezpěvné polohy do polohy zpěvné; zaznamenanou realizovanou hudební aktivitu prostřednictvím dostupných digitálních technologií (mobilní telefon, záznamové zařízení propojené s počítačem apod.), zaznamenanou aktivitu použije, např. jako součást prezentace skupinové práce v projektu – orientuje se v notovém záznamu melodie 	<p>pěvecký a mluvní projev</p> <p>intonace a vokální výchova</p> <p>hudební rytmus</p> <p>rozvoj hudebního sluchu a představitosti</p>	<p>MDV – tvorba mediálních sdělení</p>	<p>Bi – stavba, činnost a vývoj fonačního ústrojí</p>

<ul style="list-style-type: none"> • instrumentální činnosti: • vytváří a volí jednoduché doprovody 	<ul style="list-style-type: none"> – na Orffovy ad. nástroje reprodukuje rytmická cvičení i jednoduché doprovody k písňím včetně přede hry a dohry; na melodický nástroj zkouší reprodukovat melodie (motivy, témata, písně – vyspělejší žáci) 	hra na hudební nástroje	OSV – seberegulace a sebeorganizace	
<ul style="list-style-type: none"> • hudebně pohybové činnosti: • zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě 	<ul style="list-style-type: none"> – ovládá základní taktovací schémata, dokáže vyjádřit emoční zážitek z hudby adekvátním pohybem, reaguje na změny v proudu znějící hudby 	pohybový doprovod znějící hudby	MDV – tvorba mediálních sdělení	TV – hudba a pohyb
<ul style="list-style-type: none"> • poslechové činnosti: • vnímá užité hudebně výrazové prostředky • vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění, dokáže využít možnosti, které mu dávají multimédia a digitální prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> – rozezná základní hudební formy, chápe rozdíl ve funkci duchovní a světské hudby, dokáže rozlišit a slovně charakterizovat homofonii a polyfonii. Zběžně se orientuje v populární hudbě a s ní spjaté subkultuře (problematika zvukové kulisy, drog a hudby, autorů a interpretů, nosičů a přehrávačů). – v digitálním prostředí vyhledá multimediální umělecký projekt, popíše jeho hudební složku. 	interpretace znějící hudby	MDV – tvorba mediálních sdělení	

Vyučovací předmět: **Estetická výchova – hudební**

Třída: **tercie**

Očekávané výstupy v RVPZV

- využívá své hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách
- uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i mluvním projevu
- dle svých možností zpívá intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase dle svých možností reprodukuje motivy, témata i části skladeb
- vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace
- rozpozná některé z tanců různých stylových období
- zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě
- orientuje se v proudu znějící hudby
- přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku
- na základě individuálních schopností a získaných vědomostí zařadí slyšenou hudbu do stylového období
- vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění, dokáže využít možnosti, které mu dávají multimédia a digitální prostředí

Ročníkové výstupy	Učivo	Téma	Průřezová témata	Mezipředm. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> • vokální činnosti: • získává pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i mluvním projevu • intonačně čistě a rytmicky přesně zpívá v jednohlase a vícehlase <ul style="list-style-type: none"> • • • • • • 	<ul style="list-style-type: none"> – techniky vokálního projevu (scat, falzet...), rozšiřování hlasového rozsahu, jedno a vícehlasý zpěv, znalost 10 nových písní – upevnění získaných dovedností, volný nástup 4. a 2. stupně s využitím opěrných písní, diatonické postupy dur a moll tóninách – složené takty, takty půlové a osminové, reprodukce zapsaného rytmu, jeho souvislost s melodií – schopnost zapsat do not jednoduché rytmické cvičení, zaznamenat průběh jednoduché melodie (u vyspělejších žáků); reprodukce tónů z nezpěvné polohy do polohy zpěvné, při vlastních 	<p>pěvecký a mluvní projev</p> <p>intonace a vokální výchova</p> <p>hudební rytmus</p> <p>rozvoj hudebního sluchu</p>		

<ul style="list-style-type: none"> využívá své hudební schopnosti a dovednosti při různých hudebních aktivitách, tyto aktivity zaznamenává za pomoci dostupných digitálních technologií 	<p>či společných hudebních aktivitách (hra, zpěv, tvorba doprovodů aj.) využívá elektronické hudební nástroje a dostupné elektronické nástroje i digitální technologie a tyto aktivity následně zaznamená prostřednictvím dostupných digitálních technologií (mobilní telefon, záznamové zařízení propojené s počítačem apod.)</p> <ul style="list-style-type: none"> orientuje se v notovém záznamu melodie 	a představitosti	MDV – tvorba mediálních sdělení	
<ul style="list-style-type: none"> instrumentální činnosti: vytváří a volí jednoduché doprovody 	<ul style="list-style-type: none"> na Orffovy ad. nástroje reprodukuje rytmická cvičení i jednoduché doprovody k písňím včetně přede hry a dohry, které také zkouší vytvořit pomocí PC a keyboardu; na melodický nástroj zkouší reprodukovat melodie (motivy, témata, písně – vyspělejší žáci) 	hra na hudební nástroje	OSV – seberegulace a sebeorganizace, MDV – tvorba mediálních sdělení	
<ul style="list-style-type: none"> hudebně pohybové činnosti: zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě 	<ul style="list-style-type: none"> ovládá základní taktovací schémata, dokáže vyjádřit emoční zážitek z hudby adekvátním pohybem, reaguje na změny v proudu znějící hudby 	pohybový doprovod znějící hudby	MDV – tvorba mediálních sdělení	TV – hudba a pohyb
<ul style="list-style-type: none"> poslechové činnosti: vnímá užití hudebně výrazové prostředky vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění, dokáže využít možnosti, které mu dávají multimédia a digitální prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> postihuje hudebně výrazové prostředky užití ve skladbě a jejich význam pro pochopení hudebního díla, rozlišuje mezi uměleckou a nonartifickiální hudbou, je obeznámen s vývojem světové uměleckiální hudby od starověku do 20. století a s vývojem světové nonartifickiální hudby 20. století, chápe funkci hudebních stylů a žánrů, slovně charakterizuje hudební dílo v digitálním prostředí vyhledá multimediální umělecký projekt, popíše, jaké druhy umění se na projektu podílejí, kým nebo čím byl projekt inspirován. 	interpretace znějící hudby	EGS – jsme v Evropě (národní identita a multikulturalismus) MDV – tvorba mediálních sdělení	D – charakteristika vývojových epoch evropské civilizace

Vyučovací předmět: **Estetická výchova – hudební**

Třída: **kvarta**

Očekávané výstupy v RVPZV

- využívá své hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách
- uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i mluvním projevu
- dle svých možností zpívá intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dle svých možností reprodukuje motivy, témata i části skladeb
- vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace
- rozpozná některé z tanců různých stylových období
- zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě
- orientuje se v proudu znějící hudby
- přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku
- na základě individuálních schopností a získaných vědomostí zařadí slyšenou hudbu do stylového období vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění, dokáže využít možnosti, které mu dávají multimédia a digitální prostředí

Ročníkové výstupy	Učivo	Téma	Průřezová témata	Mezipředm. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> • vokální činnosti: • získává pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i mluvním projevu • intonačně čistě a rytmicky přesně zpívá v jednohlase a vícehlase • • • • 	<ul style="list-style-type: none"> – techniky vokálního projevu (scat, falzet...), deklamace, rozšiřování hlasového rozsahu, jedno a vícehlasý zpěv, znalost 10 nových písní – upevnění získaných dovedností, volný nástup 7. a spodního 7. stupně s využitím opěrných písní, diatonické postupy dur a moll tóninách, improvizace jednoduchých forem – složené takty, takty půlové a osminové, reprodukce zapsaného rytmu, jeho souvislost s melodií – schopnost zapsat do not jednoduché rytmické cvičení, zaznamenat průběh jednoduché melodie (u vyspělejších žáků); reprodukce tónů z nezpěvné polohy do polohy zpěvné, při vlastních či společných hudebních aktivitách 	<p>pěvecký a mluvní projev</p> <p>intonace a vokální výchova</p> <p>hudební rytmus</p> <p>rozvoj hudebního sluchu a představitvosti</p>		

<ul style="list-style-type: none"> • využívá své hudební schopnosti a dovednosti při různých hudebních aktivitách • 	<p>(hra, zpěv, tvorba doprovodů aj.) využívá elektronické hudební nástroje a dostupné elektronické nástroje i digitální technologie a tyto aktivity následně zaznamená prostřednictvím dostupných digitálních technologií (mobilní telefon, záznamové zařízení propojené s počítačem apod.)</p> <ul style="list-style-type: none"> – orientuje se v notovém záznamu melodie 		MDV – tvorba mediálních sdělení	
<ul style="list-style-type: none"> • instrumentální činnosti: • vytváří a volí jednoduché doprovody 	<ul style="list-style-type: none"> – na Orffovy nástroje reprodukuje rytmická cvičení i jednoduché doprovody k písňím včetně přede hry a dohry, které také zkouší vytvořit pomocí PC a keyboardu; na melodický nástroj zkouší reprodukovat melodie (motivy, témata, písně – vyspělejší žáci), využívá základní akordy a harmonické vztahy (T,S,D), pracuje s notačními programy (Capella, Finale, Sibelius...) 	hra na hudební nástroje záznam hudby	OSV – seberegulace a sebeorganizace, MDV – tvorba mediálních sdělení	
<ul style="list-style-type: none"> • hudebně pohybové činnosti: • zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě 	<ul style="list-style-type: none"> – ovládá taktovací schémata, dokáže vyjádřit emoční zážitky z hudby adekvátním pohybem, reaguje na změny v proudu znějící hudby 	pohybový doprovod znějící hudby	MDV – tvorba mediálních sdělení	TV – hudba a pohyb
<ul style="list-style-type: none"> • poslechové činnosti: • vnímá užité hudebně výrazové prostředky • vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění, dokáže využít možnosti, které mu dávají multimédia a digitální prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> – postihuje hudebně výrazové prostředky užitá ve skladbě a jejich význam pro pochopení hudebního díla, rozlišuje mezi artifiční a nonartifiční hudbou, je obeznámen s vývojem české artifiční hudby od starověku do 20. století a s vývojem české nonartifiční hudby 20. století, chápe funkci hudebních stylů a žánrů, slovně charakterizuje hudební dílo – vyhledává v digitálním prostředí originální díla, která se citují nebo byla východiskem pro multimediální projekty (např. divadelní hra, literární či výtvarné dílo), zachovává bezpečnost a ochranu osobních údajů a soukromí včetně respektování autorských práv 	interpretace znějící hudby	EGS – jsme v Evropě (národní identita a multikulturalismus) MDV – tvorba mediálních sdělení	D – charakteristika vývojových epoch evropské civilizace, dějiny českých zemí

5.13 Tělesná výchova

5.13.1 Charakteristika předmětu tělesná výchova

Hlavním cílem předmětu tělesná výchova je přispívat k všestrannému a harmonickému rozvoji žáků, upevňování zdraví, a to rozvojem pohybových schopností, získáváním základních pohybových dovedností a vědomostí tvořících součást tělesné kultury. Nedílnou součástí je navození kladného vztahu k pohybovým činnostem jako předpokladu a motivace pro zdravý životní styl s budoucím uplatněním při využívání volného času, formování pozitivních vlastností osobnosti, správné životosprávy a duševního zdraví a budování pocitu zodpovědnosti za své zdraví.

Tím, že jsou žáci seznámeni se základy všech běžných sportovních odvětví a vedeni k aktivnímu pohybu, mohou během období studia najít sportovní činnost, která jim bude blízká a v budoucnu jim umožní věnovat se aktivnímu pohybu. Teoretické poznatky z oblasti tréninku, relaxace a účinků fyzické zátěže na organismus žákům umožní i v budoucnu plánovat svou fyzickou aktivitu přiměřeně svým možnostem.

Ve výuce je rovněž kladen důraz na prevenci úrazů, odstranění svalových dysbalancí a upevnění základních hygienických návyků. Součástí výuky jsou ušlechtilé myšlenky spojené se sportem a olympismem. Žáci jsou vedeni k využívání mobilních zařízení v rámci předmětu TV (mimo hodiny TV ve škole) při domácím nacvičování a tréninku, pro zlepšení svého výkonu a kvality prováděných cviků. Dále si žáci mohou u jednotlivých disciplín své sportovní výkony měřit a sledovat, jak se zlepšují, případně i sdílet se svými spolužáky a navzájem se porovnávat, soutěžit a motivovat k lepším výkonům.

Předmět je vyučován ve všech čtyřech ročnících vždy po 2 hodinách týdně, výuka může být rozdělena do skupin a probíhá ve vybavené tělocvičně, popř. venkovních prostorách a hřištích. Škola se pravidelně účastní sportovních soutěží v nejrůznějších odvětvích a účast je otevřena všem zájemcům z řad žáků školy. V rámci výuky tělocviku žáci absolvují v 1., 2. a 3. ročníku kurz plavání. Žáci 2. ročníku absolvují 5–7denní lyžařský výcvikový kurz, žáci 3. ročníku absolvují sportovní kurz zaměřený na letní sporty a zejména na vodní turistiku. Podle možností a podmínek absolvují ve všech ročnících základy bruslení, pohybové aktivity v přírodě a další i netradiční pohybové činnosti.

5.13.2 Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- podporujeme u žáků samostatnost (cvičení na stanovištích, samostatně vedené rozcvičky atd.)
- klademe důraz na teoretické i praktické zvládnutí pohybových dovedností a osvojení si pravidel jednotlivých her
- účastníme se sportovních soutěží, pořádáme turnaje v rámci školy
- motivujeme žáky k aktivnímu rozvoji a zlepšování pohybové zdatnosti pomocí dlouhodobého sledování, zaznamenávání a vyhodnocování pohybových výkonů za pomoci digitálních technologií (aplikace v mobilních telefonech, chytré náramky a hodinky apod.)

Kompetence komunikativní

- rozvíjíme vzájemnou komunikaci a spolupráci mezi žáky (sportovní hry)

Kompetence sociální a personální

- účinně spolupracujeme ve skupině, podílíme se společně na vytváření pravidel práce v týmu, na utváření příjemné atmosféry v kolektivu, rozvíjíme zodpovědnost za výsledek kolektivu

- pěstujeme ohleduplnost, podporujeme žáky k vytváření si pozitivní představy o sobě samém, která podporuje sebedůvěru a samostatný rozvoj, učíme je snášet neúspěchy, respektovat daná pravidla a předpisy

Kompetence občanské

- učíme žáky rozhodovat se zodpovědně podle dané situace, poskytovat dle svých možností účinnou pomoc a chovat se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka
- aktivně je zapojujeme do sportovních činností, kde rozvíjí své osobní schopnosti, usilují o vlastní zdokonalení a posouvání svých limitů

Kompetence digitální

- vedeme žáky k poznání a využívání důvěryhodných digitálních zdrojů v oblasti pohybových aktivit a sportu, k využívání digitálních technologií pro sledování, zaznamenávání a vyhodnocování pohybového režimu, výkonů i kvality pohybu jako běžné součásti pohybových aktivit a péče o zdraví
- vedeme žáky k cílenému zařazování kompenzačních cvičení do pohybového režimu pro snížení zdravotních rizik spojených s pohybovou neaktivitou při používání digitálních technologií

Hodnocení výsledků žáků

V předmětu se hodnotí nejen úroveň všeobecné pohybové výkonnosti (individuální zlepšení žáků) a zvládnutí základního učiva (s přihlédnutím k somatickému vývoji žáka), ale především snaha, péče a postoj žáků k plnění úkolů. Hodnocení se provádí na základě různých forem aktivní účasti ve výuce, dle druhu prováděného cvičení. Žáci se hodnotí komplexně podle klasifikačního řádu školy.

Péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a mimořádně nadané

K žákům se speciálními vzdělávacími potřebami a k mimořádně nadaným, učitel přistupuje individuálně a respektuje jejich tempo, druh a míru poruchy či naopak podporuje jejich nadání.

5.13.3 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu tělesná výchova

Vyučovací předmět: **Tělesná výchova**

Třída: **prima – kvarta**

Očekávané výstupy v RVPZV

- aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem
- usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program
- samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly
- odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší
- uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech
- posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny
- užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu
- naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu
- dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji
- rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora
- sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí
- zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže
- zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci

Ročníkové výstupy	Učivo	Téma	Průřezová témata	Mezipředm. vztahy
	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ			
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí význam pohybu pro zdraví • získá návyky na pravidelnou tělesnou činnost, oceňuje prospěšnost tělesných cvičení 	<ul style="list-style-type: none"> • rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců 	<ul style="list-style-type: none"> • význam pohybu pro zdraví 	OSV – I.–IV.	Bi (VKZ)

<ul style="list-style-type: none"> • usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti • zvolí vhodný rozvojový pohybový program se správným zatížením • cíleně se připraví na pohybovou činnost (rozcvičení) a její ukončení (závěrečné protažení namáhaných svalů) 	<ul style="list-style-type: none"> • kondiční programy, manipulace se zatížením 	<ul style="list-style-type: none"> • rozvoj zdravotně orientované zdatnosti 	OSV – I.–III., X., XI.	Bi (VKZ)
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje účinky různých cvičení • definuje základní cviky z každé osvojované oblasti a dovede je správně použít • zná zásady správného držení těla a dokáže se soustředit na správné provedení pohybu • zná nevhodné činnosti, které ohrožují jeho zdraví 	<ul style="list-style-type: none"> • průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení 	<ul style="list-style-type: none"> • prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí 	OSV – II.–V., X., XI.	Bi (VKZ)
<ul style="list-style-type: none"> • seznámí se s bezpečnostními pravidly při TV a sportu • použije hygienické a bezpečnostní zásady v jakémkoli prostředí a předchází úrazu a onemocnění • dokáže aplikovat první pomoci při drobných poraněních a jejich ošetření 	<ul style="list-style-type: none"> • první pomoc při TV a sportu, improvizované ošetření poranění a odsun raněného 	<ul style="list-style-type: none"> • hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech v různém prostředí a klimatických podmínkách 	OSV – I.–XI.	Bi (VKZ)
<ul style="list-style-type: none"> • 	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ			
<ul style="list-style-type: none"> • usiluje o zlepšení zdatnosti • rozvoj rychlosti, vytrvalosti, síly a koordinace 	<ul style="list-style-type: none"> • průpravná a speciální běžecká cvičení (atletická abeceda) • rychlý běh (sprint 50 m, 60 m) 	<ul style="list-style-type: none"> • atletika 	ENV – III.–IV.	Bi

<ul style="list-style-type: none"> osvojuje si základní pohybové dovednosti samostatně volí a upevňuje vhodné rozvojové činnosti 	<ul style="list-style-type: none"> vytrvalý běh na dráze a v terénu (800 m, 1 000 m) základy překážkového běhu skok do dálky, skok do výšky hod míčkem nebo granátem vrh koulí 			
<ul style="list-style-type: none"> zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti osvojuje si estetickou chůzi, vzorné držení těla rozvoj cílevědomosti, samostatnosti a náročnosti k sobě 	<ul style="list-style-type: none"> akrobacie (kotouly vpřed a vzad, váha předklonmo, stoj na lopatkách, jednoduchá akrobatická sestava) přeskoky (přes švihadlo, přes nářadí) cvičení s náčiním a na nářadí základy rytmické gymnastiky kondiční formy cvičení stylizovaná chůze, poskočný krok, valčíkový a přísuvný krok, jednoduché skoky 	<ul style="list-style-type: none"> gymnastika, estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem 	OSV – II.–III.	Bi, OV
<ul style="list-style-type: none"> usiluje o zlepšení zdatnosti rozvoj rychlosti, vytrvalosti, síly a koordinace dodržuje správné polohy při cvičení uskutečňuje osvojované pohybové dovednosti a zkouší je aplikovat ve hře a v jiných pohybových úkolech objasní základní pojmy z názvosloví na úrovni cvičence 	<ul style="list-style-type: none"> pro rozvoj rychlosti starty z různých poloh, na signál, krátké běhy, člunový běh, běžecká abeceda, různé formy skokových cvičení, hody (kriketový míček, medicinbal), štafetové hry, slalomy se změnou směru, honičky, skoky pro rozvoj vytrvalosti chůze, běhy do 1000 m, opakované skoky přes švihadlo pro rozvoj síly nácvik techniky posilování, silová průprava (kruhový trénink, posilování s váhou vlastního těla, cvičení na žebřinách atd.) pro rozvoj obratnosti koordinační cvičení ve dvojicích, ve skupinkách, překážkové dráhy, cvičení rovnovážná, házení, chytání, tance 	<ul style="list-style-type: none"> pohybové hry 	OSV – I., IX. X.	Bi, OV

<ul style="list-style-type: none"> • aplikuje základní herní činnosti jednotlivce (HCJ), obranné, útočné a jednoduché herní kombinace • vybere taktiku hry, dodržuje ji, chápe role v družstvu a jedná při hře v duchu fair play • dokáže zvládnout v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře • dokáže respektovat výroky rozhodčího • zvládá základní údržbu náčiní 	<p>vybíjená</p> <ul style="list-style-type: none"> • chytání míče, házení míče, taktika hry • hra a její modifikace <p>přehazovaná</p> <ul style="list-style-type: none"> • házení, chytání, nahrávání, přehození míče přes síť, rychlá a přesná přihrávka, odehrání míče ve výskoku, smeč, zapojení volejbalových prvků • pravidla, hra <p>florbal</p> <ul style="list-style-type: none"> • vedení míče, přihrávky, střelba tahem, příklepem, činnost brankáře • herní kombinace přihráj a běž • pravidla, zápasy <p>basketbal</p> <ul style="list-style-type: none"> • driblink, házení a chytání míče, přihrávky, střelba na koš, dvojtakt • herní kombinace hod' a běž, průpravné hry • pravidla, zápas <p>kopaná</p> <ul style="list-style-type: none"> • základní lokomoce, vedení míče, zpracování míče, přihrávka na krátkou a střední vzdálenost, vhazování, odebírání míče, činnost brankáře • herní kombinace přihráj a běž, • pravidla, zápasy <p>házená</p> <ul style="list-style-type: none"> • uvolňování bez míče, s míčem • přihrávky, driblink, střelba • herní kombinace: postupný útok, rychlý protiútok, zónová obrana • pravidla, zápasy 	<ul style="list-style-type: none"> • sportovní hry 	OSV – IX.–XI. MDV – II.	Bi, OV
--	---	---	----------------------------	--------

<ul style="list-style-type: none"> dokáže se zapojit do hry, organizuje, motivuje ostatní, osvojuje si pravidla hry 	<ul style="list-style-type: none"> ringo, frisbee, badminton, softbal, kin-ball, jugger, atd. podle podmínek a zájmu žáků 	<ul style="list-style-type: none"> další a netradiční pohybové hry a činnosti 	OSV – IX.–XI.	Bi, OV
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí význam sebeobránných cvičení a určí své možnosti ve střetu s protivníkem 	<ul style="list-style-type: none"> přetahy, přetlaky, pády základy sebeobrany 	<ul style="list-style-type: none"> úpoly 	OSV – II.–IV.	Bi, OV
<ul style="list-style-type: none"> oceňuje význam turistiky dodržuje bezpečnost při přesunu do terénu a pobytu v krajině zdůvodní důležitost ochrany přírody dokáže se v terénu orientovat; zná základní pravidla orientačního běhu uskutečňuje rozvoj pohybové dovednosti a schopnosti v terénu v přírodě pořizuje digitální dokumentaci z turistické akce 	<ul style="list-style-type: none"> chůze a běh v terénu pohybové hry v přírodě orientace v terénu dokumentace z turistické akce 	<ul style="list-style-type: none"> turistika a pohyb v přírodě 	ENV – I.–IV. MDV – VI.	Bi, OV, Z
<ul style="list-style-type: none"> 	ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ			
<ul style="list-style-type: none"> užívá osvojovanou odbornou terminologii dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji 	<ul style="list-style-type: none"> tělocvičné názvosloví osvojovaných činností smluvené povely, signály, gesta, značky základy grafického zápisu pohybu vzájemná komunikace při osvojovaných pohybových činnostech 	<ul style="list-style-type: none"> komunikace v TV 	OSV – I.–XI. VDO – I.–IV.	Bi, OV
<ul style="list-style-type: none"> podílí se na organizaci pohybové činnosti v nestandardních podmínkách dokáže použít vhodnou výstroj a výzbroj 	<ul style="list-style-type: none"> organizace pohybové činnosti v nestandardních podmínkách sportovní výstroj a výzbroj – výběr, ošetřování, údržba 	<ul style="list-style-type: none"> organizace prostoru a pohybových činností 	OSV – VIII.–X. ENV – II.–IV.	OV

<ul style="list-style-type: none"> zná zásady ošetřování a údržby 		v nestandardních podmínkách		
<ul style="list-style-type: none"> zná historii tělesné kultury dokáže vyjmenovat úspěšné sportovce, má vzory a ideály registruje aktuální dění v TV a sportu naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky 	<ul style="list-style-type: none"> historie tělesné kultury významné soutěže a sportovci olympismus – olympijská charta 	<ul style="list-style-type: none"> historie a současnost sportu 	MDV – I.–VII. VDO – I.–IV.	D, OV, IVT
<ul style="list-style-type: none"> zná a uplatňuje základní pravidla her, závodů a soutěží kterých se účastní 	<ul style="list-style-type: none"> základní pravidla her, závodů, soutěží 	<ul style="list-style-type: none"> pravidla osvojovaných pohybových činností 	MDV – I.–II.	IVT
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka naplňuje česné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví 	<ul style="list-style-type: none"> jednání a chování při různých činnostech 	<ul style="list-style-type: none"> zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech 	OSV – VI.–X. VDO – I.–IV. MKV – V.	OV, Z
<ul style="list-style-type: none"> sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony zpracuje pomocí digitálních technologií naměřená data a informace o pohybových aktivitách podílí se na jejich prezentaci eviduje a vyhodnotí pomocí digitálních technologií své výkony 	<ul style="list-style-type: none"> měření, evidence, vyhodnocování 	<ul style="list-style-type: none"> měření výkonů a posuzování pohybových dovedností 	MDV – I., VI.	IVT

	ČINNOSTI A INFORMACE PODPORUJÍCÍ KOREKCE ZDRAVOTNÍCH OSLABENÍ			
<ul style="list-style-type: none"> zná základní pojmy a kontraindikace zdravotních oslabení a těmto činnostem se vyhýbá zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální cvičení 	<ul style="list-style-type: none"> prevence a korekce oslabení základní pojmy osvojovaných činností denní režim z pohledu zdravotního oslabení 	<ul style="list-style-type: none"> základní druhy oslabení, jejich příčiny a možné důsledky 	OSV – II.–IV.	Bi (VKZ), OV
	SPECIÁLNÍ CVIČENÍ			
<ul style="list-style-type: none"> usiluje o zlepšení své pohybové zdatnosti, nápravu oslabení osvojuje si základní pohybové dovednosti spojené s vlastním oslabením samostatně volí a upevňuje vhodné rozvojové a kompenzační cvičení dokáže si uvědomit důležitost relaxace a dechových cvičení pro harmonický vývoj 	<ul style="list-style-type: none"> správné držení těla, zdravotní cvičení protahovací a posilovací cvičení cvičení kloubní pohyblivosti a rozsahu pohybu relaxační a dechová cvičení rovnovážná a koordinační cvičení 	<ul style="list-style-type: none"> oslabení podpůrně pohybového systému, vnitřních orgánů, smyslových a nervových funkcí 	OSV – II.–IV.	Bi (VKZ), OV
	VŠESTRANNÉ ROZVÍJEJÍCÍ POHYBOVÉ ČINNOSTI			
<ul style="list-style-type: none"> všestranně rozvíjí své schopnosti a dovednosti 	<ul style="list-style-type: none"> kondiční cvičení všestranně rozvíjející 	<ul style="list-style-type: none"> pohybové činnosti v návaznosti na vzdělávací obsah TV 	OSV – II.–IV.	Bi (VKZ)

5.14 Dějepis

5.14.1 Charakteristika předmětu dějepis

Vyučovací předmět dějepis přináší základní poznatky o konání člověka v minulosti. Jeho hlavním posláním je kultivace historického vědomí jedince, zejména ve smyslu předávání historické zkušenosti. Důraz je kladen především na dějiny 19. a 20. století, kde leží kořeny většiny současných společenských jevů. Významným způsobem zohledňuje základní hodnoty evropské civilizace, pomáhá žákům lépe proniknout k pochopení historických jevů a dějů.

Předmět dějepis úzce souvisí s předmětem zeměpis, ale také s předměty ostatními (důležité objevy a jejich význam pro rozvoj lidstva, náboženství, kultura, literatura).

Žák je veden k tomu, aby zejména

- chápal, že historie není jen uzavřenou minulostí ani shlukem faktů a definitivních závěrů, ale je kladením otázek,
- chápal historické kořeny společenských jevů, dějů a změn a jejich souvislosti v reálném i historickém čase,
- rozlišoval mýty a skutečnost, objektivně posuzoval společenské jevy současnosti i minulosti a rozpoznal myšlenkovou manipulaci,
- cítil úctu k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům, získal respekt ke kulturním či jiným odlišnostem lidí, skupin i různých společenství.

5.14.2 Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- učitel vede žáky k používání vhodné literatury (atlasů, map, encyklopedií ...) a internetu, organizuje exkurze na historicky významná místa, návštěvy muzeí apod.

Kompetence k řešení problémů

- učitel vede žáky ke kritickému hodnocení pramenů

Kompetence komunikativní

- učitel vede žáky, aby kvalitně prezentovali své znalosti

Kompetence sociální a personální

- učitel vede žáky k pěstování ohleduplnosti a úcty při jednání s jinými lidmi, vytváření dobrých mezilidské vztahů a dosažení pocitu sebeúcty

Kompetence občanské

- učitel klade důraz na mezipředmětové vztahy a důsledky lidských činností

Kompetence pracovní

- učitel vede žáky k využívání znalostí a zkušeností získaných v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, k tomu, aby činili podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření

Kompetence digitální

- učitel vede žáky k aktivnímu a účelnému používání digitálních technologií, portálů s dějepisnými materiály a dostupných online dějepisných kanálů a pořadů k orientaci v historické realitě
- učitel vede žáky k práci s digitalizovanými historickými zdroji a prameny – žáci dokážou rozeznat hodnověrnost a reálnou výpovědní hodnotu digitálně zpracovaného pramene.

5.14.3 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu dějepis

Vyučovací předmět: **Dějepis**

Třída: **prima**

Očekávané výstupy v RVPZV

- chápe význam a důležitost poznání dějin, projevuje úctu ke kulturnímu a historickému dědictví
- dovede objasnit a správně použít dějepisné termíny
- umí získat informace o minulosti
- uvědomuje si rozdílnou mentalitu a způsob života pravěkých lidí
- chápe souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem mimoevropských starověkých civilizací
- dokáže charakterizovat typy vlád a sociální rozvrstvení společnosti ve starověkých státech
- vysvětlí přínos řecké a římské kultury pro rozvoj evropské civilizace
- uvede podmínky vzniku křesťanství

Ročníkové výstupy	Učivo	Téma	Průřezová témata	Mezipředm. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> • uvede konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějepisných poznatků • uvede příklady zdrojů informací o minulosti • orientuje se na časové přímce a v historické mapě, zařadí historické epochy v chronologickém sledu 	<ul style="list-style-type: none"> • význam zkoumání dějepisů, získávání informací o dějinách • historické prameny • historický čas a prostor 	<ul style="list-style-type: none"> • ČLOVĚK V DĚJINÁCH 	OSV – I. MDV – digitální prameny	Z
<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje způsob obživy a projevy kultury lidské společnosti v jednotlivých obdobích pravěku • uvede příklady archeologických kultur na našem území 	<ul style="list-style-type: none"> • člověk a lidská společnost v pravěku 	<ul style="list-style-type: none"> • POČÁTKY LIDSKÉ SPOLEČNOSTI 	OSV – IV.	Bi Fy
<ul style="list-style-type: none"> • umí charakterizovat první městské civilizace • uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví 	<ul style="list-style-type: none"> • nejstarší starověké civilizace a jejich kulturní odkaz 	<ul style="list-style-type: none"> • NEJSTARŠÍ CIVILIZACE 	VDO – II.	Z Bi

<ul style="list-style-type: none"> • vyjmenuje a na mapě určí nejvýznamnější centra starověkého Řecka • objasní úlohu bájí, pověstí a náboženství v životě Řeků • porovná státní zřízení a způsob života ve Spartě a Aténách 	<ul style="list-style-type: none"> • antické Řecko 	<ul style="list-style-type: none"> • KO-ŘENY EVROPSKÉ KULTURY • • • 	MKV – VII.	EV
<ul style="list-style-type: none"> • na mapě ukáže postupný rozsah římské říše • vysvětlí rozdíl mezi římskou republikou a římským císařstvím • uvede osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci 	<ul style="list-style-type: none"> • antický Řím 			OV

Vyučovací předmět: Dějepis

Třída: sekunda

Očekávané výstupy v RVPZV

- umí zdůvodnit etnické kořeny dnešní Evropy
- dokáže posoudit dopad arabské expanze na dění v Evropě
- chápe odlišný vývoj západoevropských států a Byzance jako pokračovatelky východořímské říše
- vysvětlí odlišnost křížových výprav od ostatních středověkých válečných konfliktů
- rozumí významu křesťanské církve pro středověkou společnost
- zná důležité momenty v historii středověkého českého státu a zařadí je do celoevropského kontextu
- rozezná projevy středověkého umění
-

Ročníkové výstupy	Učivo	Téma	Průřezová témata	Mezipředm. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> • popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizaci, vznik států 	<ul style="list-style-type: none"> • nový etnický obraz Evropy • utváření států ve východoevropském a západoevropském kulturním okruhu a jejich specifický vývoj. Islám a islámské říše ovlivňující Evropu (Arabové, Turci) 	<ul style="list-style-type: none"> • STŘE-DOVĚK 5.–9. STOLETÍ 	OSV – II.	Z OV EV
<ul style="list-style-type: none"> • objasní situaci Velkomoravské říše, vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech • vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí. 	<ul style="list-style-type: none"> • Velká Morava a český stát, jejich vnitřní vývoj a postavení v Evropě • křesťanství, papežství, císařství, křížové výpravy 	<ul style="list-style-type: none"> • STŘE-DOVĚK 10.–12. STOLETÍ 	OSV – VII. EGS – III.	OV
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí význam stoleté války • posoudí význam Lucemburků na českém trůně • zhodnotí důležitost husitství pro vývoj českého státu • ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury 	<ul style="list-style-type: none"> • mocenské soupeření Anglie a Francie • český stát a střední Evropa • kultura a sociální struktura středověké společnosti 	<ul style="list-style-type: none"> • STŘE-DOVĚK 13.–15. STOLETÍ 	VDO – II.	EV ČJ

<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek a rozbitím starých společenských struktur v Evropě porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutím vybraných evropských národů uvede požadavky formulované ve vybraných evropských revolucích na vybraných příkladech demonstuje základní politické proudy 	<ul style="list-style-type: none"> velká francouzská revoluce a napoleonské období, jejich vliv na EVROPU, vznik USA industrializace a její důsledky pro společnost. národní hnutí v Evropě, utváření novodobého českého národa revoluce 19. století jako prostředek řešení politických, sociálních a národnostních problémů politické proudy (konzervatismus, liberalismus, demokratismus, socialismus), ústava, politické strany, občanská práva kulturní rozrůzněnost doby konflikty mezi velmocemi, kolonialismus 	<ul style="list-style-type: none"> MODERNIZACE SPOLEČNOSTI 	<p>VDO – II, III EGS - II</p> <p>VDO - III</p>	<p>EV Fy ČJ</p> <p>OV EV</p>
---	--	---	--	--

Vyučovací předmět: Dějepis

Třída: kvarta

Očekávané výstupy v RVPZV

- vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla
- charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií
- na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky
- rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů
- charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších souvislostech a důsledky jejich existence pro svět – rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu
- na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv
- zhodnotí postavení ČSR v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí
- vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa – uvede střetávání obou bloků
- vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce
- posoudí postavení rozvojových zemí
- prokáže základní orientaci v problémech současného světa
-

Ročníkové výstupy	Učivo	Téma	Průřezová témata	Mezipředm. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> • demonstruje zneužití techniky ve světových válkách • rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů • charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení, rozporná destruktivní sílu totalismu a vypjatého nacionalismu • vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv 	<ul style="list-style-type: none"> • první světová válka a její politické, sociální a kulturní důsledky • nové politické uspořádání Evropy a úloha USA na světě, vznik ČSR, její hospodářsko-politický vývoj, sociální a národnostní problémy • mezinárodně politická a hospodářská situace ve 20. a 30. letech, totalitní systémy – komunismus, fašismus, nacismus → důsledky pro ČSR a svět • 	<ul style="list-style-type: none"> • MODERNÍ DOBA 	<p>VDO – II, III EGS – I, III</p> <p>VDO – II, III, IV EGS – III MDV – I, II</p>	<p>Fy OV</p> <p>Z OV</p>

<ul style="list-style-type: none"> • zhodnotí postavení ČSR v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí • vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa, uvede příklady střetávání obou bloků • vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce • posoudí postavení rozvojových zemí • prokáže základní orientaci v problémech současného světa 	<ul style="list-style-type: none"> • druhá světová válka, holocaust, situace v našich zemích, domácí a zahraniční odboj, politické, mocenské a ekonomické důsledky války • studená válka, rozdělení světa do vojenských bloků (super velmoci) • vnitřní situace v zemích východního bloku • Československo od únorového převratu do r. 1989, vznik ČR • rozklad koloniálního systému, mimoevropský svět • problémy současnosti • věda, technika a vzdělání jako faktory vývoje 		OSV – II, IV, XI VDO - IV EGS - I MKV – I, II, V VDO – II, III, IV MDV – I, II, IV EGS - I	Z OV Fy Z Fy Z OV Fy OV
--	---	--	--	---

5.15 Konverzace v anglickém jazyce

5.15.1 Charakteristika vyučovacího předmětu konverzace v anglickém jazyce

Vyučovací předmět je volitelným předmětem ve třídách sekunda, tercie a kvarta. Snahou je rozvíjet komunikativní schopnosti.

Cílem je schopnost žáka dorozumět se s cizincem v běžných situacích, hovořit s ním o jednoduchých tématech. Žák musí být rovněž schopen porozumět textu odpovídající obsahové i gramatické náročnosti.

Výuka seznamuje žáky s realii anglicky hovořících zemí. Žáci jsou vedeni k pochopení jiných kultur, k toleranci a ke komunikaci mezi nimi.

Výuka je založena na modelu britské angličtiny, ale žáci jsou průběžně seznamováni i s některými výrazy americké angličtiny.

5.15.2 Klíčové kompetence

Kompetence k učení

Na konci základního vzdělání žák:

- využívá vhodné způsoby, metody a strategie pro efektivní učení, je ochoten se věnovat dalšímu studiu
- vyhledává a třídí informace a systematicky je využívá v procesu učení i praktickém životě
- operuje s obecně užívanými termíny, je schopen dávat věci do souvislostí, propojuje poznatky z různých oblastí, a vytváří si tak komplexnější pohled na společenské a kulturní jevy, uvědomuje si rozdíly a odlišnosti ve společnostech v zemích jejichž jazyk se učí (social background)
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich, využívá i jiných zdrojů – internet, časopisy, filmy...

Kompetence k řešení problémů

Na konci základního vzdělání žák:

- vnímá nejrůznější problémové situace, promýšlí a plánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastní zkušenosti
- vyhledává informace vhodné k řešení problémů i ze zdrojů mimo třídu, nenechá se odradit případným nezdarem
- samostatně řeší problémy
- činí rozhodnutí, je schopen je obhájit

Kompetence komunikativní

Na konci základního vzdělání žák:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky jak v ústní, tak i psané podobě v rámci svých jazykových možností
- naslouchá promluvám druhých lidí přiměřené obtížnosti, vhodně na ně reaguje, obhajuje svůj názor
- zapojí se způsobem přiměřeným svým jazykovým možnostem do komunikace v běžných sociálních kontextech
- rozumí jednoduchým textům a obrazovým materiálům přiměřeně na ně reaguje

- využívá informační a komunikační prostředky pro účinnou komunikaci v míře dané zvládnutou úrovní cizího jazyka

Kompetence sociální a personální

Na konci základního vzdělání žák:

- účinně spolupracuje ve skupině, je schopen efektivní práce v týmu, pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- podílí se na vytváření příjemné atmosféry v týmu, v případě potřeby poskytne pomoc a požádá o ni
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě ve třídě, respektuje různá hlediska a umí na ně přiměřeně reagovat
- má představu o cizím jazyku jako o prostředku k získávání a předávání informací i sdělování názorů
- rozvíjí se u něj pozitivní vztah k danému jazyku jako prostředku interkulturní komunikace

Kompetence občanské

Na konci základního vzdělání žák:

- respektuje naše tradice a kulturní dědictví při současném uvědomování si rozdílů mezi naší zemí a zemí, jejíž jazyk se učí i případných podobností
- chápe základní ekologické souvislosti i environmentální problémy
- získá sebedůvěru při vystupování před skupinou jiných lidí

Kompetence pracovní

Na konci základního vzdělání žák:

- využívá znalosti získané v různých vzdělávacích oblastech k vlastnímu rozvoji a přípravě k dalšímu vzdělávání
- uvědomuje si důležitost ochrany životního prostředí

Kompetence digitální

Na konci základního vzdělávání žák:

- vyhledává a zpracovává informace, samostatně vyhledává a snaží se posoudit důvěryhodnost cizojazyčného informačního zdroje, digitálně zpracovává, ukládá, zálohuje a sdílí získané informace a vytváří digitálního obsahu, případně bez opory o jiné zdroje (např. vlastní video nebo prezentace vlastních fotografií)
- uvědomuje si existenci autorského zákona a osvojuje si zvyk uvádět bibliografické zdroje při šíření informací jiných autorů
- pracuje s vybranými internetovými aplikacemi, které jsou určeny pro studium cizího jazyka, používá je, např. využívá online slovníků
- využívá odpovídající čtenářské strategie vhodné pro digitální čtení a práci (čtení) v prostředí elektronické obrazovky (posouvání řádků, stránek) a další práci s textem a informacemi
- pracuje s klávesnicí pro další cizí jazyky, formuluje písemné vyjádření různými formami
-

5.15.3 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu konverzace v anglickém jazyce

Vyučovací předmět: **Konverzace v anglickém jazyce**

Třída: **sekunda**

Očekávané výstupy v RVPZV

- analyzuje a procvičuje znalosti v kontextu psaného nebo slyšeného textu
- je schopen porozumět poslechu v angličtině
- je schopen poslouchat základní instrukce v angličtině
- dovede pracovat na projektech, při kterých využívá znalostí i z jiných předmětů a dovede sdělit svůj názor na danou problematiku
- zvládne porovnat výsledky své práce se svými spolužáky, vyhodnocuje je a vyvozuje osvědčený postup pro další práci
- je schopen vyhledat informace z různých zdrojů
- je schopen procvičit ve dvojici známé výrazy a osvojuje si plynulý projev v běžné komunikační mluvě
- dovede pracovat na úkolech ve dvojicích nebo v týmu, ovlivňuje kvalitu společné práce
- je schopen prezentovat svůj projekt a názor před spolužáky
- je schopen systematické práce a je schopen spolupracovat s ostatními a respektovat jejich názory

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředm. vztahy
žák: <ul style="list-style-type: none"> • pozdraví a představí se • představí sebe a své blízké • zeptá se a odpoví na osobní údaje • popíše osoby a předměty • prezentuje svoje znalosti na projektu „Moje rodina“ 	Já a moje rodina <ul style="list-style-type: none"> • jazykové prostředky a funkce <ul style="list-style-type: none"> - přítomný čas prostý a průběhový - předložky - vazba „there is / there are“ - používání zájmen • komunikační situace a typy textů <ul style="list-style-type: none"> - představení sebe a svého okolí - setkání • tematické okruhy slovní zásoby <ul style="list-style-type: none"> - rodina a přátelé 	OSV	OV ČJ EV

	<ul style="list-style-type: none"> - osobní údaje - fyzický popis - barvy - šaty - sporty - charakterové vlastnosti 		
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • popíše místo, kde žije • seznámí spolužáky s místem svého bydliště • požádá o pomoc • zhotoví projekt, ve kterém popíše svůj domov 	<p>Můj domov</p> <ul style="list-style-type: none"> • jazykové prostředky a funkce <ul style="list-style-type: none"> - přítomný čas prostý - používání zájmen - úvod do fonetické abecedy v anglickém slovníku • komunikační situace a typy textů <ul style="list-style-type: none"> - životní události - popis domova s použitím adjektiv - seznámení se - každodenní výrazy • tematické okruhy slovní zásoby <ul style="list-style-type: none"> - rodina - domov - dům a jeho vybavení - činnosti - obydlí a pracoviště 	VDO OSV	ČJ OV EV Z
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • popíše aktivity svého volného času • vypráví přátelům, co má a nemá rád • stručně vyjádří, co se chystá dělat • vede rozhovor o svých kvalitách a zálibách 	<p>Zábava a volný čas</p> <ul style="list-style-type: none"> • jazykové prostředky a funkce <ul style="list-style-type: none"> - přítomný čas prostý a průběhový - „-ing“ forma po „mít rád“ - spojování vět 	OSV MDV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	ČJ TV OV EV

<ul style="list-style-type: none"> rozumí čtenému a slyšenému jednoduchému textu na téma zálib, práce a činností zhotoví a prezentuje projekt na téma „Aktivity ve volném čase“ 	<ul style="list-style-type: none"> komunikační situace a typy textů <ul style="list-style-type: none"> neznámá slova v textu průzkum mínění každodenní výrazy tematické okruhy slovní zásoby <ul style="list-style-type: none"> aktivity volného času školní předměty a technologie 		
<ul style="list-style-type: none"> žák: nabídne a navrhne službu rozumí krátkému příběhu s vánočním tématem reaguje adekvátně na aktuální situaci z každodenního života odpoví na dotazy o Vánocích zpracuje projekt na téma „Vánoce“ 	<p>Vánoce</p> <ul style="list-style-type: none"> jazykové prostředky a funkce <ul style="list-style-type: none"> fonetická abeceda - samohlásky přítomný čas prostý minulý čas prostý a průběhový komunikační situace a typy textů <ul style="list-style-type: none"> neznámá slova v textu porozumění obsahu písničky dotazník tematické okruhy slovní zásoby <ul style="list-style-type: none"> Vánoce svátky reálie <ul style="list-style-type: none"> anglické koledy Vánoce ve Velké Británii 	OSV MDV MK	OV ČJ EV
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> vede rozhovor s kamarádem na téma počítačové hry 	<p>Budoucnost a technika</p> <ul style="list-style-type: none"> jazykové prostředky a funkce <ul style="list-style-type: none"> budoucí čas 	OSV MDV	OV IVT ČJ

<ul style="list-style-type: none"> • vyhledá informace o technice na internetu • nabídne a navrhne službu • rozumí krátkému příběhu • odpoví na dotazy o své budoucnosti • popíše představy o své budoucnosti • vytvoří projekt na téma „Můj robot“ 	<ul style="list-style-type: none"> - fonetická abeceda – samohlásky - předložky ve spojení s časovým údajem a s dobou • komunikační situace a typy textů <ul style="list-style-type: none"> - dotazník - zpráva - nabídky, návrhy a rozhodnutí - předpovědi - každodenní výrazy • tematické okruhy slovní zásoby <ul style="list-style-type: none"> - časové údaje - technika - vlastní budoucnost 		EV
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • porozumí popisu Londýna v čteném a slyšeném textu • vede rozhovor o památkách na daném místě • popíše, jak se dostat na určené místo • popíše, kde se místa, budovy a věci nachází • zhotoví projekt na téma „Hlavní město mé nebo jiné země“ 	<p>Londýn</p> <ul style="list-style-type: none"> • jazykové prostředky a funkce <ul style="list-style-type: none"> - určitý a neurčitý člen - přítomný čas prostý k vyjádření budoucnosti - přídavná jména a přirovnání • komunikační situace a typy textů <ul style="list-style-type: none"> - popis směru cesty - lokalizace místa nebo objektu - každodenní výrazy - psaní pohledu • tematické okruhy slovní zásoby <ul style="list-style-type: none"> - místa a budovy ve městě 	EGS – zajímavosti o Londýně a jeho zajímavých místech OSV MDV MK	Z D ČJ EV

	<ul style="list-style-type: none"> reálie <ul style="list-style-type: none"> historická místa v Londýně 		
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozumí obsahu komiksového příběhu rozumí rozhovoru dvou a více osob na téma osobních zálib a pohnutek převypráví přečtený příběh na základě porozumění názvu a krátké anotace určí žánr filmu zhotoví a prezentuje své znalosti v projektu „Zábava“ 	<p>TV a oblíbené filmy</p> <ul style="list-style-type: none"> jazykové prostředky a funkce <ul style="list-style-type: none"> minulé příčestí minulý čas prostý a průběhový výslovnost nepřízvučných hlásek komunikační situace a typy textů <ul style="list-style-type: none"> osobní rozhodnutí filmová anotace tematické okruhy slovní zásoby <ul style="list-style-type: none"> půjčovna DVD žánry filmů reálie <ul style="list-style-type: none"> britské a americké filmy 	<p>MDV OSV MK</p>	<p>ČJ IVT EV</p>
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> vyjmenuje školní pravidla, co se smí a nesmí ve škole dělat rozumí rozhovoru několika osob na téma osobních starostí dá kamarádovi přímou nebo nepřímou radu rozumí sdělení osobního dopisu zdůvodní své stanovisko či názor v rozhovoru s jednou či více osobami 	<p>Problémy</p> <ul style="list-style-type: none"> jazykové prostředky a funkce <ul style="list-style-type: none"> slovesa muset, mít, moci a měl bych frázová slovesa komunikační situace a typy textů <ul style="list-style-type: none"> osobní rada osobní dopis do redakce osobní problémová situace každodenní výrazy 	<p>VDO OSV – problémy mezi dospívajícími a jejich rodiči</p>	<p>OV ČJ EV</p>

<ul style="list-style-type: none"> • napíše dopis o nějaké problému 	<ul style="list-style-type: none"> - jazykolamy • tematické okruhy slovní zásoby <ul style="list-style-type: none"> - škola - problémy 		
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumí krátkému textu • adekvátně používá čísla vyjádření míry a délky • neformálním způsobem vyjádří svůj názor • rozumí krátkému příběhu o módě • zhotoví a prezentuje projekt na téma „Móda“ 	<p>Móda</p> <ul style="list-style-type: none"> • jazykové prostředky a funkce <ul style="list-style-type: none"> - porovnání stejných věcí / kvalit - 2. stupeň přídavných jmen - 3. stupeň přídavných jmen - popisná přídavná jména - čísla nad 100 - přítomný čas • komunikační situace a typy textů <ul style="list-style-type: none"> - pavoučí graf – hra se slovy - každodenní výrazy • tematické okruhy slovní zásoby <ul style="list-style-type: none"> - oblečení - barvy - části těla - styly 	<p>OSV MDV</p>	<p>OV EV IVT ČJ</p>

Vyučovací předmět: **Konverzace v anglickém jazyce**

Třída: **tercie**

Očekávané výstupy v RVPZV

- analyzuje a procvičuje znalosti v kontextu psaného nebo slyšeného textu
- je schopen porozumět zvukovému záznamu rozhovorů rodilých mluvčích v běžné i méně běžné každodenní situaci
- rozumí zadání v angličtině a poslouchá instrukce učitele v angličtině
- zvládne pracovat na projektech, při kterých využívá znalostí i z jiných předmětů
- je schopen srovnání výsledků své práce s prací svých spolužáků
- je schopen vyhledat informace z různých zdrojů, zejména pak na internetu
- je schopen se rozhodnout mezi kvalitou a kvantitou obsahu daného projektu
- zvládne plynulý projev v běžné komunikační mluvě na dané téma
- dovede vyjádřit svůj názor na danou problematiku prostřednictvím projektů, které následně dokáže prezentovat formou plakátu nebo brožury a před spolužáky ho zvládne okomentovat
- zvládne pracovat na úkolech ve dvojicích nebo v týmu, čímž ovlivňuje kvalitu společné práce
- je schopen spolupracovat s ostatními a respektovat jejich názory
- je schopen systematické práce a má smysl pro správné načasování dílčích úkolů

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředm. vztahy
žák: <ul style="list-style-type: none"> • objedná si jídlo v restauraci • napíše seznam k nákupu • řekne, která jídla a nápoje má rád / nerad • vyhledá specifické informace c delším čteném textu • udělá průzkum mezi spolužáky o jejich zvyklostech v jíle a pití 	Jídlo a pití <ul style="list-style-type: none"> • jazykové prostředky a funkce <ul style="list-style-type: none"> - vyjádření budoucnosti pomocí „going to“ (chystat se) - vyjádření množství potravin - počítatelná a nepočítatelná podstatná jména - členy 	OSV	OV ČJ EV

<ul style="list-style-type: none"> • prezentuje svoje znalosti v projektu „Recept na zvláštní jídlo“ 	<ul style="list-style-type: none"> • komunikační situace a typy textů <ul style="list-style-type: none"> - v restauraci - příprava jídel podle receptu • tematické okruhy slovní zásoby <ul style="list-style-type: none"> - jídlo a pití - jídlo v restauraci - kuchařské recepty 		
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • popíše svůj pracovní den • řekne, co by chtěl v životě dělat • rozumí obsahu a specifickým informacím inzerátů nabízejících práci • odvodí zaměstnání od jeho popisu a náplně • odhadne něčí zaměstnání od jeho zálib • vytvoří projekt o různých typech povolání 	<p>Zaměstnání</p> <ul style="list-style-type: none"> • jazykové prostředky a funkce <ul style="list-style-type: none"> - přítomný čas sloves vyjadřující emoce - přídavná jména popisující vlastnosti potenciálního zaměstnance - přídavná jména popisující činnosti a povolání • komunikační situace a typy textů <ul style="list-style-type: none"> - inzeráty nabízející práci a brigádu - formální dopis - každodenní výrazy • tematické okruhy slovní zásoby <ul style="list-style-type: none"> - povolání, místa výkonu povolání - činnosti spojené s konkrétním povoláním 	<p>VDO OSV</p>	<p>ČJ OV EV</p>
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • popíše svůj styl oblékání • porovná módu v minulosti a dnes • popíše image současných mladých lidí 	<p>Image mladých lidí</p> <ul style="list-style-type: none"> • jazykové prostředky a funkce <ul style="list-style-type: none"> - předpřítomný čas prostý s použitím „od“ nějaké doby a „po“ nějakou dobu 	<p>OSV MDV VDO</p>	<p>ČJ TV OV EV IVT</p>

<ul style="list-style-type: none"> • vede rozhovor o módě a vzhledu • rozumí čtenému a slyšenému jednoduchému textu na téma móda a vzhled • popíše svůj šatník • vypracuje projekt na téma „Nová image“ 	<ul style="list-style-type: none"> - příliš/dostatečně • komunikační situace a typy textů <ul style="list-style-type: none"> - popis módních trendů a vzhledu - v obchodě s oblečením • tematické okruhy slovní zásoby <ul style="list-style-type: none"> - móda a oblečení - módní návrhy a módní přehlídka - části těla • reálie <ul style="list-style-type: none"> - slavní lidé a jejich vliv na image mladých lidí 		
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumí krátkému příběhu s vánoční tematikou • rozumí rozdílům ve slavení Vánoc u nás a ve Velké Británii či Americe • reaguje adekvátně na aktuální situaci z každodenního života • odpoví na dotazy o Vánocích • zpracuje projekt na téma „Vánoce“ 	<p>Vánoce</p> <ul style="list-style-type: none"> • jazykové prostředky a funkce <ul style="list-style-type: none"> - přítomný čas prostý - minulý čas prostý a průběhový • komunikační situace a typy textů <ul style="list-style-type: none"> - neznámá slova v textu - porozumění písničky • tematické okruhy slovní zásoby <ul style="list-style-type: none"> - Vánoce - svátky • reálie <ul style="list-style-type: none"> - anglické koledy - Vánoce ve Velké Británii 	OSV MDV MK VDO	OV ČJ EV

<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • porozumí zeměpisnému popisu dané země • porovná místa, věci, osoby, popíše rozdíly • pojmenuje nejznámější země světa a jejich úřední jazyky • vypracuje a prezentuje projekt o zemi, kterou si sám zvolí 	<p>Anglicky mluvící země</p> <ul style="list-style-type: none"> • jazykové prostředky a funkce <ul style="list-style-type: none"> - porovnání stejných věcí / kvalit - 2. stupeň přídavných jmen - 3. stupeň přídavných jmen - popisná přídavná jména • komunikační situace a typy textů <ul style="list-style-type: none"> - popis vybraného místa - zeměpisné názvy • tematické okruhy slovní zásoby <ul style="list-style-type: none"> - zajímavosti - země a kontinenty - jazyky • reálie <ul style="list-style-type: none"> - historie některé z anglicky mluvících zemí (Skotsko, Anglie, Irsko, ...) 	<p>MDV EGS – objevujeme Evropu a svět OSV – poznávání lidí, komunikace, hodnoty, postoje</p>	<p>IVT ČJ EV Z D</p>
<ul style="list-style-type: none"> • žák: • klade otázky typu „Kde jsi byl?“ • zeptá se a odpoví na otázku zdraví • klade „WH-“, otázky • rozumí obsahu čteného textu – příběhu v minulém čase popisujícímu menší nehodu • popíše své zdravotní problémy • doporučí činnosti upravující zdravý režim dne 	<p>Zdraví a nemoci</p> <ul style="list-style-type: none"> • jazykové prostředky a funkce <ul style="list-style-type: none"> - minulý čas pravidelných sloves - minulý čas nepravidelných sloves - kladná věta a otázka v minulém čase - „moci“ a „muset“ - „budu muset“ a „budu moci“ 	<p>OSV MDV VDO – životní styl mladých lidí</p>	<p>Bi TV ČJ OV EV</p>

<ul style="list-style-type: none"> • vyjádří své obavy • uklidní svého kamaráda před důležitou událostí • popíše svou životosprávu • podrobně popíše části těla • zpracuje leták na téma „Zdravý život“ • 	<ul style="list-style-type: none"> - měl bys / neměl bys • komunikační situace a typy textů <ul style="list-style-type: none"> - dotazy a odpovědi - nehody - dávání rady ohledně zdraví a životosprávy - u lékaře • tematické okruhy slovní zásoby <ul style="list-style-type: none"> - zdraví - lékaři a zubaři - jídlo, zdravá a nezdravá výživa - zdravotní obtíže a jejich léčení - části těla 		
---	---	--	--

<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumí otázkám v osobním dotazníku a odpoví na ně • popíše aktuální děj nebo situaci • vyjádří lítost • rozumí obsahu a rozpozná hlavní dějovou linii středně dlouhého textu líčícího podivnou událost • bez obsahové změny zestruční svou výpověď • napíše krátký novinový článek o paranormálním jevu 	<p>Paranormální jevy</p> <ul style="list-style-type: none"> • jazykové prostředky a funkce <ul style="list-style-type: none"> - přítomné příčestí popisující aktuální děj - „vidět“ nebo „slyšet“ někoho něco dělat - protikladná přídavná jména • komunikační situace a typy textů <ul style="list-style-type: none"> - osobní dotazník o představitosti - text neobvyklého příběhu - popis / vyobrazení situace - písemný záznam příběhu • tematické okruhy slovní zásoby <ul style="list-style-type: none"> - aktuální činnosti a děje - sci-fi příběhy a záhady - popis země, zvířete, obličejů 	<p>MDV EGS</p>	<p>ČJ IVT EV</p>
--	---	--------------------	--------------------------

<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumí krátkému naučnému textu • rozumí delšímu populárně – naučnému textu • diskutuje o problémech ohrožených druhů zvířat • sestaví leták pro kampaň na záchranu ohrožených zvířat • popíše zvířata • sestaví informační leták o ohrožených zvířatech 	<p>Zvířata</p> <ul style="list-style-type: none"> • jazykové prostředky a funkce <ul style="list-style-type: none"> - podmínovací způsob - opačná přídavná jména „dlouhý / krátký“ - zájmeno nějaký • komunikační situace a typy textů <ul style="list-style-type: none"> - možnost - naučný text - dopis podporující záchranu nebo pomoc ohroženým zvířatům • tematické okruhy slovní zásoby <ul style="list-style-type: none"> - divoká zvířata, domácí mazlíčci - části těla - fyzický popis 	<p>OSV EV</p>	<p>OV EV Z ČJ IVT</p>
--	--	-------------------	---------------------------------------

<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumí krátkému naučnému textu • vyjádří pravděpodobnost děje či situace • popíše aktuální i typické počasí ve své zemi • na základě symbolů sestaví předpověď počasí a ústně ji sdělí • vytvoří projekt na téma „Životní prostředí“ 	<p>Životní prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> • jazykové prostředky a funkce <ul style="list-style-type: none"> - trpný rod - „možná“ • komunikační situace a typy textů <ul style="list-style-type: none"> - možnost - naučný text - předpověď počasí • tematické okruhy slovní zásoby <ul style="list-style-type: none"> - oceány - počasí, voda, zvířata - hlavní přírodní jevy a útvary 	<p>OSV EV – základní podmínky života</p>	<p>OV EV Z ČJ IVT</p>
--	---	--	---------------------------------------

Vyučovací předmět: **Konverzace v anglickém jazyce**

Třída: **kvarta**

Očekávané výstupy v RVPZV

- procvičuje své znalosti v kontextu psaného a slyšeného textu
- rozumí slyšenému textu ze zvukového záznamu rozhovorů rodilých mluvčích v běžné i méně běžné každodenní situaci
- upevňuje důležité slovní výrazy související s daným tématem
- pracuje se zadáním v angličtině a poslouchá instrukce učitele v angličtině
- zvládne pracovat na projektech, při kterých využívá znalostí i z jiných předmětů
- je schopen interpretovat získané informace, své názory a postoje
- porovnává výsledky své práce s prací svých spolužáků
- je schopen sebehodnocení
- je schopen diskutovat se spolužáky na dané téma, vyjádřit své postoje, přijímat názory jiných a ovládat svoje projevy
- je schopen vyhledat informace z různých zdrojů, zejména pak z populárně-naučných časopisů, encyklopedií a Internetu
- je schopen se rozhodnout mezi kvalitou a kvantitou obsahu svého projektu
- zvládne plynulý projev v běžné komunikační mluvě na dané téma
- komunikuje v běžných i méně běžných situacích a je tím veden k efektivnímu a logickému vyjadřování se
- dovede vyjádřit svůj názor na danou problematiku prostřednictvím projektů, které následovně dokáže prezentovat formou plakátu nebo brožury a před spolužáky ho zvládne okomentovat
- zvládne pracovat ve dvojicích nebo v týmu, čímž ovlivňuje kvalitu společné práce
- je schopen spolupracovat s ostatními a respektovat jejich názory
- je schopen systematicky pracovat a má smysl pro správné načasování dílčích úkolů

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředm. vztahy
žák: <ul style="list-style-type: none"> • popíše blízkou osobu a identifikuje ji • popíše událost, která ovlivnila jeho život • požádá o zopakování věty 	Lidé a události v mém životě <ul style="list-style-type: none"> • jazykové prostředky a funkce <ul style="list-style-type: none"> - vztažné věty 	OSV VDO	OV Bi ČJ EV

<ul style="list-style-type: none"> • udělá rozhovor s blízkou osobou • obměňuje text se zachováním jeho smyslu • vyplní dotazník šetřící záliby a vztah k nejbližšímu okolí • porozumí obsahu slyšeného i čteného textu • je schopen napsat diktát dle slyšeného textu se známou slovní zásobou • pohovoří na téma „Člověk, který mě nejvíce ovlivnil“ • zhotoví projekt na téma „Nejdůležitější událost v mém životě“ 	<ul style="list-style-type: none"> - frázová slovesa vyjadřující pohyb (fall off, pick up, run away, grow up) • komunikační situace a typy textů <ul style="list-style-type: none"> - podrobný popis osoby - podrobný popis události - užitečné výrazy • tematické okruhy slovní zásoby <ul style="list-style-type: none"> - rodina - odlišnosti a podobnosti mezi lidmi - pozitivní / negativní zážitek - pozitivní / negativní událost 		
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • udělá rozhovor s kamarádem • vede rozhovor o problémech dnešní mládeže • porozumí obsahu čteného, středně dlouhého textu – neobvyklého příběhu lidí • odhadne pravdivost tvrzení a zdůvodní svůj názor • předvede fiktivní rozhovor v TV • charakterizuje způsob a aktivity života, které se mu líbí a nelíbí • rozumí obsahu delšího čteného textu o problémech mladých lidí • porozumí a interpretuje slyšený text • sestaví případovou studii o problémech teenagerů a bude ji vhodně zvolenou formou prezentovat (plakát, prezentace na PC, atd.) 	<p>Problémy mladých lidí</p> <ul style="list-style-type: none"> • jazykové prostředky a funkce <ul style="list-style-type: none"> - přítomný čas - sloveso + „ing“ forma - sloveso + infinitiv - hrát / dělat/ jít + aktivita • komunikační situace a typy textů <ul style="list-style-type: none"> - rozhovor s kamarádem - interview před kamerou • tematické okruhy slovní zásoby <ul style="list-style-type: none"> - volný čas teenagerů - víkend - vzhled osob a věcí 	OSV MKV MDV	OV TV IVT

<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumí obsahu středně dlouhého neobvyklého a záhadného příběhu • dokáže vlastními slovy převyprávět přečtený text • rozumí rozhovoru lidí o neobvyklé události • simuluje a zahraje neobvyklou situaci • čte s porozuměním novinový článek • vytvoří článek do novin nebo časopisu včetně rozhovoru se svědky nějaké události 	<p>Novinový článek / Článek v časopise</p> <ul style="list-style-type: none"> • jazykové prostředky a funkce <ul style="list-style-type: none"> - minulý čas prostý a průběhový - předpřítomný čas - „non-literal“ význam slov • komunikační situace a typy textů <ul style="list-style-type: none"> - rozhovor o neobvyklé situaci - novinový článek - užitečné výrazy • tematické okruhy slovní zásoby <ul style="list-style-type: none"> - výrazy používané v novinách a časopisech 	<p>OSV VDO MDV MKV</p>	<p>EV OV ČJ IVT</p>
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumí krátkému příběhu s vánoční tematikou • orientuje se v rozdílech ve slavení Vánoc u nás a v jiných anglicky mluvících zemích • poznává tradice různých zemí • odpoví na dotazy o Vánocích • popíše způsob slavení Vánoc ve své rodině a nejbližším okolí • zpracuje projekt na téma „Jak se slaví Vánoce?“ 	<p>Vánoce v různých zemích</p> <ul style="list-style-type: none"> • jazykové prostředky a funkce <ul style="list-style-type: none"> - přítomný čas prostý - minulý čas prostý a průběhový • komunikační situace a typy textů <ul style="list-style-type: none"> - neznámá slova v textu - porozumění písničky či povídky s vánočním tématem • tematické okruhy slovní zásoby <ul style="list-style-type: none"> - Vánoce - svátky - tradice 	<p>MDV OSV MKV VDO</p>	<p>OV ČJ EV Z</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • reálie <ul style="list-style-type: none"> - anglické či americké koledy - Vánoce v různých zemích 		
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - porozumí zeměpisnému popisu dané země - porozumí systému vzdělávání v ČR, Velké Británii, USA ad. - porovná místa, popíše rozdíly - pojmenuje anglicky mluvící země - nalezne informace o různých typech vzdělávání a typickém školním dnu - doloží obrázky a diagramy 	<p>Systém vzdělávání anglicky mluvících zemí a ČR</p> <ul style="list-style-type: none"> • jazykové prostředky a funkce <ul style="list-style-type: none"> - porovnání stejných či rozdílných věcí / kvalit - 2. stupeň přídavných jmen - 3. stupeň přídavných jmen - popisná přídavná jména • komunikační situace a typy textů <ul style="list-style-type: none"> - systém vzdělávání - zeměpisné názvy • tematické okruhy slovní zásoby <ul style="list-style-type: none"> - škola a školní prostředí - země a kontinenty • reálie <ul style="list-style-type: none"> - vzdělávání některé z anglicky mluvících zemí (Škotsko, Anglie, Irsko ...) - systém vzdělávání v ČR 	<p>VDO MKV ENV</p>	<p>ČJ Z D</p>

<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - požádá zdvořile o laskavost - zdvořile odpoví na žádost či laskavost - vyjádří svůj aktuální záměr něco koupit - reaguje spontánně při nákupu v obchodě - vyjádří svůj názor na danou věc - vytvoří fiktivní rozhovor při nákupu v obchodě a sehraje scénku 	<p>Nakupování</p> <ul style="list-style-type: none"> • jazykové prostředky a funkce <ul style="list-style-type: none"> - přítomný čas prostý a průběhový - přídavná jména - otázky a odpovědi - měl bys/neměl bys • komunikační situace a typy textů <ul style="list-style-type: none"> - rozhovor v obchodě - užitečné výrazy - nakupování různého zboží - fiktivní a neobvyklé situace - výrazy k návrhu, objednání, k přijetí či odmítnutí návrhu • tematické okruhy slovní zásoby <ul style="list-style-type: none"> - jídlo, pití - oblečení - technika - služby 	OSV	EV IVT OV ČJ
--	--	-----	-----------------------

<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí rozhovoru o počasí - rozumí předpovědi počasí - dokáže vyjádřit různé druhy počasí - dokáže reagovat při rozhovoru o počasí - porozumí neznámým slovům v kontextu čteného textu - varuje ostatní před špatným počasím - sestaví předpověď o počasí 	<p>Počasí</p> <ul style="list-style-type: none"> - jazykové prostředky a funkce <ul style="list-style-type: none"> - vyjádření budoucnosti pomocí „bude“, „chystá se“ a „je“ - budoucí čas - přítomný čas prostý a průběhový - měl bys / neměl bys - sloveso „moci“ - předpřítomný čas - komunikační situace a typy textů <ul style="list-style-type: none"> - interview - výrazy pro vyjádření názoru - předpověď počasí - tematické okruhy slovní zásoby <ul style="list-style-type: none"> - počasí - činnosti v různých typech počasí - veřejné zákazy a varování - média, zprávy, předpověď 	<p>VDO ENV MDV</p>	<p>Z IVT OV ČJ</p>
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyjádří svůj názor na život na vesnici nebo ve městě - dokáže formulovat klady a zápory - rozumí obsahu čteného nebo slyšeného textu - vytvoří fiktivní rozhovor na dané téma - dokáže zpracovat výsledky výzkumu - popíše chování lidí ve městě a na vesnici - ústně i písemně odpoví na otázky typu „Kde bys raději bydlel?“, „Jaké jsou výhody života ve městě či na vesnici?“ 	<p>Město nebo vesnice?</p> <ul style="list-style-type: none"> - jazykové prostředky a funkce <ul style="list-style-type: none"> - 2. kondicionál - zvrtná zájmena - odvozování přídavných jmen od podstatných jmen - protiklady přídavných jmen - 2. a 3. stupeň přídavných jmen - podmínovací způsob 	<p>VDO OSV MKV ENV</p>	<p>OV EV Z D</p>

<ul style="list-style-type: none"> - formuluje otázky a vytvoří dotazník - formuluje dotazy pro výzkum veřejného mínění - vypracuje projekt na téma „Život ve městě a na vesnici“ 	<ul style="list-style-type: none"> - sloveso „must“ - komunikační situace a typy textů <ul style="list-style-type: none"> - interview - ve městě - na vesnici - zdvořilé reakce na odpověď - tematické okruhy slovní zásoby <ul style="list-style-type: none"> - volný čas - život na vesnici - život ve městě 		
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí informativnímu textu o cestování - gramaticky mění věty se zachováním jejich obsahového významu - najde hledané informace ve slyšeném či psaném textu na téma cestování - vyhledá informace o místech pro dovolenou a o hotelích v informativním textu - přiřadí popisy a služby hotelů k odpovídajícímu místu na základě přečteného textu - přiřadí popisy prázdnin k odpovídajícímu místu na základě slyšeného textu - popíše ideální hotel podle svých představ - rezervuje si pokoj v hotelu - napíše pohled z prázdninového hotelu - rozumí obsahu cestopisného příběhu - vyrobí prázdninový leták pro turisty (popis místa, jeho historie a prázdninové vyžití, obrázky ...) 	<p>Kam na prázdniny?</p> <ul style="list-style-type: none"> - jazykové prostředky a funkce <ul style="list-style-type: none"> - trpný rod - vyjádření budoucnosti pomocí „bude“, „chystá se“ a „je“ - podmínovací způsob - slovní přízvuk - komunikační situace a typy textů <ul style="list-style-type: none"> - psaní pohledu - rezervace hotelového pokoje - užitečné výrazy - tematické okruhy slovní zásoby <ul style="list-style-type: none"> - cestování - místa pro prázdniny - neobvyklý hotel - činnosti volného času 	<p>VDO MKV MDV</p>	<p>Z D IVT EV OV TV</p>

5.16 Laboratorní práce

Charakteristika vyučovacího předmětu laboratorní práce

Vyučovací předmět Laboratorní práce zahrnuje převážně mezipředmětové praktické činnosti. Jednotlivé úkoly (projekty) jsou vybrány tak, aby si žáci mohli nejenom ověřit platnost pravidel odvozených v hodinách biologie, případně fyziky, ale aby sami dokázali z výsledků pokusů některá pravidla vyvodit.

Žáci používají veškeré vybavení laboratoří a dostupné pomůcky (mikroskopy, měřicí čidla, výukové stavebnice), výsledky prezentují a s využitím IT zařízení. Dále jsou žáci vedeni k získání manuální zručnosti při práci v laboratoři, dalších učebnách a činnostech. Přitom se seznámí jak s ovládáním některých přístrojů a zařízení, tak i se základními, všeobecně platnými pravidly bezpečnosti práce v laboratoři.

Časové, obsahové a organizační vymezení předmětu

Jde o povinně volitelný předmět, rozšiřující základní učivo. Výuka probíhá ve skupinách max 15 žáků. Předmětu je přidělena 1 hodina týdně

Vyučovací předmět Laboratorní práce zahrnuje vzdělávací obor biologie, fyzika a částečně i chemie, tematický okruh Práce s laboratorní technikou, vzdělávací oblasti Člověk a svět práce, dále začleňujeme související průřezová témata celku Environmentální výchovy.

Výuka probíhá hlavně v laboratoři vybavené vhodným zařízením pro pokusy a pozorování. Laboratoř je koncipována jako dobře vybavená učebna pro nácvik aplikované biologie v praxi, tj. pro práci s mikroskopem, modely, pro biochemické pokusy. Laboratoř je vybavena senzory a čidly Pasco a Vernier, k dispozici jsou žáků notebooky a tablety, samozřejmě je připojení na internet. Dále využíváme i chemickou laboratoř, fyzikální učebnu případně další prostory školy.

Cíle předmětu

vzdělávání v předmětu vede žáka k:

- zkoumání živé i neživé přírody s využitím různých empirických metod poznání
- potřebě klást si otázky, které se týkají přírodních procesů
- zapojování se do aktivit směřujících k ochraně přírody, jejímu šetrnému využívání, k ochraně vlastního zdraví i zdraví ostatních
- osvojení základních pracovních dovedností a návyků k organizaci a plánování práce a k používání vhodných pomůcek při práci, vytrvalosti a soustavnosti při plnění pracovních úkolů, k uplatňování vlastních nápadů a vynakládání úsilí na dosažení kvalitních výsledků
- objektivnímu poznávání okolního světa
- orientaci v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické i duševní práce a osvojení potřebných poznatků a dovedností významných pro možnost uplatnění, pro volbu vlastního profesního zaměření

Laboratorní práce

- naplní je zejména praktická výuka přírodovědných předmětů a environmentální výchova
- žáci pracují samostatně nebo ve skupinkách podle povahy prováděných experimentů
- důraz je kladen na týmovou práci

Projekt

- je zadáno téma, žáci si volí problém, který řeší
- důraz je kladen na řešení problému v týmu s uplatněním mezipředmětových vztahů a na prezentaci výsledků
- může být zařazován v předem známých termínech (např. exkurze, praktická výuka, samostatná a týmová práce žáků, prezentace výsledků)

Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovnými a vzdělávacími postupy žákům ukazujeme význam praktické činnosti pro pochopení celé řady přírodních i technických jevů. Vedeme žáky k tomu, aby v sobě rozvíjeli objevitelského ducha a schopnost orientovat se v základním laboratorním vybavení.

5.16.2 Klíčové kompetence

Kompetence k učení

Žák:

- vytváří si pro učení a pracovní činnosti optimální podmínky,
- stanoví si časové i obsahové priority
- vytváří si časový plán a dodržuje jej

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- formuluje hypotézy na základě dostupných informací
- navrhuje metody k ověření hypotézy
- zvažuje úlohu jednotlivých faktorů při řešení problému
- vyhodnocuje experiment z hlediska jeho průběhu

Kompetence sociální a personální

Žák:

- identifikuje příčiny úspěchu i neúspěchu ve své práci
- dokáže spolupracovat ve skupině
- předvídá vnitřní překážky a své možnosti je odstranit nebo zmírnit

Kompetence digitální

- vedeme žáky ke kritickému vyhledávání informací o pozorovaných a zkoumaných organismech a k porovnávání vyhledaných informací s informacemi v dalších zdrojích
- vedeme žáky ke schopnosti analyzovat a vyhodnocovat informace a vyvozovat z nich závěry
- vedeme žáky k tvorbě a úpravám digitálního obsahu v různých formátech a jeho sdílení v rámci skupiny
- při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí vedeme žáky k etickému jednání spojenému s využíváním převzatých zdrojů

5.16.3 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu laboratorní práce

Vyučovací předmět: **Laboratorní práce**

Třída: Prima

Očekávané výstupy v RVPZV vysvětlí rozdíly mezi živou a neživou přírodou

- aplikuje praktické metody poznávání přírody
- dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé přírody
- vysvětlí principy základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin
- rozpozná naše nejnámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků
- odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům
- rozpozná a porovná funkci základních orgánů (orgánových soustav) rostli
- rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů, digitálních i online
- odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí
- rozpozná a porovná funkci základních orgánů (orgánových soustav) živočichů
- určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin
- uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi
- Používá vybavení laboratoře (mikroskopy, měřicí čidla...)
- Interpretuje a vyhodnotí výsledky pokusů a měření

Ročníkové výstupy	Učivo	Téma	Průřezová témata	Mezipředm. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> • pracuje prakticky s mikroskopem a připraví jednoduchý mikroskopický preparát • aplikuje praktické metody poznávání přírody • aplikuje základní pravidla bezpečnosti práce při poznávání přírody a života při laboratorních cvičeních, 	<ul style="list-style-type: none"> • základní laboratorní postupy • základní laboratorní přístroje, zařízení a pomůcky • práce s určovacími klíči, atlasy, aplikacemi • práce s měřicími čidly 	<ul style="list-style-type: none"> • praktické metody poznávání přírody • mikroskop • laboratorní práce 	<ul style="list-style-type: none"> • průběžně • ENV • základní podmínky života • OSV – kooperace a kompetice 	<p>průběžně</p> <p>VZ – základní hygienické návyky, bezpečnost práce</p> <p>– ochrana člověka za mimořádných událostí</p>

<p>terénních vycházkách, exkurzích, školních projektech</p> <ul style="list-style-type: none"> • vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování, měření a pokusů, provádí jejich údržbu • zaznamená průběh a výsledky pokusu a zformuluje závěr, ke kterému dospěl • ke své práci vyhledává podklady v různých informačních zdrojích • v případě potřeby poskytne první pomoc při úrazu • rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby • porovná vnější stavbu rostlinného těla u jednotlivých skupin • používá metody pozorování a určování rostlin – pracuje s lupou, mikroskopem, klíčem, atlasem rostlin • vytváří herbář • rozliší běžné druhy našich rostlin • pěstuje vybrané rostliny • určuje vybrané živočichy • umí vysvětlit poznatky základů fyziky i ukázky jejich využití v denním životě nebo technice • podle instrukcí vyrobí pomůcku podle návodu 	<ul style="list-style-type: none"> • práce s výukovými stavebnicemi • bezpečnost práce při pobytu v přírodě, v laboratoři biologie, při práci s jednoduchými přístroji • práce v terénu • určování hub, lišejníků, mechorostů, výtrusných rostlin • mikroskopování • systém rostlin • charakteristické znaky jednotlivých skupin • významní zástupci • využití hospodářsky významných zástupců • praktické pěstování modelových rostlin • tvorba herbáře • pozorování lupou a mikroskopem • práce s klíči, atlasy • modely a multimediální aplikace, různé techniky animace životních projevů organismů, časosběry 	<ul style="list-style-type: none"> • houby • botanika • herbář • měření síly • elektrické vlastnosti látek 	<ul style="list-style-type: none"> • rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny) • rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládnutí situací soutěže, konkurence, • řešení problémů a rozhodovací dovednosti • dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů • vytváření povědomí kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, respektování <p>OSV – rozvoj schopností poznávání</p> <ul style="list-style-type: none"> • cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění • OSV – komunikace <p>ENV</p>	<p>Bi – návaznost na učivo primy a sekundy</p> <p>M – výpočty a převody jednotek</p>
--	--	---	---	--

<ul style="list-style-type: none"> • sestaví a prezentuje pokus podle návodu • umí změřit vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny • zná fyzikální veličiny, jednotky a základní vztahy probíraných jevů • diskutuje o předváděném jevu a orientuje se v měření fyzikálních veličin 		<ul style="list-style-type: none"> • magnetické vlastnosti látek • hustota 	<ul style="list-style-type: none"> • lidské aktivity a problémy životního prostředí <p>OSV – kreativita</p> <p>– cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnost nápadů, originality)</p>	<p>Z – magnetické pole</p> <p>Ch – složení látek</p> <p>Bi – zákonitosti v přírodě a životní prostředí</p>
---	--	--	--	--

5.17 Laboratorní cvičení z fyziky

5.17.1 Charakteristika vyučovacího předmětu Laboratorní cvičení z fyziky

Vyučovací předmět Laboratorní cvičení z fyziky zahrnuje především práce s laboratorní technikou, dále z vybraných tematických okruhů vzdělávacího oboru fyzika.

Předmět laboratorní cvičení z fyziky vede žáky k praktickému poznávání přírody, uvědomování si užitečnosti přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě, rozvíjení dovednosti objektivně a spolehlivě pozorovat. Cílem předmětu je podchycení a rozvíjení zájmu o poznávání základních přírodovědných pojmů a zákonitostí na příkladech. Důraz se klade na řešení úloh, které mají vztah k praxi nebo dějům, jež nás obklopují. Vyučovací předmět poskytuje žákům dostatek příležitostí k tomu, aby začali chápat, že bez základních znalostí přírodních látek, principů a zákonitostí se dnes člověk neobejde téměř v žádné oblasti své činnosti.

Časové, obsahové a organizační vymezení předmětu

Jde o volitelný předmět, rozšiřující základní učivo. Výuka probíhá ve skupinách max 15 žáků, předmět je koncipován jako 3letý s hodinovou dotací 1 hodina týdně, žáci volí po prvním roce studia víceletého gymnázia, případně je nabízen v jednoleté variantě, opět s hodinovou dotací 1 hodina týdně pro žáky 4. ročníku víceletého gymnázia.

Vyučovací předmět laboratorní cvičení z fyziky zahrnuje vzdělávací obor fyzika, tematický okruh Práce s laboratorní technikou vzdělávací oblasti Člověk a svět práce, dále začleňujeme související průřezová témata celku Environmentální výchovy.

Výuka probíhá hlavně v laboratoři vybavené vhodným zařízením pro pokusy a pozorování. Laboratoř je koncipována jako dobře vybavená učebna pro nácvik aplikované fyziky v praxi, tj. pro práci se senzory a čidly Pasco a Vernier, k dispozici jsou žáků notebooky a tablety, samozřejmě je připojení na internet. Navíc je možno využívat i chemické laboratoře.

Náplní některých cvičení z fyziky jsou i vycházky po okolí, spojené s pozorováním fyzikálních jevů a zákonitostí.

Cíle předmětu

vzdělávání v předmětu vede žáka k:

- zkoumání přírody s využitím různých empirických metod poznání
- potřebě klást si otázky, které se týkají fyzikálních jevů a dějů
- osvojení základních pracovních dovedností a návyků k organizaci a plánování práce a k používání vhodných pomůcek při práci, vytrvalosti a soustavnosti při plnění pracovních úkolů, k uplatňování vlastních nápadů a vynakládání úsilí na dosažení kvalitních výsledků
- objektivnímu poznávání okolního světa

Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovnými a vzdělávacími postupy žákům ukazujeme význam praktické činnosti pro pochopení celé řady přírodních i technických jevů. Vedeme žáky k tomu, aby v sobě rozvíjeli objevitelského ducha a schopnost orientovat se v základním laboratorním vybavení.

5.17.2 Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- učí různým metodám poznávání přírodních objektů, procesů, vlastností a jevů
- učí zpracovávat informace z hlediska důležitosti i objektivity a využívat je k dalšímu učení

Kompetence k řešení problémů

- učí experimentálně získané poznatky zobecňovat a aplikovat v různých oblastech života
- učí základům logického vyvozování a předvídání specifických závěrů z přírodních zákonů
- rozvíjí schopnost objevovat a formulovat problém a hledat různé varianty řešení

Kompetence komunikativní

- vede k přesnému a logicky uspořádanému vyjadřování či argumentaci
- učí stručně, přehledně i objektivně sdělovat postup a výsledky svých pozorování a experimentů

Kompetence sociální a personální

- vede k chápání práce a pracovní činnosti jako příležitosti k seberealizaci a k rozvíjení podnikatelského myšlení
- učí orientovat se v přírodovědných oborech, formách práce a osvojit si potřebné poznatky a dovednosti významné pro možnost uplatnění, pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní i profesní orientaci
- vede k osvojování dovednosti kooperace a společného hledání optimálních řešení problémů

Kompetence občanské

- vede k pozitivnímu vztahu k práci a k odpovědnosti za sebe sama i za skupinu, k vytrvalosti a soustavnosti při plnění zadaných úkolů a k vynakládání úsilí na dosažení kvalitního výsledku

Kompetence pracovní

- vede k osvojení základních návyků a dovedností při práci v laboratoři, učí optimálně provádět pozorování i experimenty, získané údaje zpracovávat a vyhodnocovat
- vede k organizaci a plánování práce a k používání vhodných pomůcek a nástrojů při práci i v běžném životě
- seznamuje se zásadami bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.

Kompetence digitální

- promyšleně využívá digitální technologie (např. simulace fyzikálních jevů a videonahrávky experimentů)
- vyhledá, třídí, ověřuje a vyhodnocuje relevantní digitální data, informace a obsah v diskusích k aktuálním problémům uplatnění fyzikálních jevů a při ověřování výsledků bádání a praktických úloh s fyzikální tematikou
- hodnotí průběh a výsledky vlastní badatelské činnosti a volí k tomu vhodné digitální technologie a prostředky pro komunikaci a sdílení
- efektivně využívá elektronické kalkulátory
- vhodně vybírá a používá digitální přístroje při měření fyzikálních veličin
- vhodně volí a využívá digitální technologie při řešení úloh a zpracování výsledků měření

5.17.3 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu laboratorní cvičení z fyziky

Vyučovací předmět: **Laboratorní cvičení z fyziky**

Třída: **sekunda**

Očekávané výstupy v RVPZV

- orientace v základech fyziky a schopnost najít potřebné údaje v MFChT
- praktické měření fyzikálních veličin a ovládání převodů jednotek
- důraz je položen na praktické využití osvojených znalostí o přírodních dějích a vlastnostech látek v laboratoři a v praktickém životě

Ročníkové výstupy	Učivo	Téma	Průřezová témata	Mezipředm. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> • umí vysvětlit poznatky základů fyziky i ukázky jejich využití v denním životě nebo technice • podle instrukcí vyhledá návod a vyrobí pomůcku podle návodu • sestaví a prezentuje pokus podle návodu • umí změřit vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny • zná fyzikální veličiny, jednotky a základní vztahy probíraných jevů • diskutuje o předváděném jevu a orientuje se v měření fyzikálních veličin 	<p>Průběžně:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vlastnosti látek a jejich částicové složení • měření fyzikálních veličin (délka, objem, hmotnost, teplota a její změna, čas) • pohyb a síla • mechanické vlastnosti kapalin a plynů • elektrické a magnetické jevy • laboratorní cvičení 	Shrnutí, rekapitulace a rozšíření učiva (prima až sekunda)	<p>OSV – rozvoj schopností poznávání</p> <p>kreativita</p> <p>lidské aktivity a problémy životního prostředí</p>	<p>M – výpočty a převody jednotek</p> <p>Z – atmosféra a její složení</p> <p>Ch – složení atmosféry, částic</p> <p>Bi – zákonitosti v přírodě a životní prostředí</p>

Vyučovací předmět: **Laboratorní cvičení z fyziky**

Třída: **tercie**

Očekávané výstupy v RVPZV

- orientace v základech fyziky a schopnost najít potřebné údaje v MFChT
- praktické měření fyzikálních veličin a ovládnutí převodů jednotek
- důraz je položen na praktické využití osvojených znalostí o přírodních dějích a vlastnostech látek v laboratoři a v praktickém životě

Ročníkové výstupy	Učivo	Téma	Průřezová témata	Mezipředm. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> • umí vysvětlit poznatky základů fyziky i ukázky jejich využití v denním životě nebo technice • chápe význam přírodních zákonů pro vzdělávání v kontextu s profesním uplatněním • zná fyzikální veličiny, jednotky a základní vztahy probíraných jevů • je schopen vyhodnotit experimenty a orientuje se v měření fyzikálních veličin 	<ul style="list-style-type: none"> • Průběžně: • vlastnosti látek a jejich částicové složení • měření fyzikálních veličin (délka, objem, hmotnost, teplota a její změna, čas) • pohyb a síla • mechanické vlastnosti kapalin a plynů • tepelné jevy • elektrické a magnetické jevy • energie a její přeměny • laboratorní cvičení 	<p>Shrnutí, rekapitulace a rozšíření učiva (prima až tercie)</p>	<p>OSV – rozvoj schopností poznávání</p> <p>kreativita</p> <p>základní podmínky života</p> <p>lidské aktivity a problémy životního prostředí</p>	<p>M – výpočty a převody jednotek</p> <p>Z – atmosféra a její složení</p> <p>Ch – složení atmosféry, částic</p> <p>Bi – zákonitosti v přírodě a životní prostředí</p>

Vyučovací předmět: **Laboratorní cvičení z fyziky**

Třída: **kvarta**

Očekávané výstupy v RVPZV

- orientace v základech fyziky a schopnost najít potřebné údaje v MFChT praktické měření fyzikálních veličin a ovládnání převodů jednotek důraz je položen na praktické využití osvojených znalostí o přírodních dějích a vlastnostech látek v laboratoři a v praktickém životě

Ročníkové výstupy	Učivo	Téma	Průřezová témata	Mezipředm. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> umí vysvětlit poznatky základů fyziky i ukázky jejich využití v denním životě nebo technice. chápe význam přírodních zákonů pro vzdělávání v kontextu s profesním uplatněním zná fyzikální veličiny, jednotky a základní vztahy probíraných jevů je schopen vyhodnotit experimenty a orientuje se v měření fyzikálních veličin 	<ul style="list-style-type: none"> Průběžně: vlastnosti látek a jejich částicové složení měření fyzikálních veličin (délka, objem, hmotnost, teplota a její změna, čas) pohyb a síla mechanické vlastnosti kapalin a plynů tepelné jevy elektrické a magnetické jevy světelné jevy a záření zvukové jevy energie a její přeměny Země a vesmír laboratorní cvičení 	Shrnutí, rekapitulace a rozšíření učiva (prima až kvarta)	<p>OSV – rozvoj schopností poznávání</p> <p>kreativita</p> <p>základní podmínky života</p> <p>lidské aktivity a problémy životního prostředí</p>	<p>M – výpočty a převody jednotek</p> <p>Z – atmosféra a její složení</p> <p>Ch – složení atmosféry, částic</p> <p>Bi – zákonitosti v přírodě a životní prostředí</p>

5.18 Laboratorní cvičení z biologie

5.18.1 Charakteristika vyučovacího předmětu Laboratorní cvičení z biologie

Vyučovací předmět Laboratorní cvičení z biologie zahrnuje převážně laboratorní práce. Jednotlivé práce jsou vybrány tak, aby si žáci mohli nejenom ověřit platnost pravidel dříve odvozených v hodinách biologie, ale aby sami dokázali z výsledků pokusů některá pravidla vyvodit. Dále jsou žáci vedeni k získání manuální zručnosti při práci v laboratoři, a přitom se seznámí, jak s ovládním některých přístrojů a zařízení, tak i se základními, všeobecně platnými pravidly bezpečnosti práce v laboratoři.

Časové, obsahové a organizační vymezení předmětu

Jde o volitelný předmět, rozšiřující základní učivo. Výuka probíhá ve skupinách max 15 žáků, předmět je koncipován jako 3letý s hodinovou dotací 1hodina týdně. Žáci si jej volí po prvním roce studia víceletého gymnázia, případně je nabízen v jednoleté variantě, opět s hodinovou dotací 1hodina týdně pro žáky 4. ročníku víceletého gymnázia.

Vyučovací předmět laboratorní cvičení z biologie zahrnuje vzdělávací obor biologie, tematický okruh Práce s laboratorní technikou vzdělávací oblasti Člověk a svět práce, dále začleňujeme související průřezová témata celku Environmentální výchovy,

Výuka probíhá hlavně v laboratoři vybavené vhodným zařízením pro pokusy a pozorování. Laboratoř je koncipována jako dobře vybavená učebna pro nácvik aplikované biologie v praxi, tj. pro práci s mikroskopem, modely, pro biochemické pokusy. Laboratoř je vybavena senzory a čidly Pasco a Vernier, k dispozici jsou žáků notebooky a tablety, samozřejmě je připojení na internet. Navíc je možno využívat i chemické laboratoře.

Mezi vybavení laboratoře patří např.:

- studentské mikroskopy,
- notebooky, tablety,
- čidla Pasco a Vernier,
- dataprojektor,
- laboratorní soupravy,
- obrazy,
- modely,
- biologický materiál,
- odborná literatura.

Náplní některých cvičení z biologie jsou i vycházky po okolí, spojené s pozorováním a sběrem přírodnin.

Cíle předmětu

vzdělávání v předmětu vede žáka k:

- zkoumání živé i neživé přírody s využitím různých empirických metod poznání
- potřebě klást si otázky, které se týkají přírodních procesů
- zapojování se do aktivit směřujících k ochraně přírody, jejímu šetrnému využívání, k ochraně vlastního zdraví i zdraví ostatních
- osvojení základních pracovních dovedností a návyků k organizaci a plánování práce a k používání vhodných pomůcek při práci, vytrvalosti a soustavnosti při plnění pracovních úkolů, k uplatňování vlastních nápadů a vynakládání úsilí na dosažení kvalitních výsledků
- objektivnímu poznávání okolního světa
- orientaci v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické i duševní práce a osvojení potřebných poznatků a dovedností významných pro možnost uplatnění, pro volbu vlastního profesního zaměření

Laboratorní práce

- náplní laboratorního cvičení z biologie je zejména praktická výuka přírodovědných předmětů a environmentální výchova
- žáci pracují samostatně nebo ve skupinkách podle povahy prováděných experimentů
- důraz je kladen na týmovou práci

Projekt

- je zařazen pro žáky všech ročníků
- je zadáno téma (zpravidla z oblasti environmentální výchovy), žáci si volí problém, který řeší
- důraz je kladen na řešení problému v týmu, mezipředmětové vztahy a na prezentaci výsledků
- může být zařazován v předem známých termínech (např. exkurze, praktická výuka, samostatná a týmová práce žáků, prezentace výsledků)

Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovnými a vzdělávacími postupy žákům ukazujeme význam praktické činnosti pro pochopení celé řady přírodních i technických jevů. Vedeme žáky k tomu, aby v sobě rozvíjeli objevitelského ducha a schopnost orientovat se v základním laboratorním vybavení.

5.18.2 Klíčové kompetence

Kompetence k učení

Učitel

- vede žáky k poznání, že na danou laboratorní práci je nutná domácí příprava
- vybírá vhodné laboratorní práce, aby zákonitosti s nimi spojené žáci co nejlépe pochopili a aby si ujasnili strukturu zkoumaných objektů i podstatu probíhajících jevů a dějů
- učí žáky vyhledávat a třídit informace
- zařazuje práci s učebnicemi, atlasy a další biologickou literaturou
- klade důraz na pozitivní motivaci žáka,
- užívá vhodné učební pomůcky a audiovizuální techniku
- učí žáky operovat s biologickými termíny, znaky a symboly a uvádět věci do souvislostí.
- zadává žákům referáty, aby vyhledávali biologické a chemické informace v dalších informačních zdrojích – internetu, televizi, odborných časopisech
- klade žákům otázky o způsobu a příčinách různých přírodních procesů, společně hledají adekvátní odpovědi
- vede žáky k manipulaci s jednoduchými přístroji – laboratorními pomůckami, laboratorním sklem, lupou, mikroskopem a zadává úkoly na procvičení-žáky učí praktickou činnost
- kontroluje výsledky pozorování a zkoumání a vyžaduje, aby je žák zhodnotil a porovnal s dosavadními znalostmi a zkušenostmi a formuloval závěry
- umožňuje žákům účastnit se různých soutěží a olympiád, kde mohou uplatnit své vědomosti a dovednosti a získat motivaci pro další učení
- vede žáky k propojování získaných poznatků se znalostmi z dalších vzdělávacích oblastí, žák si tak vytváří ucelenější představu o vztazích mezi živou a neživou přírodou a mezi přírodou a působením člověka
- klade důraz na mezipředmětové vztahy

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vybízí žáky k formulování vlastních závěrů
- ověřuje, zda jsou žáci schopni správně interpretovat získaná fakta a odvodit z nich závěry, event. důsledky
- učí žáky formulovat a vyjadřovat své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřovat se výstižně, souvisle a kultivovaně
- učí žáky zapojovat se do diskuse a obhajovat vlastní názor
- vede žáky k porozumění různým typům textu, obrazových materiálů a jiných informačních prostředků
- vyžaduje vyslovení hypotéz či vlastních názorů na daný přírodovědný problém, žák uvede skutečnosti, ze kterých vyvodil svůj úsudek
- analyzuje s žáky jejich názory, učí je vhodně argumentovat, společně spolupracují na řešení úkolu

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- učí žáky samostatně pozorovat a experimentovat a správně vyhodnocovat výsledky pozorování a experimentů
- učí žáky vyhledávat informace vhodné k řešení problémů a využívat získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení
- předkládá žákům dostatek námětů k samostatnému uvažování a řešení problémů
- klade důraz na analýzy přečtených textů a kritické posouzení jejich obsahu.
- vytváří s žáky na základě pozorování, dosavadních zkušeností a znalostí hypotézu k problému či k úkolu, žáci ji ověří praktickou činností při laboratorním cvičení a vyhodnotí její správnost
- vede žáky k nalezení podobných a odlišných znaků přírodovědných problémů
- přesným vymezením pracovních podmínek průběhu laboratorních prací vede žáka ke spolupráci v kolektivu a rozvoji svých schopností a dovedností, k maximální efektivitě práce a ke striktnímu dodržování bezpečnostních pravidel a ostatních nařízení
- zadává žákům problémové úlohy a metodicky dohlíží na jejich řešení
- při řešení problémů umožňuje žákům hledat a nacházet nové přístupy

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- dbá na vzájemnou ohleduplnost a bezpečnost žáků při práci
- učí žáky pracovat v týmu, vytvářet a respektovat pravidla práce v týmu
- vnáší přátelskou atmosféru do procesu výuky, posiluje sebedůvěru žáků
- uplatňuje individuální přístup k žákům
- hodnotí výsledky skupin a jednotlivců
- vede s žáky dialog nad závěry uváděnými v jejich laboratorních protokolech

Kompetence občanské

Učitel:

- vede žáky k uvědomění si významu manuální činnosti nejenom pro vědu a výzkum, ale i pro každodenní život

- vede žáky k utváření pozitivních postojů k ochraně přírody, životního prostředí a k ochraně zdraví
- podporuje žáky v aktivní účasti na ekologických a biologických projektech, soutěžích a prezentacích
- vybízí žáky ke sledování aktuálního dění ve vědě a technice, s žáky diskutuje, aby tak lépe pochopili, že vědecké poznatky jsou prospěšné nejen pro jedince, ale i pro celou společnost

Kompetence pracovní

Učitel:

- názornou ukázkou a stálou kontrolou dbá na dodržování pravidel bezpečné práce v laboratoři a laboratorního řádu, žáci tak získávají základní návyky ochrany svého zdraví i zdraví druhých, a to nejen při samotné práci s biologickými a chemickými látkami, ale i při práci s biologickými a chemickými nástroji, přístroji a pomůckami
- umožňuje žákům získávat manuální zručnost při práci v laboratoři
- vede žáky ke schopnosti samostatně pracovat podle návodu
- rozvíjí u žáků schopnost naplánovat pokusy pro ověření hypotéz
- vede žáky k tomu, aby srozumitelně zaznamenali postup své laboratorní činnosti a zformulovali z výsledků pokusu odpovídající závěry
- rozvíjí u žáků smysl pro povinnost vyžadováním pravidelné přípravy na výuku
- kladně hodnotí systematickou a pečlivou práci při laboratorním cvičení

Kompetence digitální

- s pomocí aplikací umožňujících provádět různé techniky animace zachycuje vybrané projevy života organismů (např. růst a vývin, pohyb, dráždivost)
- zaznamenává a vyhodnocuje na základě pozorování v přírodě i na internetu (např. s využitím webkamery) základní projevy chování vybraných živočichů české přírody, objasní na konkrétních příkladech způsob života pozorovaných živočichů
- na základě vlastních pozorování a práce s otevřenými zdroji informací přispívá k vytváření a zdokonalování školní přírodopisné encyklopedie
- s využitím tištěných i online určovacích klíčů a mobilních aplikací pro identifikaci rostlin určuje v regionu běžně se vyskytující rostliny
- pomocí aplikací (například virtuální pitva) zkoumá vnitřní stavbu vybraných organismů a popisuje vlastnosti a funkci jejich orgánových soustav
- přispívá k mapování výskytu vybraných živočichů regionu s využitím vhodných webových stránek a aplikací
- pomocí názorných multimediálních prostředků vysvětluje funkci orgánových soustav a metabolické procesy v lidském těle
- s využitím mobilní aplikace nebo měřících čidel změří srdeční tep
- vlastními slovy objasňuje vývoj populací organismů s využitím názorných multimediálních prostředků a modelů pro zobrazení průběhu přírodních dějů

5.18.3 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu laboratorní cvičení z biologie

Vyučovací předmět: **Laboratorní cvičení z biologie**

Třída: **sekunda**

Očekávané výstupy v RVPZV

- vysvětlí rozdíly mezi živou a neživou přírodou
- aplikuje praktické metody poznávání přírody
- dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé přírody
- vysvětlí principy základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin
- rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků
- odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům
- rozpozná a porovná funkci základních orgánů (orgánových soustav) rostlin
- rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů
- odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí
- rozpozná a porovná funkci základních orgánů (orgánových soustav) živočichů
- určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin
- uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi
- chová se odpovědně při mimořádných událostech a prakticky využívá základní znalosti první pomoci při likvidaci následků hromadného zasažení obyvatel

Ročníkové výstupy	Učivo	Téma	Průřezová témata	Mezipředm. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> • pracuje prakticky s mikroskopem a připraví jednoduchý mikroskopický preparát • aplikuje praktické metody poznávání přírody • aplikuje základní pravidla bezpečnosti práce při poznávání 	<ul style="list-style-type: none"> • základní laboratorní postupy • základní laboratorní přístroje, zařízení a pomůcky • práce s určovacími klíči, determinační postupy • bezpečnost práce při pobytu v přírodě, v laboratoři biologie, při práci s jednoduchými přístroji 	praktické metody poznávání přírody <ul style="list-style-type: none"> - mikroskop - laboratorní práce 	průběžně ENV – základní podmínky života OSV – kooperace a kompetice – rozvoj sociálních dovedností pro	průběžně VZ – základní hygienické návyky, bezpečnost práce,

<p>přírody a života při laboratorních cvičeních, terénních vycházkách, exkurzích, školních projektech</p> <ul style="list-style-type: none"> • vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování, měření a pokusů, provádí jejich údržbu • zaznamená průběh a výsledky pokusu a zformuluje závěr, ke kterému dospěl • ke své práci vyhledává podklady v různých informačních zdrojích • v případě potřeby poskytne první pomoc při úrazu • rozpozná naše nejnámější jedlé a jedovaté houby • porovná buňku rostlin, živočichů, bakterií a vysvětlí funkci základních organel • porovná vnější i vnitřní stavbu rostlinného těla a odvodí na základě pozorování jeho uspořádání od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům • vysvětlí princip základních fyziologických rostlinných procesů 	<ul style="list-style-type: none"> • práce v terénu • určování hub • mikroskopování • anatomie, morfologie a rostlin • pletiva • orgány – stavba a význam • ekologie rostlin • fyziologie rostlin • fotosyntéza • dýchání • růst • rozmnožování • systém rostlin • charakteristické znaky jednotlivých skupin • významní zástupci • využití hospodářsky významných zástupců • význam rostlin a jejich ochrana 	<p>houby</p> <p>botanika</p>	<p>kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny), rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládnání situací soutěže, konkurence, řešení problémů a rozhodovací dovednosti, vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, respektování</p> <p>OSV – rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění</p> <p>OSV – komunikace</p> <p>ENV – lidské aktivity a problémy životního prostředí</p> <p>OSV – kreativita, cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnost nápadů, originality)</p>	<p>ochrana člověka za mimořádných událostí</p> <p>Bi – návaznost na učivo primy a sekundy</p>
--	--	------------------------------	--	---

Vyučovací předmět: Laboratorní cvičení z biologie**Třída: tercie****Očekávané výstupy v RVPZV**

- rozpozná a porovná funkci základních orgánů (orgánových soustav) živočichů
- porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů
- třídí a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek
- rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin
- zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka a uplatňuje zásady bezpečného chování živočichy
- odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí
- orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka
- určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy
- objasní vznik a vývin nového jedince od početí až po stáří
- rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby
- aplikuje předlékařskou první pomoc při poranění a jiném poškození těla
- vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti
- uvede příklad dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů
- aplikuje praktické metody poznávání přírody dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé přírody
- optimálně reaguje na fyziologické změny v období dospívání a kultivovaně se chová k opačnému pohlaví
- v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a životními cíli mladých lidí přijímá odpovědnost za bezpečné sexuální chování
- dodržuje správné stravovací návyky a v rámci svých možností uplatňuje zásady správné výživy a zdravého stravování
- uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc
- dává do souvislosti složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky
- dává do souladu zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a provozováním hazardních her
- pochopí souvislosti mezi konzumací návykových psychoaktivních látek a poškozením zdraví a životního stylu
- uplatňuje osvojené sociální dovednosti při kontaktu se sociálně patologickými jevy
- projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce

- projevuje odpovědné chování v situacích ohrožení zdraví, osobního bezpečí, při mimořádných událostech; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc
- vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci
- odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům
- rozpozná a porovná funkci základních orgánů (orgánových soustav) rostlin
- porovná vnější a vnitřní stavbu rostlinných orgánů a uvede praktické příklady jejich funkcí a vztahů v rostlině jako celku
- rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů
- rozpozná a porovná funkci základních orgánů (orgánových soustav) živočichů
- porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů
- třídí a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek
- rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin
- zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověk a uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy
- odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí
- aplikuje praktické metody poznávání přírody dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé přírody
- uvědomuje si základní životní potřeby a jejich naplňování ve shodě se zdravím
- dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé přírody

Ročníkové výstupy	Učivo	Téma	Průřezová témata	Mezipředm. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> • pracuje prakticky s mikroskopem a připraví jednoduchý mikroskopický preparát • aplikuje praktické metody poznávání přírody • dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody • vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, pří- 	<ul style="list-style-type: none"> • praktické metody poznávání přírody-pozorování lupou a mikroskopem (případně dalekohledem) • určovací klíče a atlasy • založení herbáře a sbírek • ukázky odchyty některých živočichů • jednoduché rozčleňování rostlin a živočichů 	praktické metody poznávání přírody <ul style="list-style-type: none"> - mikroskop - laboratorní práce 	OSV – kooperace a kompetice, rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny), rozvoj individuálních a sociálních dovedností	VZ – základní hygienické návyky, bezpečnost práce

<p>stroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování, měření a pokusů</p> <ul style="list-style-type: none"> • zaznamená průběh a výsledky pokusu a zformuluje závěr, ke kterému dospěl • ke své práci vyhledává podklady v různých informačních zdrojích • dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí • rozpozná, porovná a objasní funkce základních orgánů (orgánových soustav) živočichů, vnější a vnitřní stavbu živočichů • rozlišuje a porovná podle diakritických znaků jednotlivé skupiny živočichů • určuje vybrané živočichy • v případě potřeby poskytne první pomoc při úrazu • hledá souvislosti mezi zdravotními a psychosociálními riziky spojenými se zneužíváním návykových látek • uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni • vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulační vliv vrstevníků 	<ul style="list-style-type: none"> • významní biologové a jejich objevy • anatomie, morfologie a fyziologie živočichů <ul style="list-style-type: none"> • živočišná buňka • tkáně • orgány a orgánové soustavy • rozmnožování • systematika živočichů • autodestruktivní závislosti • dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví • bezpečné chování • první pomoc • multimediální aplikace pro zobrazování orgánových soustav člověka, měření metabolických funkcí 	<p>zoologie</p> <p>zdraví</p>	<p>pro etické zvládnání situací soutěže, konkurence řešení problémů a rozhodovací dovednosti, vytváření povědomí kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, respektování</p> <p>OSV – rozvoj schopností poznávání, cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění</p> <p>OSV – kreativita, cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnost nápadů, originality)</p>	
--	--	-------------------------------	--	--

Vyučovací předmět: Laboratorní cvičení z biologie**Třída: kvarta****Očekávané výstupy v RVPZV**

odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům

- rozpozná a porovná funkci základních orgánů (orgánových soustav) rostlin
- porovná vnější a vnitřní stavbu rostlinných orgánů a uvede praktické příklady jejich funkcí a vztahů v rostlině jako celku
- rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů
- rozpozná a porovná funkci základních orgánů (orgánových soustav) živočichů
- porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů
- třídí a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek
- rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin
- vysvětlí rozdíly mezi živou a neživou přírodou
- rozliší základní projevy a podmínky života
- rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek
- rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin a vody
- porovná význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy, rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy v naší přírodě
- dovede vysvětlit koloběh vody
- uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi
- rozlišuje a uvede příklady systémů organismů – populace, společenstva, ekosystémy a objasní na základě příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystému
- vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam
- uvede příklad kladných a záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému
- aplikuje praktické metody poznávání přírody dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání přírody
- chová se odpovědně při mimořádných událostech a prakticky využívá základní znalosti první pomoci při likvidaci následků hromadného zasažení obyvatel
- zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka a uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy
- odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí
- aplikuje praktické metody poznávání přírody dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé přírody
- uvědomuje si základní životní potřeby a jejich naplňování ve shodě se zdravím

- dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé přírody

Ročníkové výstupy	Učivo	Téma	Průřezová témata	Mezipředm. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> • pracuje prakticky s mikroskopem a připraví jednoduchý mikroskopický preparát • uvede praktické příklady metod poznávání přírody • aplikuje základní pravidla bezpečnosti práce při poznávání přírody a života při laboratorních cvičeních, terénních vycházkách, exkurzích, školních projektech • vybere a prakticky používá vhodné laboratorní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování, měření a experimentů • zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformuluje v něm závěry, ke kterým dospěl • vyhledá v dostupných informačních zdrojích všechny podklady, jež mu co nejvíce pomohou provést danou experimentální práci • poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři • aplikuje praktické metody poznávání přírody 	<ul style="list-style-type: none"> • mikroskopická technika a makroskopická pozorování • přírodovědné vycházky • základní laboratorní postupy a metody • základní laboratorní přístroje, zařízení a pomůcky 	<p>praktické metody poznávání přírody</p> <ul style="list-style-type: none"> - mikroskop - laboratorní práce - práce s laboratorní technikou 	<p>OSV – kooperace a kompetice – rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny)</p> <p>rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládnání situací soutěže, konkurence řešení problémů a rozhodovací, vytváření povědomí kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, respektování</p> <p>OSV – rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění</p> <p>OSV – kreativita, cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnost nápadů, originality)</p>	<p>VZ – základní hygienické návyky, bezpečnost práce</p>

<ul style="list-style-type: none"> • porovná fyzikálně-chemické vlastnosti nerostů a hornin • zhodnotí využití fosilních paliv jako zdroje energie • využívá základní metody krystalografie • rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny • porovná význam půdotvorných činitelů pro vznik půd • rozlišuje hlavní půdní typy a druhy • rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin a vody • dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí a případně poskytne první pomoc při úrazu • vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování, měření a pokusů • zaznamená průběh a výsledky pokusu a zformuluje závěr, ke kterému dospěl • ze své práce vyhledává podklady v různých informačních zdrojích • pracuje prakticky s mikroskopem a připraví jednoduchý mikroskopický preparát 	<ul style="list-style-type: none"> • nerosty a horniny • vlastnosti a třídění, význam, výskyt, určování základních druhů • půda • složení půdy, vlastnosti, význam hlavní půdní druhy a typy • zvětrávání • eroze • populace, společenstva, ekosystémy, potravní řetězec, koloběh látek, rovnováha v ekosystému • globální problémy a jejich řešení • princip ochrany přírody • simulace a modely vývoje populací a společenstev organismů 	<ul style="list-style-type: none"> • mineralogie • geologie • pedologie • vnější a vnitřní geologičtí činitelé • ekologie 		
--	--	--	--	--

<ul style="list-style-type: none"> • uvede praktické příklady metod poznávání přírody • aplikuje základní pravidla bezpečnosti práce při poznávání přírody a života při laboratorních cvičeních, terénních vycházkách, exkurzích, školních projektech • chová se odpovědně při mimořádných událostech a prakticky využívá základní znalosti první pomoci při likvidaci následků hromadného zasažení obyvatel 	<ul style="list-style-type: none"> • živelní pohromy, terorismus • rizika ohrožující zdraví a jejich prevence 	<ul style="list-style-type: none"> • ochrana člověka za mimořádných událostí 	<p>ENV – vztah člověka a prostředí – prostředí a zdraví, možnosti a způsoby ochrany zdraví</p>	
---	---	---	--	--

6 Hodnocení žáků a autoevaluace školy

6.1 Pravidla pro hodnocení žáků

6.1.1 Způsob hodnocení žáka

Škola nemění tradiční způsob hodnocení výsledů žáka a na vysvědčení tyto výsledky vyjádří klasifikačním stupněm. Klasifikovat se bude probrané a procvičené učivo, do klasifikace se budou promítat vědomosti, dovednosti, postupy, práce s informacemi, úroveň komunikace a tvořivost žáka, a to vše v pěti klasifikačních stupních. Pravidla pro hodnocení rozpracovávají podrobnosti o hodnocení žáka a zpětné vazbě jeho výsledku.

K hodnocení a klasifikaci používají žáci studijní průkaz, učitelé zapisují výsledky hodnocení a klasifikace do školního informačního systému, který je dálkově přístupný i rodičům a žákům školy.

Při hodnocení, průběžné a celkové klasifikaci pedagogický pracovník (dále jen učitel) uplatňuje přiměřenou náročnost a pedagogický takt vůči žákovi.

Při celkové klasifikaci přihlíží učitel k věkovým zvláštěm žáků i k tomu, že žák mohl během klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici.

Předměty dělíme pro potřeby klasifikace do dvou skupin:

předměty s převahou výchovné funkce

předměty s převahou vzdělávací funkce

Prospěch žáka v jednotlivých předmětech je klasifikován těmito stupni:

1. – výborný
2. – chvalitebný
3. – dobrý
4. – dostatečný
5. – nedostatečný

Jednotlivými vyučovacími předměty jsou chápány předměty povinné, povinně volitelné a volitelné.

6.1.2 Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou výchovné funkce

Stupeň 1 (výborný)

Žák je v činnostech velmi aktivní. Pracuje tvořivě, samostatně, plně využívá své osobní předpoklady a velmi úspěšně je rozvíjí. Jeho projev je esteticky působivý, originální, procítěný, přesný. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje tvořivě.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák je v činnostech aktivní, převážně samostatný, využívá své osobní předpoklady, které úspěšně rozvíjí. Jeho projev je esteticky působivý, originální a má jen menší nedostatky. Žák tvořivě aplikuje osvojené vědomosti, dovednosti a návyky. Má zájem o umění, estetiku a tělesnou zdatnost.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák je v činnostech méně aktivní, tvořivý, samostatný a pohotový. Nevyužívá dostatečně své schopnosti v individuálním a kolektivním projevu. Jeho projev je málo působivý, dopouští se

v něm chyb. Jeho vědomosti a dovednosti mají četnější mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele. Nemá aktivní zájem o umění, estetiku a tělesnou kulturu.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák je v činnostech málo aktivní a tvořivý. Rozvoj jeho schopností a jeho projev jsou málo uspokojivé. Úkoly řeší s častými chybami. Vědomosti a dovednosti aplikuje jen se značnou pomocí učitele. Projevuje velmi malý zájem a snahu.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák je v činnostech převážně pasivní. Rozvoj jeho schopností je neuspokojivý. Jeho projev je povětšinou chybný a nemá estetickou hodnotu. Minimální osvojené vědomosti a dovednosti nedovede aplikovat. Neprojevuje zájem o práci.

6.1.3 Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou vzdělávací funkce

Stupeň 1 (výborný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice, zákonitosti uceleně, přesně a úplně chápe vztahy mezi nimi. Pohotově vykonává požadované intelektuální a praktické činnosti. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí logicky správně, zřetelně se u něj projevuje samostatnost a tvořivost. Jeho ústní a písemný projev je správný, výstižný. Grafický projev je přesný a estetický. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní. Je schopen samostatně studovat vhodné texty.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně. Pohotově vykonává požadované intelektuální a praktické činnosti. Samostatně a produktivně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Ústní a písemný projev mívá menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků. Grafický projev je estetický, bez větších nepřesností. Je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic a zákonitostí nepodstatné mezery. Při vykonávání požadovaných intelektuálních a praktických činností projevuje nedostatky. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. V uplatňování osvojovaných poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se dopouští chyb. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů podle podnětů učitele. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v jeho logice se vyskytují chyby. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti se projevují častější nedostatky, grafický projev je méně estetický a má menší nedostatky. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků závažné mezery. Při provádění požadovaných intelektuálních a praktických činností je málo pohotový a má větší

nedostatky. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti a v grafickém projevu se projevují nedostatky, grafický projev je málo estetický. Závažné chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák si požadované poznatky neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich závažné a značné mezery. Jeho dovednost vykonávat požadované intelektuální a praktické činnosti má velmi podstatné nedostatky. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti i výstižnosti. Kvalita výsledků jeho činnosti a grafický projev mají vážné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele.

6.1.4 Klasifikace žáků se specifickými vývojovými poruchami

(dyslexie, dysortografie, dysgrafie, dyskalkulie). U žáků s vývojovou poruchou klade učitel důraz na ten druh projevu žáka (písemný nebo ústní), ve kterém má předpoklady podat lepší výkon. Při klasifikaci nevychází učitelé z prostého počtu chyb, ale z počtu jevů, které žák zvládl. To ale neznamená, že žák s vývojovou poruchou nesmí psát písemné práce. Klasifikace se řídí radami pedagogicko-psychologické poradny.

6.1.5 Klasifikace chování

Chování žáků je klasifikováno těmito stupni:

1 velmi dobré

2 uspokojivé

3 neuspokojivé

Výchovnými opatřeními jsou:

- pochvaly nebo jiná ocenění
- opatření k posílení kázně žáků.

Pochvalu nebo jiné ocenění uděluje žákům třídní učitel nebo ředitel školy.

- Podle závažnosti provinění mohou být žákům uložena některá z těchto výchovných opatření k posílení kázně žáků:
 - napomenutí třídním učitelem
 - důtka třídního učitele
 - důtka ředitele školy
 - podmíněné vyloučení ze studia
 - vyloučení ze studia.

V rozhodnutí o podmíněném vyloučení ze studia stanoví ředitel školy zkušební lhůtu, a to nejdéle na dobu jednoho roku.

O udělení a uložení výchovných opatření nezletilému žákovi uvědomí ředitel školy zákonného zástupce žáka. Udělení výchovného opatření je vždy projednáno pedagogickou radou. Ve sporých případech rozhoduje o stupni výchovného opatření ředitel školy.

6.1.6 Celkové hodnocení žáka

Celkové hodnocení žáka na konci 1. a 2. pololetí vyjadřuje výsledky klasifikace ve vyučovacích předmětech a klasifikaci chování; nezahrnuje klasifikaci v nepovinných předmětech.

prospěl s vyznamenáním

Žák prospěl s vyznamenáním, nemá-li v žádném vyučovacím předmětu prospěch horší než chvalitebný, průměrný prospěch z povinných předmětů nemá horší než 1,50 a jeho chování je velmi dobré.

prospěl

Žák prospěl, nemá-li v žádném vyučovacím předmětu prospěch nedostatečný.

neprospěl

Žák neprospěl, má-li z některého vyučovacího předmětu prospěch nedostatečný.

Výsledky práce v zájmových útvarech organizovaných školou se hodnotí těmito stupni:

pracoval úspěšně

pracoval

6.1.7 Získávání podkladů pro hodnocení a klasifikaci

Podklady pro hodnocení a klasifikaci výchovně vzdělávacích výsledků a chování žáka získává učitel zejména těmito metodami, formami a výsledky:

- soustavným diagnostickým pozorováním žáka
- soustavným sledováním výkonů žáka a jeho připravenosti na vyučování
- různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové), kontrolními písemnými pracemi a praktickými zkouškami
- analýzou výsledků činnosti žáka
- konzultacemi s ostatními učiteli a podle potřeby i s pracovníky pedagogicko-psychologických poraden
- rozhovory se žákem a zákonnými zástupci žáka.

6.2 Průběh klasifikace žáka

Žák musí být z předmětu s převahou vzdělávací vyzkoušen ústně nebo písemně alespoň třikrát za každé pololetí v předmětech s 1 – 2hodinovou týdenní dotací, nejméně čtyřikrát za každé pololetí v předmětech s 3 a více hodinovou dotací.

V předmětu s převahou výchovné funkce může nahradit ústní a písemné zkoušení klasifikace praktických činností nebo jejich výsledků (výtvarné práce, cvičební sestavy, hudební produkce...).

Učitel oznamuje žákovi výsledek každé klasifikace a poukazuje na klady a nedostatky hodnocených projevů, výkonů a výtvorů. Při ústním zkoušení oznámí učitel žákovi výsledek okamžitě. Výsledky hodnocení písemných zkoušek a prací a praktických činností oznámí žákovi nejpozději do 14 dnů.

Každá písemná práce musí být dána studentům k prostudování a v případě, že jim není ponechána, musí být archivována do konce pololetí a na požádání předložena k nahlédnutí zákonným zástupcům žáka.

Termín kontrolní písemné práce prokonzultuje učitel s třídním učitelem, aby se nadměrně nenahromadily v určitých obdobích. V obdobích zvýšené koncentrace písemných prací (před pololetní a konečnou klasifikací) zapisuje učitel termín písemné práce do třídní knihy.

V jednom vyučovacím dni může třída psát nejvýše jednu kontrolní písemnou práci. Toto omezení se nevztahuje na dílčí písemné testy, které nezabírají celou dobu vyučovací hodiny.

Učitel je povinen vést soustavnou evidenci o každé klasifikaci žáka.

Žáci jsou klasifikováni ve všech vyučovacích předmětech uvedených v učebním plánu příslušného ročníku. Klasifikační stupeň určí učitel, který vyučuje příslušnému předmětu.

V předmětu, ve kterém vyučuje více učitelů, určí výsledný stupeň za klasifikační období příslušní učitelé po vzájemné dohodě. Nedojde-li k dohodě, stanoví se výsledný klasifikační stupeň rozhodnutím ředitele školy.

Při určování stupně prospěchu v jednotlivých předmětech na konci klasifikačního období se hodnotí kvalita práce a učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období. Stupeň prospěchu se neurčuje na základě průměru z klasifikace za příslušné období. Při určování klasifikačního stupně posuzuje učitel výsledky práce žáka objektivně.

Vyučující zapisují průběžně všechny známky do školního informačního systému Bakaláři.

Případy zaostávání žáků v učení a nedostatky v jejich chování se projednávají při pedagogických radách.

Na konci klasifikačního období, v termínu, který určí ředitel školy, nejpozději však 48 hodin před termínem klasifikační porady, zapíší učitelé příslušných předmětů výsledky celkové klasifikace do klasifikačního deníku, připraví návrhy na opravné zkoušky a klasifikaci v náhradním termínu. Po projednání v pedagogické radě zapíše třídní učitel výslednou klasifikaci do počítače.

Nelze-li žáka klasifikovat v prvním pololetí pro závažné objektivní příčiny, určí ředitel školy pro jeho vyzkoušení náhradní termín, a to zpravidla tak, aby klasifikace za první pololetí mohla být ukončena nejpozději do klasifikace za druhé pololetí.

Nelze-li žáka klasifikovat ve druhém pololetí, je žák zkoušen a klasifikován za toto období zpravidla v posledním týdnu měsíce srpna v den určený ředitelem školy.

Jestliže má žák nebo zástupce žáka pochybnosti o správnosti klasifikace na konci prvního nebo druhého pololetí, může do tří dnů ode dne, kdy se dozvěděl o jejím výsledku, požádat ředitele střední školy o přezkoušení; je-li vyučujícím ředitel školy, může být požádán o přezkoušení žáka školský odbor krajského úřadu. Přezkoušet žáka nelze, byl-li žák v klasifikačním období z vyučovacího předmětu, jehož klasifikace je napadána, již komisionálně zkoušen.

Ředitel školy nařídí komisionální přezkoušení žáka, jestliže zjistí, že vyučující porušil pravidla hodnocení a klasifikace.

6.3 Autoevaluace školy

6.3.1 Oblasti autoevaluace

Příslušná vyhláška MŠMT určuje školám zpracovat Vlastní hodnocení školy. Oblasti autoevaluace jsou v souladu s touto vyhláškou. Sumarizace je prováděna pravidelně v dvouletých intervalech. Kritéria evaluace jsou stanovovány na počátku evaluačního období ředitelem školy po projednání v pedagogické radě. Závěrem autoevaluačního procesu na konci každého dvouletého období je souhrnná zpráva, která stanovuje priority práce školy pro další období.

Oblasti autoevaluace:

podmínky ke vzdělávání

průběh vzdělávání

podpora školy žákům a studentům, spolupráce s rodiči

výsledky vzdělávání

řízení školy

výsledky práce školy

6.3.2 Cíle a kritéria autoevaluace, nástroje, výstupy

Podmínky ke vzdělávání

<i>Cíle</i>	<i>Evaluační metody, výstupy evaluace</i>
<ul style="list-style-type: none"> • ověřit funkčnost základního vybavení školy <ul style="list-style-type: none"> - prostorové podmínky pro výuku - funkčnost sociálního zázemí 	<ul style="list-style-type: none"> • dotazníkové šetření pro učitele, žáky a rodiče – organizuje vedení školy • rozbor a plán pro další období provádí vedení školy- písemná zpráva po projednání v pedagogické radě
<ul style="list-style-type: none"> • prověřit ekonomické podmínky školy <ul style="list-style-type: none"> - nakládání s rozpočtem <ul style="list-style-type: none"> - investiční výdaje - další výdaje - příjmy - priority pro další období - porovnat dlouhodobý záměr zřizovatele s postupem školy - rozebrat přínos realizovaných projektů 	<ul style="list-style-type: none"> • rozbor zprávy o hospodaření, porovnání s dlouhodobým záměrem zřizovatele – provádí vedení školy v pedagogické radě • přínos realizovaných projektů posoudí jejich řešitelé – písemná zpráva předána vedení školy, souhrn rozebere vedení školy v pedagogické radě • priority pro další období jsou stanoveny po následné diskusi všech zaměstnanců školy
<ul style="list-style-type: none"> • ověřit materiálové vybavení školy <ul style="list-style-type: none"> - vybavení odborných učeben a předmětových komisí pomůckami - vybavení školy výpočetní technikou - vybavení sportovním nářadím a náčiním - analýza uspokojování potřeb jednotlivých žadatelů 	<ul style="list-style-type: none"> • interní, dotazníkové šetření pro předmětové komise – výsledky předkládají předsedové předmětových komisí vedení školy o nakládání s rozpočtem • priority pro další období jsou stanoveny po následné diskusi všech zaměstnanců školy
<ul style="list-style-type: none"> • rozebrat strukturu uchazečů o studium vzhledem k demografickému vývoji a dalším okolnostem 	<ul style="list-style-type: none"> • analýza přihlášek ke studiu a statistik zřizovatele – provádí vedení školy, výsledky jsou projednány v pedagogické radě

Průběh vzdělávání

<i>Cíle</i>	<i>Evaluační metody, výstupy evaluace</i>
<ul style="list-style-type: none"> analyzovat studijní plán a jeho vhodnost vzhledem k zájmům studentů 	<ul style="list-style-type: none"> analýza učebního plánu – dotazníkové šetření pro učitele, žáky, rodiče a absolventy rozbor zvolených volitelných předmětů za uplynulé období – provádí vedení školy úpravy učebního plánu a nabídka volitelných předmětů pro další období jsou stanoveny pro projednání v předmětových komisích a pedagogické radě
<ul style="list-style-type: none"> analyzovat pestrost a vhodnost používaných metod výuky 	<ul style="list-style-type: none"> rozbor hospitační činnosti za uplynulé období – provádí vedení školy hospitační činnost provádí vedení školy průběžně, každý učitel je hospitován aspoň jedenkrát za evaluační období, začínající učitelé vícekrát dotazník pro žáky posledních ročníků a nedávné absolventy – rozbor provede vedení školy a opatření pro další období jsou přijata po projednání v pedagogické radě
<ul style="list-style-type: none"> analyzovat kvalitu odvedené práce jednotlivými učiteli 	<ul style="list-style-type: none"> rozbor hospitační činnosti rozbor hodnocení jednotlivých učitelů vedením školy – hodnotící dotazník autoevaluace učitelů – každý učitel zpracuje autoevaluační dotazník a sestavuje své portfolio pohovor vedení školy s jednotlivými učiteli – diskuse nad portfoliem učitele, hodnotícím dotazníkem a autoevaluačním dotazníkem
<ul style="list-style-type: none"> rozebrat a posoudit organizaci školního roku 	<ul style="list-style-type: none"> dotazník pro žáky a absolventy Rozbor zařazených mimorozvrhových akcí žáků, jejich přínos a negativita – portfolio předmětových komisí mimorozvrhové akce žáků jsou stanoveny na další období po projednání v předmětových komisích a pedagogické radě
<ul style="list-style-type: none"> analyzovat všechny okolnosti pro sestavení rozvrhu hodin a posouzení jeho vhodnosti 	<ul style="list-style-type: none"> dotazník pro učitele, žáky a rodiče – rozbor provádí vedení školy priority pro sestavování rozvrhu v dalším období jsou stanoveny po projednání výsledků dotazníkové šetření v pedagogické radě

Podpora školy žákům a studentům, spolupráce s rodiči

<i>Cíle</i>	<i>Evaluační metody, výstupy evaluace</i>
<ul style="list-style-type: none"> • analyzovat podpory školy žákům 	<ul style="list-style-type: none"> • rozbor používání individuálních vzdělávacích plánů – provede vedení školy • rozbor podpory žákům se SPVU – provede výchovný poradce • rozbor práce se studenty se studijními problémy- dotazník pro třídní učitele • po projednání v pedagogické radě je stanoven postup pro další období
<ul style="list-style-type: none"> • analyzovat spolupráci s rodiči a dalšími institucemi 	<ul style="list-style-type: none"> • rozbor výročních zpráv o činnosti SRPŠ – provede vedení školy – písemná zpráva • rozbor zápisů třídních schůzek a způsobů řešení připomínek – provedou třídní učitelé – písemná zpráva • rozbor spolupráce školy s ostatními institucemi – provede vedení školy - písemná zpráva

Výsledky vzdělávání

<i>Cíle</i>	<i>Evaluační metody, výstupy evaluace</i>
<ul style="list-style-type: none"> • posoudit výsledky vzdělávacího procesu v oblasti vědomostí žáků 	<ul style="list-style-type: none"> • rozbor výsledků maturitních zkoušek – provedou třídní profesori maturitních ročníků – souhrnná zpráva a předsedové PK – souhrnná zpráva • je projednáno v pedagogické radě
<ul style="list-style-type: none"> • posoudit výsledky vzdělávacího procesu v oblasti rozvoje klíčových kompetencí 	<ul style="list-style-type: none"> • dotazníkové šetření pro studenty posledních ročníků a nedávno absolventy – rozbor provede vedení školy v pedagogické radě a budou stanoveny priority pro další období
<ul style="list-style-type: none"> • posoudit vliv použitých metod výuky pro rozvoj klíčových kompetencí žáků a jejich znalosti 	<ul style="list-style-type: none"> • dotazníkové šetření pro studenty posledních ročníků – rozbor provede vedení školy v pedagogické radě a budou stanoveny priority pro další období
<ul style="list-style-type: none"> • posoudit vhodnost pravidel pro hodnocení žáků 	<ul style="list-style-type: none"> • rozbor provedou předmětové komise – písemná zpráva předsedů PK • shrnutí provede vedení školy v pedagogické radě a jsou přijata opatření pro další období

Řízení školy

<i>Cíle</i>	<i>Evaluační metody, výstupy evaluace</i>
<ul style="list-style-type: none"> • analyzovat účinnost řídicího systému 	<ul style="list-style-type: none"> • rozbor zápisů z porad pedagogické rady a z provozních porad a analýza jejich účinnosti – provede vedení školy • bude projednáno v pedagogické radě školy a budou přijata opatření
<ul style="list-style-type: none"> • analyzovat personální situaci ve škole 	<ul style="list-style-type: none"> • rozbor provede vedení školy – písemná zpráva se zpracováním výhledu na příští období
<ul style="list-style-type: none"> • analyzovat profesní situaci ve škole 	<ul style="list-style-type: none"> • rozbor dalšího vzdělávání učitelů – provede vedení školy na základě pohovorů s učiteli nad jejich portfoliem • po projednání v pedagogické radě jsou stanoveny priority pro další období
<ul style="list-style-type: none"> • analyzovat systém odměňování učitelů 	<ul style="list-style-type: none"> • rozbor mechanismu přidělování osobních příplatků – dotazník pro učitele • rozbor mechanismu přiznávání odměn učitelům – provede vedení školy • po projednání v pedagogické radě jsou přijata opatření pro další období
<ul style="list-style-type: none"> • posoudit kvalitu práce vedení školy při organizaci výchovně vzdělávacího procesu 	<ul style="list-style-type: none"> • anonymní dotazníkové šetření pro učitele – rozbor provede a priority pro další období stanoví pedagogická rada • autoevaluační dotazník vedení školy – provede vedení školy a porovná se závěrem pedagogické rady – písemný dokument

Výsledky práce školy

<i>Cíle</i>	<i>Evaluační metody, výstupy evaluace</i>
<ul style="list-style-type: none"> • posoudit výsledky práce školy za uplynulé evaluační období 	<ul style="list-style-type: none"> • autoevaluační dotazník vedení školy – porovnání stanovených priorit pro uplynulé evaluační období se skutečností • dotazník pro učitele – porovnání stanovených priorit pro uplynulé evaluační období se skutečností • rozbor výsledků provede vedení školy a po projednání v pedagogické radě jsou stanoveny priority pro další o
<ul style="list-style-type: none"> • posoudit dopady vnějších vlivů na výsledky práce školy 	<ul style="list-style-type: none"> • rozbor provede vedení školy – písemná zpráva